

Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská
příspěvková organizace

Vzdělávací program: Ekonomicko-právní činnost

PRŮVODCE ABSOLVENTSKOU PRACÍ

Jarmila Hnidáková Pecková

**Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská,
příspěvková organizace**

Vzdělávací program: Ekonomicko-právní činnost

**Pokyny pro psaní absolventské práce
a kritéria hodnocení pro vzdělávací
program ekonomicko-právní činnost pro
školní rok 2026–2027**

Schválil

**Ing. Mgr. Lukáš Zouhar
ředitel školy**

Obsah

ÚVOD	6
1 ETICKÉ ASPEKTY PSANÍ ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	7
2 ZÁSADY PRO ZPRACOVÁNÍ ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	8
2.1 ROZSAH ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	8
2.2 DOPORUČENÝ ČASOVÝ HARMONOGRAM ZPRACOVÁNÍ ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	8
2.3 KROKY PŘED VZNIKEM ZADÁNÍ ABSOLVENTSKÉ PRÁCE.....	9
2.3.1 <i>Volba tématu absolventské práce</i>	9
2.3.2 <i>Zadání absolventské práce</i>	10
2.4 POVINNOSTI STUDUJÍCÍCH	11
2.5 ODEVZDÁNÍ ABSOLVENTSKÉ PRÁCE A KONTROLA PLAGIÁTORSTVÍ	11
2.5.1 <i>Check list před odevzdáním absolventské práce</i>	11
2.5.2 <i>Vložení hotové práce do systému Theses</i>	13
2.5.3 <i>Kontrola plagiátorství</i>	13
2.6 PŘÍPRAVA NA OBHAJOBU ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	13
2.7 POVINNOSTI VEDOUČÍ PRÁCE.....	14
2.8 KRITÉRIA HODNOCENÍ ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	14
3 ZÁVAZNÁ STRUKTURA A DOPORUČENÝ OBSAH	17
3.1 TITULNÍ LIST 1	17
3.2 TITULNÍ LIST 2	17
3.3 ZADÁVACÍ LIST	17
3.4 PROHLÁŠENÍ	18
3.5 PODĚKOVÁNÍ	18
3.6 ABSTRAKT A KLÍČOVÁ SLOVA	18
3.7 OBSAH.....	18
3.8 ÚVOD.....	19
3.9 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	20
3.10 PRAKTICKÁ ČÁST.....	20
3.11 ZÁVĚR A DISKUZE.....	21
3.12 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	22
3.13 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	22
3.14 SEZNAMY OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ	22
3.15 SEZNAM PŘÍLOH	22
4 ZÁKLADNÍ PRAVIDLA CITOVÁNÍ	23
4.1 ETICKÝ PŘÍSTUP K CITACÍM A ZPŮSOBY CITACE	24
4.1.1 <i>Přímá citace</i>	25
4.1.2 <i>Parafráze</i>	26
4.1.3 <i>Netextové části</i>	27
4.1.4 <i>Plagiátorství</i>	28
4.2 POSTUP PŘI CITOVÁNÍ A CITAČNÍ STYL DLE ČSN ISO 690:2022	29
4.2.1 <i>Harvardský systém odkazování</i>	30
4.2.2 <i>Číselná metoda odkazování</i>	31
4.2.3 <i>Průběžné poznámky</i>	33
4.3 PRAVIDLA PRO VYTVOŘENÍ BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ A CITAČNÍ MANAŽERY	36
4.4 CITACE A PRAVIDLA PRO VYUŽITÍ AI NÁSTROJŮ	39

5	METODOLOGIE TEORETICKÉ A PRAKTICKÉ ČÁSTI PRÁCE	43
5.1	STANOVENÍ PRACOVNÍCH HYPOTÉZ A CÍL PRÁCE.....	43
5.2	ZDROJE INFORMACÍ.....	43
5.2.1	<i>Sekundární zdroje informací.....</i>	43
5.2.2	<i>Primární zdroje informací.....</i>	44
5.3	ZÁKLADNÍ METODY ZPRACOVÁNÍ ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	44
5.3.1	<i>Literární rešerše.....</i>	45
5.3.2	<i>Komparativní metoda</i>	45
5.3.3	<i>Analýza a syntéza</i>	46
5.3.4	<i>Indukce a dedukce</i>	47
5.3.5	<i>Analogie.....</i>	47
5.3.6	<i>Modelování</i>	48
5.3.7	<i>Case study a kazuistika.....</i>	49
5.3.8	<i>Kvantitativní výzkum a kvalitativní výzkum</i>	49
6	KVANTITATIVNÍ VÝZKUM	51
6.1	FÁZE KONCEPČNÍ	51
6.2	FÁZE NÁVRHŮ A PLÁNOVÁNÍ.....	53
6.3	EMPIRICKÁ FÁZE	55
6.4	FÁZE ANALYTICKÁ	56
6.5	FÁZE DISEMINAČNÍ	56
7	KVALITATIVNÍ VÝZKUM.....	57
8	FORMÁLNÍ NÁLEŽITOSTI PRÁCE	58
8.1	STYLY.....	58
8.2	FORMÁT A ÚPRAVA STRÁNKY.....	60
8.2.1	<i>Formát a okraje strany.....</i>	60
8.2.2	<i>Font a velikost písma.....</i>	60
8.2.3	<i>Řádkování a rozsah práce v normostranách</i>	60
8.2.4	<i>Zarovnání textu</i>	61
8.2.5	<i>Číslování stran.....</i>	61
8.3	ČLENĚNÍ TEXTU.....	61
8.3.1	<i>Odstavce, věty a výčty.....</i>	61
8.3.2	<i>Kapitoly a podkapitoly.....</i>	63
8.3.3	<i>Svázání odstavců a pevná mezera.....</i>	64
8.4	TABULKY, GRAFY, OBRÁZKY A JINÉ OBJEKTY	64
8.4.1	<i>Tabulky.....</i>	64
8.4.2	<i>Grafy.....</i>	68
8.4.3	<i>Obrázky.....</i>	68
8.4.4	<i>Rovnice.....</i>	69
8.4.5	<i>Vkládání objektů do příloh.....</i>	69
8.5	TYPOGRAFICKÁ PRAVIDLA.....	70
8.5.1	<i>Interpunkční znaménka a spojovník.....</i>	70
8.5.2	<i>Znaky a značky.....</i>	72
8.5.3	<i>Číslo a číslice</i>	74
8.5.4	<i>Zkratky a zkrácená slova</i>	74
9	STYLISTICKÁ DOPORUČENÍ	76
9.1	ODBORNÝ TEXT	76
9.2	JAZYKOVÁ STRÁNKA.....	77

ZÁVĚR.....	80
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	81
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	84
SEZNAM OBRÁZKŮ	85
SEZNAM TABULEK	87
SEZNAM GRAFŮ	88
SEZNAM PŘÍLOH.....	89

Úvod

Součástí vyššího odborného studia je zpracování různých seminárních prací, projektů a dalších odborných prací. Zpracovaná absolventská práce je součástí odborného portfolia studujících, poněvadž prokazuje odborné kompetence, profesionální přístup studujících ke studiu a k přípravě na budoucí povolání, poněvadž řeší konkrétní problémy z praxe.

Obhajoba absolventské práce je součástí zkoušky absolutoria. Při obhajobě práce před komisí studující musí umět argumentovat a reagovat na připomínky ze strany oponenta/ky a členů komise. Výše uvedené požadavky na obhajobu absolventské práce mají být inspirací k tomu, aby autor/ka přistupovali systematicky k přípravě a zpracování absolventské práce.

Smysl zpracování kvalifikační (absolventské) práce spočívá ve zvládnutí jednotlivých metod, které jsou nezbytné ke zpracování prací tohoto typu. Jedná se zejména o strukturované pojetí práce, zvládnutí literární rešerše a práce s odbornou literaturou, zvládnutí citací a používání převzatých textů, ale zejména zpracování autorských textů vycházejících z vlastních analýz, projektů, výzkumů, šetření, modelování, výpočtů a návrhů řešení nebo doporučení.

Pokyny pro psaní absolventské práce a kritéria hodnocení pro vzdělávací program ekonomicko-právní činnost pro školní rok 2026–2027 (dále jen Pokyny) jsou rozděleny do 9 hlavních kapitol, které poskytují věcné a účelné informace o přípravných krocích před zadáním absolventské práce, k doporučené formě a obsahu a kritéria hodnocení práce. Doplnkové informace, názorné ukázky a praktická cvičení jsou součástí kurzu v classroomu Seminář k absolventské práci, do kterého studující 3. ročníku obdrželi pozvánku.

Pokyny pro psaní absolventské práce jsou závazné a mají sloužit studujícím jako základní shrnutí a doporučení pro tvorbu kvalifikační práce, ovšem jsou vítány námítky, připomínky a zkušenosti ze strany vedoucích prací a studujících, které by přispěly ke zkvalitnění a uživatelskému komfortu dokumentu Pokyny pro psaní absolventské práce.

Cílem předkládaného dokumentu je ulehčit studujícím rychlou orientaci v daném problému a poskytnout návod na zpracování absolventské práce. Absolventská práce je samostatnou aktivitou studujících a následující text nemůže nahradit roli konzultantů nebo vedoucích práce.

1 Etické aspekty psaní absolventské práce

Plagiátorství je v přímém rozporu s etickými zásadami pro psaní absolventské práce. Autor/ka práce je povinen/a dodržovat citační etiku dle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

„(1) Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen "dílo"). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.

(2) Za dílo se považuje též počítačový program, fotografie a výtvar vyjádřený postupem podobným fotografii, které jsou původní v tom smyslu, že jsou autorovým vlastním duševním výtvozem. Databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvozem a jejíž součástí jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a jednotlivě zpřístupněny elektronicky či jiným způsobem, je dílem souborným. Jiná kritéria pro stanovení způsobilosti počítačového programu a databáze k ochraně se neuplatňují.

(3) Právo autorské se vztahuje na dílo dokončené, jeho jednotlivé vývojové fáze a části, včetně názvu a jmen postav, pokud splňují podmínky podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2, jde-li o předměty práva autorského v něm uvedené.

(4) Předmětem práva autorského je také dílo vzniklé tvůrčím zpracováním díla jiného, včetně překladu díla do jiného jazyka. Tím není dotčeno právo autora zpracovaného nebo přeloženého díla.

(5) Sborník, jako je časopis, encyklopedie, antologie, pásmo, výstava nebo jiný soubor nezávislých děl nebo jiných prvků, který způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu splňuje podmínky podle odstavce 1, je dílem souborným.

(6) Dílem podle tohoto zákona není zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.“¹

V absolventských pracích, které se zabývají výzkumem, je nutné respektovat etické principy při výzkumech s lidmi², posouzení rizik, informovaný souhlas, který je součástí Přílohy 4 absolventské práce. Žádost o poskytnutí dat je v příloze 3. Pokud autor/ka v absolventské práci využívá k analýzám informace z firemního prostředí, je nutné vložit do přílohy absolventské práce souhlas s využitím informací z interních zdrojů společnosti. Problematiku citací a plagiátorství řeší Kapitola 4.

¹ ČESKO. Zákon č. 121 ze dne 7. dubna 2000, o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Online. In: Zákony pro lidi. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>. [cit. 2025-08-31]. § 2

² ČESKO. Zákon č. 110 ze dne 12. března 2019, o zpracování osobních údajů. Online. In: Zákony pro lidi. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-110>. [cit. 2025-08-31].

2 Zásady pro zpracování absolventské práce

Kapitola obsahuje zásady pro zpracování absolventské práce, povinnosti studujících a vedoucích práce včetně doporučeného harmonogramu průběhu zpracování.

2.1 Rozsah absolventské práce

Absolventská práce musí být v rozsahu zhruba 40 normostran psaného textu, přitom jednu normostranu textu tvoří 1 800 znaků včetně mezer. Z výše uvedeného lze konstatovat, že rozsah práce tvoří minimálně 10 000 slov psaných, respektive 72 000 znaků. Údaj je kontrolovatelný v textovém editoru (MS Word), přičemž počet slov vychází výlučně z odborného textu, tedy počet slov se počítá z části absolventské práce úvod až závěr, nikoliv počet slov titulních listů, obsahu a seznamů. Velikost písma ani řádkování nemá vliv na celkový rozsah práce. Vedoucí práce obdrží definitivní text absolventské práce elektronicky, a to v textovém editoru, který umožňuje spočítat slova i znaky.

Práci tvoří několik částí, které jsou vzájemně logicky provázané. Struktura a obsah absolventské práce jsou podrobně vysvětleny v Kapitole 3, rozsah a obsah jednotlivých částí je závazný. Formální vlastnosti absolventské práce vysvětluje Kapitola 8.

2.2 Doporučený časový harmonogram zpracování absolventské práce

Časový harmonogram je uveden v Classroomu v kurzu Seminář k absolventské práci I, II a zároveň je uveden v hodnotícím listu konzultací AP, který je studujícím a jejich vedoucím nasdílen a je pokladem k udělení zápočtu ze Semináře k absolventské práci I a II.

Září–říjen

Stanovení vedoucí práce do 3. 9. 2026.

Specifikace názvu práce, cílů práce a struktury práce, zpracování návrhu názvu absolventské práce do příslušného formuláře s podpisy studenta/ky a vedoucí práce. Do 9. 9. 2026 je vhodné uskutečnit první konzultaci s vedoucími práce, následně do 9. 9. 2026 je nutné předložit návrh tématu práce, které je podkladem pro zpracování závazného zadávacího listu, který je vložen do systému Theses nejpozději 14. 9. 2026.

Listopad–leden

Rešerše titulů vhodných pro teoretickou část, volba vhodné metodiky a zpracování teoretické části absolventské práce. Pro udělení zápočtu ze Semináře k absolventské práci I je nutné předložit kompletní teoretickou část absolventské práce do 19. 1. 2027, kterou zrevidoval/a, schválil/a vedoucí práce, práce musí být prověřena v systému Theses na plagiátorství, přitom vedoucí práce posoudí, zda práce vykazuje znaky plagiátorství, následně vedoucí práce předloží doporučení, zda může být studentovi/ce udělen zápočet ze Semináře k absolventské práci I. Pokud práce vykazuje znaky plagiátu, studujícím nelze udělit zápočet ze Semináře k absolventské práci I, studujícím je vrácena absolventská práce k přepracování. . Rozsah teoretické části práce je 4 500–5 000 slov.

Únor–březen

Zpracování praktické (analytické) části, vyhodnocení, analýzy a zpracování závěru absolventské práce.

Duben

Zaslání práce v elektronické podobě vedoucí práce do 10. 4. 2026, závěrečná kontrola a úpravy absolventské práce. Finální korektura textu a grafická úprava práce ve spolupráci s vedoucími práce před svázáním práce. Studující vloží zkontrolovanou práci do systému Theses do 30. 4. 2027 a předloží knižní vazbu absolventské práce Ing. Jarmile Hnidákové Peckové nejpozději 30. 4. 2027.

Květen

Vedoucí kontrolu provedou kontrolu plagiátorství v systému Theses do 5. 5. 2027. Studující si připraví prezentaci k obhajobě absolventské práce dle doporučení v Seminárii k absolventské práci II.

Červen

Studující obdrží elektronicky posudek vedoucí práce a oponentní posudek, posudky budou vloženy do systému Theses nejpozději 14 dní před termínem obhajoby absolventské práce. Originál posudku bude k převzetí u Ing. Jarmily Hnidákové Peckové (kabinet 428) na základě e-mailové dohody.

Pro udělení zápočtu ze Semináře k absolventské práci II je nutné předložit kompletní absolventskou práci v požadovaném rozsahu, tj. minimálně 10 000 slov, kterou zrevidoval/a a schválil/a vedoucí práce a která nevykazuje znaky plagiátu, a zpracovanou prezentaci k obhajobě absolventské práce.

2.3 Kroky před vznikem zadání absolventské práce

Kapitola obsahuje řadu doporučení, která napomáhají studujícím při výběru tématu absolventské práce a řešení problému.

2.3.1 Volba tématu absolventské práce

Vhodný výběr tématu je základní podmínkou úspěšného zpracování absolventské práce. Studující si volí (navrhuje) vlastní téma práce v návaznosti na vzdělávací program a odbornou praxi dle podmínek vymezených v akreditaci vzdělávacího programu v modulu Odborná praxe I–III a Seminář k absolventské práci I. Alespoň polovina práce musí být vlastním vkladem autora/ky, popisná práce bez vlastního přínosu autora/ky není akceptovatelná, tedy není doporučena k obhajobě.

Dobře definovat téma absolventské práce nemusí být jednoduchý krok, poněvadž obecné téma uchopit jako konkrétní problém není snadný počin.

Ideální je řešit problém zadaný přímo firmou nebo institucí, ve které studující vykonává odbornou praxi. Některé firmy/instituce nerady poskytují informace, zejména finančního charakteru z obavy před možným zneužitím konkurencí. Použití firemních dat lze řešit žádostí o sběr dat, která je uvedena v Příloze 3.

Tabulka 1 je průvodcem procesem definování tématu práce, které je pro autora/ku zajímavé a zajímavé pro osloveného vyučujícího.

Tabulka 1 Check list kroků definování tématu absolventské práce

Krok procesu definování tématu práce	Doporučení
Sepsat vaše dosavadní povědomí o tématu	brainstormingová technika
Výběr problémů k řešení, které vás zajímají	zúžení širokého tématu na dobře definovaný problém
Formulace problému jako otázky	vyzkoušet srozumitelnost, vyhnout se otázkám s odpovědí ano/ne
Hledání informací k danému tématu	vyhledávač Google Scholar, books.google.com, Bookport elektronický katalog časopisů EZB využití citační rejstříků Web of Science, Journal Citation Reports, Scopus platforma EBSCO, ProQuest Central katalogy Souborný katalog ČR, Online British Library Catalogue, Library of Congress Online Catalog, Worldcat
Využití rešeršních strategií a klíčových slov a systematizace	Strategie stavebních kamenů, Strategie rostoucí perly a Strategie osekávání
Pečlivé studium, identifikace klíčových myšlenek, úvah, nápadů a otázek	myšlenková mapa
Revize formulace problému	Usměrnění myšlenkové mapy
Oslovení vyučujícího školy se žádostí o vedení práce a konzultace pojetí problému s vedoucím práce	zpětná vazba k úvahám, doporučení k výběru odborných knih, časopisů
Dohledání dalších materiálů pro teoretickou část	další relevantní zdroje nebo e-zdroje, např. ASPI, statistická data ČSÚ, ČNB, Eurostat, OECD, ministerstva, Světová banka, MMF a další
Teoretická východiska práce	zpracování struktury teoretické části práce, třídění dle využitelnosti shromážděných materiálů

Zdroj: vlastní zpracování³

Studující denní i dálkové formy studia koncem 2. ročníku vypracují předběžný návrh tématu absolventské práce na formuláři, který je k dispozici v classroomu v kurzu Seminář k absolventské práci pro studující 2. ročníku. Studující obdrží pozvánku do kurzu začátkem letního semestru 2. ročníku. Návrh odevzdají Ing. Jarmile Hnidákové Peckové (kabinet 428), poněvadž slouží jako podklad k udělení zápočtu z odborné praxe I denní formy studia nebo odborné praxe II dálkové formy studia za letní semestr druhého ročníku.

2.3.2 Zadání absolventské práce

Pokud studující nepožádá o vedení práce vyučující školy, potom do 3. září 2026 mu bude přiřazen vedoucí práce dle tematického zaměření absolventské práce. Nejpozději do 9. září 2026 studující kontaktuje vedoucí práce a představí nástin řešení problému

³ VŠE KNIHOVNA. *Návody*. Online. aktualizováno 22. 5. 2023. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/>. [cit. 2025-08-31].

v absolventské práce, projedná podklad pro vyplnění zadávacího listu, tzn. definitivní znění názvu práce, cíl práce a základní odbornou literaturu (zdroje). Aktuální formulář je uložen v classroomu v kurzu Seminář k absolventské práci pro studující 3. ročníku. Vedoucí práce a studující podepíší návrh definitivního názvu absolventské práce, vedoucí práce odevzdá originál s podpisy Ing. Jarmile Hnidákové Peckové (kabinet 428) nejpozději 9. září 2026, zároveň studující odevzdá vyplněný formulář v elektronické formě do classroomu do kurzu Seminář k absolventské práce, odevzdavárna je připravena formou dílčího úkolu 02.

Studijní oddělení na základě podepsaného a schváleného návrhu vypracuje zadávací list, který bude pro studující i vedoucí práce závazný. Studující budou mít zadávací list k dispozici pod svým UČO v archivu závěrečné práce Theses, proto je nutné, aby si studující na přelomu září/říjen založili práci v systému Theses. Přístup do systému, tedy UČO, obdrželi na e-mail během září. Průvodce založením práce v Theses je v Příloze 5.

2.4 Povinnosti studujících

Student/ka je odpovědný/á za zpracování absolventské práce jak po stránce formální, tak po stránce obsahové při dodržení etických zásad pro zpracování absolventské práce. Doporučuje se pravidelná aktivní konzultace jednotlivých kroků absolventské práce s vedoucími práce v rozsahu minimálně 4 konzultací. Pro autora/ku práce a vedoucí práce je k dispozici nasdílená složka v Googlu disku, kde je k dispozici záznam o průběhu konzultací, který je podkladem k udělení zápočtu ze Semináře k absolventské práci, a podrobný časový harmonogram zpracování.

2.5 Odevzdání absolventské práce a kontrola plagiátorství

Včasné odevzdání absolventské práce do systému Theses, úspěšná kontrola plagiátorství a odevzdání knižní vazby absolventské práce je jedna z podmínek získání zápočtu z modulu Seminář k absolventské práci II za letní semestr 3. ročníku.

„Neodevzdá-li student pro vážné důvody absolventskou práci v termínu stanoveném podle odstavce 2 písm. b) a omluví-li se s uvedením těchto důvodů písemně řediteli školy nejpozději v den stanovený pro odevzdání absolventské práce, ředitel školy stanoví náhradní termín pro odevzdání absolventské práce a nový termín konání absoltoria. Pokud student absolventskou práci neodevzdá v termínu podle odstavce 2 písm. b) bez písemné omluvy s uvedením vážných důvodů, posuzuje se, jako by práci neobhájil.“⁴

2.5.1 Check list před odevzdáním absolventské práce

V tabulce 2 jsou uvedena doporučení k závěrečné kontrole absolventské práce před jejím odevzdáním, respektive upozornění na chyby, které se nejčastěji objevují v kvalifikačních pracích.

⁴ ČESKO. Vyhláška č. 306 ze dne 5. srpna 2025, kterou se mění některé vyhlášky v oblasti školství. Online. In: Zákony pro lidi. 2010–2026. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2025-306/zneni-20260901>. [cit. 2026-09-05]. § 6a, odst. 6

Tabulka 2 Check list kontroly práce před odevzdáním absolventské práce

Popis kontrolovaného problému	Viz kapitola
Kontrola správného záznamu přímých citací a ozdrojování, přímé citace tvoří méně než 10 %	4.1.1
Uplatnění jednotného citačního stylu pro text a objekty v celé práci u přímých nepřímých citací	4.1, 4.2
Provázání všech citací v textu se seznamem použitých zdrojů	4.2
Formálně správně uvedena bibliografická citace v seznamu použitých	4.3
Kontrola správného použití odborné terminologie	-
Kontrola tabulek, grafů, obrázků a jiných objektů, správné titulky a zdrojování a odkaz v textu na příslušný objekt	4.1, 4.2, 8.4
Kontrola zarovnání čísel v tabulkách, výšky řádků (stejně vysoké) a šířky sloupců	8.4
Jednotný design titulků a zdrojů u tabulek a grafů	8.4
Kontrola, aby tabulka nebo graf nebo obrázek nebyl rozložen na 2 strany	-
Kontrola provázanosti mezi seznamem příloh a odkazem v textu na příslušnou přílohu	-
Kontrola jednotného stylu odrážek v celé práci	-
Kontrola správného použití typografických pravidel (např. %, číslice, znaky, interpunkční znaménka, datумы...)	8.5
Kontrola jednopísmenkových předložek nebo spojek konců řádků vložím pevné mezery (CTRL + SHIFT + MEZERNÍK)	8.2, 8.5
Kontrola čísel stránek a rozdělení práce na oddíly	8.2.5
Vložení zadávacího listu	-
Aktualizace stránky s abstraktem a klíčovými slovy	-
Kontrola psaní zkratk a jejich záznamu v seznamu použitých zkratk	8.5.4
Kontrola použitých seznamů	3.12–3.15
Nastavení stránkování	-
Aktualizace seznamu obrázků, tabulek, grafů	3.14
Aktualizace obsahu, případně vložení konce oddílů	3.7
Uložení finální verze práce ve formátu - 2025_Příjmení_Jméno.pdf.	-

Zdroj: vlastní zpracování

2.5.2 Vložení hotové práce do systému Theses

Práce musí být odevzdána do systému Theses do 12. 5. 2026, vkládaný soubor je vhodné uložit ve formátu pdf, název vkládaného souboru je **2026_Příjmení_Jméno.pdf**.

Při vložení si ověřte, zda je archiv závěrečné práce dostatečně naplněn, pokud není, zpravidla chybí abstrakt a klíčová slova jak v českém, tak anglickém jazyku. Obrázek 1 a Příloha 5, která slouží jako průvodce založením práce v Theses.

Obrázek 1 Ukázka z Theses nenaplněného archivu závěrečné práce

Zdroj:⁵

Studující předloží knižní vazbu absolventské práce Ing. Jarmile Hnidákové Peckové nejpozději 12. 5. 2026, přitom odevzdaný knižní výtisk se musí bez výjimky shodovat s digitální verzí práce vloženou v Theses.

2.5.3 Kontrola plagiátorství

Práce musí být prověřena v systému Theses na plagiátorství, vedoucí práce prověří a posoudí míru plagiátorství a předloží doporučení, zda může být absolventská práce doporučena k obhajobě. Pokud práce vykazuje znaky plagiátu, potom absolventská práce není přijata a je studentovi/ce vrácena k přepracování.

2.6 Příprava na obhajobu absolventské práce

Obhajoba AP probíhá před komisí. Doba trvání obhajoby je maximálně 20 minut. K obhajobě a představení práce je vhodné si připravit prezentaci s podporou prezentačního softwaru (např. Canva, PowerPoint) a seznámit se s posudky vedoucí práce a zejména oponentním posudkem, ve kterém oponent/ka připraví alespoň 3 otázky, ke kterým se autor/ka vyjádří při obhajobě.

Pro zpracování prezentace je vhodné zvolit vhodný formát snímku a dodržet pravidla pro zpracování prezentací, přičemž inspirace k přípravě a struktuře obhajoby je součástí výuky v modulu Seminář k absolventské práci II.

⁵ THESES.CZ. *Theses.cz*. Online. Online. Fakulta informatiky MU, 2025. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/student/>. [cit. 2025-08-31].

Základní struktura prezentace:

- téma práce, nastínit základní problematiku AP, aktuálnost problému, osobní vazbu k problému
- cíl práce
- metodika použitá k řešení problému
- výsledky práce a úskalí při řešení problému
- shrnutí výstupů a závěrů, návrh opatření, zhodnocení
- naplnění stanovených cílů

Po krátkém představení práce a jejích výsledků, které trvá cca 8–10 minut, jsou položeny otázky z oponentního posudku, následně má student/ka prostor, aby mohl/a reagovat na výtky a otázky ze strany oponenta/ky a členů/ek zkušební komise absolutoria.

2.7 Povinnosti vedoucí práce

Studující má právo zvolit si svého vedoucího práce, s ohledem odborné zaměření. Vedoucí práce je vyučující školy a stává se průvodcem studenta/ky procesem zpracování absolventské práce v souladu s Pokyny pro psaní absolventské práce. Stanovený/á vedoucí napomáhá studujícím sestavit časový harmonogram práce, upřesnit základní informační zdroje a zvolit vhodné metody zpracování.

Součástí vedení jsou:

- Konzultace definitivního názvu absolventské práce, cílů práce a základních zdrojů, předání podepsaného formuláře Ing. Hnidákové Peckové do 30. září 2025.
- Individuální konzultace.
- Kontrola kompletního zpracování teoretické části absolventské práce dle Pokynů pro psaní AP do 20. 1. 2026, tj. rozsah 4 500–5 000 slov a kontrola plagiátorství prostřednictvím systému Theses.
- Připomínky k finální odborné stránce a grafické úpravě absolventské práce dle Pokynů pro psaní AP, kontrola a potvrzení plagiátorství v systému Theses do 15. 5. 2026.
- Vypracování posudku vedoucího AP, který je uveden v Příloze 1 do 31. 5. 2026.
- Účast u obhajoby absolventské práce při absolutoriu dle časového harmonogramu zkoušek absolutoria.

2.8 Kritéria hodnocení absolventské práce

Každý studující by si měl k obhajobě kromě prezentace přinést pro vlastní účely kopii absolventské práce, poněvadž během obhajoby členové komise pokládají otázky s odkazem na některé části textu, případně doplňující otázky k otázkám oponenta/ky nebo vedoucího práce. Bez vlastní kopie práce pak autor/ka nemusí být schopen reagovat.

Členové komise hodnotí nejen předloženou absolventskou práci, ale také způsob a kvalitu prezentace, odpovědi na otázky z posudku oponenta/ky včetně toho, jak se studující na tyto otázky připravil, a v neposlední řadě schopnost studenta/ky zodpovědět otázky členů komise při obhajobě. Rozhodnutí o výsledném stupni hodnocení probíhá při neveřejném

hlasování, kdy členové komise vychází z hodnocení v posudcích vedoucího a oponenta/ky a hodnotí výkon studenta/ky u obhajoby. Není-li kvalifikační práce obhájena, zkušební komise rozhodne o tom, zda je možné předložit přepracovanou verzi práce. Opakování obhajoby je možné nejdříve po dvou měsících ode dne neúspěšné obhajoby, termín určí ředitel školy.

Tabulka 3 prezentuje kritéria hodnocení, na základě kterých hodnotí absolventskou práci vedoucí práce a oponent/ka.

Tabulka 3 Kritéria hodnocení v posudku

Kritéria v posudku vedoucí práce	Kritéria v oponentním posudku ⁶
cíl a míra naplnění cíle práce	cíl a míra naplnění cíle práce
hodnocení teoreticko-metodické části	hodnocení teoreticko-metodické části
vhodnost a přiměřenost metodiky zpracování práce	vhodnost a přiměřenost metodiky zpracování práce
vyhodnocení výsledků vlastní práce	vyhodnocení výsledků vlastní práce
závěry a shrnutí výsledků práce	závěry a shrnutí výsledků práce
formální stránku práce, logickou strukturu práce	formální stránku práce, logickou strukturu práce
závěrečné hodnocení práce a doporučení k obhajobě	závěrečné hodnocení práce a doporučení k obhajobě
ostatní připomínky, hodnocení přístupu studenta/ky a vyjádření ke splnění rozsahu práce a plagiátorství	další připomínky a otázky k obhajobě

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s podmínkami akreditace

Jak již bylo výše zmíněno, předložená absolventská práce je posuzována vedoucím práce a oponentem/kou. Hodnotící vypracují posudky a návrh na klasifikaci, který zobrazuje tabulka 4. Ukázka posudků je v Příloze 1 a 2 a v kurzu Seminář k absolventské práci v classroomu.

⁶ Za způsobilost k oponování absolventské práce se považuje titul Ing., Mgr. získaný v oboru odpovídajícímu tématu práce.

Tabulka 4 Klasifikační bodová stupnice pro návrh výsledného hodnocení

Bodové rozpětí	Slovní hodnocení
57 až 60 bodů	A (1) výborně
56 až 53 bodů	B (1,5) velmi dobře
52 až 47 bodů	C (2) dobře
46 až 41 bodů	D (2,5) uspokojivě
40 až 31 bodů	E (3) dostatečně
méně než 31 bodů	F (4) nedostatečně

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s podmínkami akreditace

U jednotlivých hodnotících kritérií je navržena stupnice hodnocení 0–10 bodů. V tabulce 5 jsou upřesněny podmínky k hodnocení.

Tabulka 5 Podmínky bodového hodnocení u jednotlivého kritéria

Bodové rozpětí	Podmínky k hodnocení kritéria
10 bodů	výjimečné, nadstandardní naplnění kritéria
8–9 bodů	úplné a správné zpracování, splnění kritéria bez výhrad
6–7 bodů	zpracování s drobnými nedostatky, které podstatně neovlivní výsledky práce
4–5 bodů	zpracování s výraznějšími nedostatky, které snižují kvalitu práce, ale ne zásadním způsobem
0–3 body	výrazné, opakované nedostatky a chyby ve zpracování

Zdroj: vlastní zpracování v souladu s podmínkami akreditace

V posudku hodnotící vyjádří otázky, námitky či výtky, ke kterým studující zaujme stanovisko během obhajoby. Studující má právo být seznámen s hodnocením nejpozději 14 dní před termínem obhajoby absolventské práce..

3 Závazná struktura a doporučený obsah

V následujícím textu je vysvětlena struktura absolventské práce a doporučený obsah jednotlivých částí absolventské práce.

Ke zpracování odborného textu, který je logicky strukturovaný a ve kterém jsou jednotlivé části provázané, je možné přistoupit široce používaným systémem pro strukturování vědeckých výzkumných prací, a to IMRaD, tzn. úvod (**I**ntroduction), metody (**M**ethods), vlastní výzkumná část (**R**esults), Diskuze (**D**iscussion). Systém IMRaD umožňuje čtenářům systematicky pochopit kontext, použité metody, výsledky a interpretaci studie.

Obecně lze absolventskou práci strukturovat do následujících částí:

- Titulní list 1
- Titulní list 2
- Závazný zadávací list
- Prohlášení autora/ky
- Poděkování (nepovinné)
- Abstrakt
- Obsah
- Úvod
- Jednotlivé kapitoly teoretické části
- Jednotlivé kapitoly praktické části
- Závěr
- Seznam použitých zdrojů
- Seznam použitých zkratk
- Seznam obrázků
- Seznam tabulek
- Seznam grafů
- Seznam příloh

3.1 Titulní list 1

V knižní vazbě práce nahrazuje Titulní list 1 desky knižní vazby. V knižní vazbě práce je vhodné před titulní list 1 vložit prázdný list. Jako vzor slouží Příloha 6. Strana dokumentu neobsahuje číslo stránky, ale započítává se do celkového počtu stran absolventské práce.

3.2 Titulní list 2

Titulní list 2 je první stranou knižní vazby. Jako vzor slouží Příloha 7, nezobrazuje se číslo stránky, ale započítává se do celkového počtu stran absolventské práce.

3.3 Zadávací list

Do absolventské práce se vkládá zadávací list, který student/ka obdržel/a od školy a který obsahuje závazný název práce, stanovený minimální počet slov, závazný termín odevzdání absolventské práce. Závazný zadávací list je vystaven na základě definitivního návrhu názvu práce, který studující předložili do 9 září 2026. Vzhledem k tomu, že zadávací list je

podepsán ředitelem školy elektronicky, potom se vkládá do práce jako obrázek, nezobrazuje se číslo stránky, ale započítává se do celkového počtu stran absolventské práce. Zadávací list bude vložen do systému Theses do 14. září 2026.

3.4 Prohlášení

Na straně, na které se nachází prohlášení, se nezobrazuje číslo stránky, ale započítává se do celkového počtu stran AP. Žlutě podbarvený text si student/ka upraví dle vlastního zadání AP. Jako vzor slouží Příloha 8.

3.5 Poděkování

Na straně, na které se nachází poděkování, se nezobrazuje číslo stránky, ale započítává se do celkového počtu stran absolventské práce. Poděkování není povinné, závisí na vlastní úvaze autora/ky práce. Žádná norma přesně nevymezuje strukturu, je možné poděkovat např. konzultantovi, osobám, které měly podíl na úspěšném zpracování práce, nebo institucím, které poskytly podklady ke zpracování práce, naopak nelze děkovat za oponentní posudek.

3.6 Abstrakt a klíčová slova

Tato strana obsahuje přehled čtyř částí, které jsou důležité pro odevzdání práce do systému Theses. Abstrakt a klíčová slova v češtině a angličtině obsahuje text, který je součástí archivu absolventské práce v Theses v části anotace. Slouží jako přehledný text pro fulltextové vyhledávání. Jako vzor slouží Příloha 9.

Abstrakt

Abstrakt obsahuje stručnou charakteristiku absolventské práce, její téma, cíle, metody a shrnutí výsledku. Má seznámit čtenáře s prací a rozhoduje o tom, zda si práci přečte. Text je v rozsahu 5 až 10 řádků, tj. minimálně 100 znaků.

Klíčová slova

Do klíčových slov je vhodné vyjmenovat 5 až 10 důležitých slov nebo slovních spojení, která se odborně vztahují k tématu a jsou v práci používána. Text je v rozsahu minimálně 30 znaků. Slouží pro vyhledávání v hotových pracích v knihovnách.

Abstract obsahuje stručnou charakteristiku v angličtině, a to minimálně 100 znaků.

Key Words obsahuje klíčová slova v angličtině, a to minimálně 30 znaků.

3.7 Obsah

Název každé kapitoly a podkapitoly musí vystihovat obsah textu dané kapitoly, tudíž název a text musí být kompatibilní. Čtenáři musí být po přečtení názvu kapitoly jasné, jaký text autor názvem kapitoly deklaruje. Na straně, na které se nachází obsah, se nezobrazuje číslo stránky, ale započítává se do celkového počtu stran absolventské práce.

Obsah se vygeneruje automaticky, pokud jsou v práci používány styly (např. Nadpis 1, Nadpis 2, Nadpis 3). Musí být shoda mezi vygenerovaným obsahem a strukturou absolventské práce.

3.8 Úvod

Úvod absolventské práce má standardizovanou strukturu. Kapitola Úvod je zpracována autorem na cca 1–2 strany. Název kapitoly Úvod se nečísluje, ale představuje kapitolu 1. úrovně. Od kapitoly Úvod se začíná zobrazovat číslo strany, začíná se číslovat od čísla 9 (případně 8, pokud autor/ka neuváděl/a poděkování a obsah byl vygenerován pouze na jednu stranu).

Úvod je možné strukturovat do 4 částí, při psaní textu se používá přítomný nebo budoucí čas, nepoužívá se podmiňovací způsob.

První část

Úvod by měl uvést do řešené problematiky, tzn. představit téma práce, demonstrovat jeho význam v oboru a zasadit jej do širších souvislostí a nastínit aktuálnost tématu, např. proč si autor/ka problematiku zvolil/a, co očekává od zpracování práce, jaký přínos bude mít práce, jaká je aktuálnost řešené problematiky ...

Druhá část a třetí část

Další nutnou součástí úvodu práce je uvedení použitých metod práce spolu s jejich odůvodněním, tedy zda zvolené metody povedou k naplnění cíle práci. Úvod práce slouží také k představení obsahu práce v logickém sledu dle jednotlivých hlavních kapitol. Cílem je stručně vystihnout podstatu, čím kapitoly zabývají bez ambice komplexního hlubšího vysvětlení a vyslovení závěrů. V úvodu je vhodné stručně představit zdroje, které budou použity při zpracování práce.

Čtvrtá část

Nezbytnou součástí úvodu práce je jasná formulace problému s tím související stanovení cíle práce. Přesné a jasné vymezení cíle práce usnadňuje psaní a vytyčuje směr, který nedovolí sejít z cesty a odchýlit se od stanoveného cíle. Cíl práce by měl být vymezen přesně, aby se dařilo nalézt odpovědi na otázky:

- Kam chci dojít?
- Co chci zjistit?
- Na jaké otázky chci odpovědět?

Cíl práce je vhodné vymežit v určité hierarchii, tzn. určit hlavní cíl práce, který může být pro lepší přehlednost a jasnost strukturován do několika dalších dílčích cílů/otázek. Hlavní cíle práce lze řešit pomocí tzv. hypotéz.

Hypotézou se označuje vědecky přijatelná domněnka, která slouží jako pomocný důkazní prostředek. Stanovené pracovní hypotézy jsou určité představy, tvrzení či domněnky o řešení daného problému. Formulací hypotéz se vymezuje jasný okruh zkoumání a je vhodné hypotézy uspořádat. V praktické části dochází k verifikaci hypotéz. Ovšem ne každý problém je účelné řešit stanovením hypotéz, zejména v případě, že je předem známa odpověď. Pokud je praktická část výzkumného charakteru, potom stanovení hypotéz je účelné, poněvadž výzkumná část by měla ověřit jejich platnost nebo neplatnost. Cíl práce v kapitole Úvod musí být rozpracován obsáhleji oproti původnímu cíli práce, který byl stanoven v návrhu tématu absolventské práce.

Cíl práce je vhodné promyslet v kontextu

- poznávacího
- aplikačního
- návrhu doporučení

Dle uvážení autora/ky je možné deklarovat symbolický cíl, který vyjadřuje přesah tématu a jeho širší ukotvení ve společnosti a v kontextu osvěty, případně personální (osobní) cíl, který popisuje, jak práce obohatí samotného/ou autora/ku.

V Úvodu práce se neřeší zvolené téma, pouze se charakterizuje a popisuje struktura, zvolené metody a stanovené cíle práce. Chybou je, pokud se autor zabývá řešením tématu a vyslovuje některé závěry nebo cituje ze zdrojů.

3.9 Teoretická východiska práce

Rozsah teoretické části je cca $\frac{1}{3}$ absolventské práce, tzn. v rozsahu cca 15–20 normostran, respektive 4 500–5 000 slov, ovšem neměla by přesáhnout 50 % celkového rozsahu textu.

Teoretická část představuje teoretická východiska pro praktickou část. Teoretická část by měla obsahovat definice používaných pojmů, ekonomické teorie a použitou metodiku, prostřednictvím kterých bude řešen stanovený cíl absolventské práce. Poznatky by měly vytvořit logickou strukturu a komplexně pojmut danou problematiku. Je převážně kompilačního charakteru, jelikož čerpá z různých zdrojů a snaží se tak poskytnout přehled nejdůležitějších a nejaktuálnějších výsledků výzkumu v dané oblasti.

Základem pro psaní teoretické části je ucelené prostudování literatury (literární rešerše), která s danou problematikou souvisí, tzn. povinností autora/ky je seznámit se, používat a citovat domácí a zahraniční literaturu nad rámec literatury běžně používané při výuce, tzn. učebnic nebo zápisků z výuky nebo studijních materiálů v e-learningu. Informační zdroje by neměly být starší než 5 let, maximálně 7 let.

Tato část práce obsahuje převážnou část textů volně nebo doslovně převzatých. Autor/ka by měl/a i v této části práce vyjádřit své teoretické názory a polemiky s citovanými autory, zejména v podkapitole shrnutí problematiky. Shrnutí napomáhá autorovi/ce i čtenáři lépe se orientovat v tom, k čemu v kapitole autor/ka dospěl/a. Problematika citací je uvedena v Kapitole 4.

Každá kapitola teoretické nebo praktické části by měla začínat úvodem do problematiky, která se bude v dané kapitole řešit. Text jednotlivých kapitol by měl na sebe logicky a plynule navazovat. Jednotlivé kapitoly by zároveň měly na konci shrnovat dílčí závěr.

3.10 Praktická část

Praktická část by měla mít rozsah cca $\frac{2}{3}$ práce, tj. cca 25–30 stran, respektive minimálně 5 000 slov, poněvadž minimální rozsah je 50 % celkového rozsahu textu.

Praktická část by měla být postavena na základě kvalitně a dostatečně zpracované teoretické části, obě části spolu musí být provázány. Aplikační část práce směřuje k vlastnímu praktickému řešení vymezeného problému, při kterém autor/ka využívá

vybraných metod práce nebo vlastního kvantitativního nebo kvalitativního výzkumu nebo realizace vlastního projektu. Výsledkem aplikační části práce je vlastní přínos autora/ky ke zkoumanému problému.

Praktická část obsahuje vlastní přidanou hodnotu autora, tedy text, výpočty, tabulky, grafy by měly být převážně vlastní tvorbou autora/ky. Základní premisou pro navržení a zpracování praktické části je řešení a splnění cíle vytčeného v úvodu práce.

Nezbytnou součástí této části práce jsou vlastní přínosy autora/ky, které vyplývají z vlastních analýz, výzkumu, statistických výpočtů, dotazníkových či jiných šetření, vytváření modelů. Pokud je tématem práce např. podnikatelský projekt, záměr, marketingový plán, marketingová strategie, motivační program, tvoří tato kapitola podstatnou část AP. Je-li tématem např. průzkum, zhodnocení stavu, musí práce obsahovat návrh na využití v řízení podniku, na zvýšení konkurenceschopnosti podniku a rentability, na zlepšení organizační a řídicí struktury podniku, na zvýšení podílu na trhu, na snížení nákladů (fixních, variabilních), na zvýšení produktivity práce.

3.11 Závěr a diskuze

V celé práci je nutné praktikovat systémový přístup, proto je správné použít v kapitole Závěr analogické strukturování, které je použito v kapitole Úvod. Rozsah závěru se doporučuje na 1–2 strany.

V závěru práce je vždy nutné odpovědět, jak se podařilo vytyčený cíl práce splnit, tedy odpovědět na předem stanovené otázky nebo v případě řešení problému pomocí hypotéz se v závěru práce provádí jejich vyhodnocení.

V první části závěru by se autor/ka měl/a vypořádat s významem a aktuálností tématu, zda dospěl/a k závěru, že zvolené téma je významné tak, jak předpokládal/a.

V druhé části by měl/a shrnout nejdůležitější výstupy a dílčí závěry teoretické části, případně vést diskuzi, zda se s teoretiky shoduje či nikoli, eventuálně vyslovit některé vlastní teoretické poznatky či závěry. Diskuze může být i zvláštní kapitolou. Rozvádí hlavní dosažené výsledky v širších souvislostech, tj. osvětluje, v čem jsou zajímavé a přínosné, jak se liší nebo naopak podobají jiným studiím, co z toho autor/ka vyvozuje a proč. Výsledky je možné dávat do souvislostí s teoretickými poznatky a organicky propojovat praktickou a teoretickou část.

Třetí část je stěžejní částí závěru, jelikož shrnuje závěry, výstupy a poznatky z praktické části absolventské práce. Zde by měl autor/ka ve stručné podobě prezentovat nejdůležitější výsledky šetření, komparace, zkoumání, analyzování, modelování ... Chybou je, pokud se autor/ka zaměří na popis zvolených metod a struktury práce, což silně devaluje celou práci, jelikož autor/ka nepředstavil/a přidanou hodnotu absolventské práce.

Ve čtvrté části by měl autor/ka vyhodnotit naplnění stanoveného cíle práce, tudíž objektivně a sebekriticky vyhodnotit, co se ze stanoveného cíle podařilo splnit a co se ze stanoveného cíle nepodařilo splnit. Neplnění některých částí stanoveného cíle je nutné zdůvodnit, vysvětlit a obhájit, např. z důvodu nedostatku pokladových materiálů nezbytných pro zpracování a vyhodnocení výzkumu. V závěrečné části by měl autor/ka

navrhnout opatření využitelná v praxi, případně navrhnout související problematiky, které by bylo možné dále řešit nad rámec zadání práce.

3.12 Seznam použitých zdrojů

Seznam použitých zdrojů obsahuje všechny informační zdroje, ze kterých autor/ka čerpal/a. Jako vzor slouží ukázka na str. 79–81 tohoto dokumentu.

Bibliografická citace zdrojů musí být v souladu s ČSN ISO 690:2022 (01 0197).⁷ Seznam použitých zdrojů je uspořádán v návaznosti na použitý citační styl. V tomto dokumentu byl použit citační styl poznámka pod čarou, proto jsou použité zdroje řazeny v abecedním seznamu. Praktická aplikace tvorby seznamu zdrojů byla představena v Semináři k absolventské práci, ukázky jsou součástí kurzu Seminář k absolventské práci v classroomu. Zároveň praktická aplikace byla součástí Praktického úkolu 02 a 03, které byly řešeny v rámci výuky Semináře k absolventské práci. K tvorbě bibliografické citace se lze opřít metodickou publikací od autora Martina Krčála.⁸

3.13 Seznam použitých zkratk

Seznam zkratk není povinný, používá se, pokud je v práci použito větší množství zkratk. Zkratky se uvádí v abecedním pořadí.

3.14 Seznamy obrázků, tabulek, grafů

Obsahuje-li práce více než 2 obrázky, grafy nebo tabulky, potom je nutné vygenerovat i seznam obrázků, tabulek a grafů. Jako vzor slouží str. 85–88 dokumentu.

Pro vygenerování seznamu je nutné si nastavit titulek a používat ho u příslušného objektu. Pro vygenerování v MS Word lze použít záložky reference, vložit seznam a vybrat např. obrázky, grafy nebo tabulky podle toho, který seznam se generuje. Ve zjednodušené šabloně stačí seznam zaktualizovat.

3.15 Seznam příloh

Seznam příloh obsahuje číslo přílohy a název přílohy. Přílohou mohou být např. dotazníky, doslovný přepis rozhovoru, složitější tabulky, které slouží k vyhodnocení dotazníků nebo k pomocným výpočtům finanční analýzy, ukázky formulářů, účetní závěrka. Přílohy jsou řazeny dle seznamu příloh. Jednotlivé strany se již nečíslují. Každá příloha je označena v horním pravém rohu např. Příloha 1 se zarovnáním doprava a tučně.

⁷ FARKAŠOVÁ, Blanka; GARAMSZEGLI, Tereza; JANSOVÁ, Linda; KONEČNÝ, Lukáš; KRČÁL, Martin et al. *Výklad ČSN ISO 690:2022 (01 0197) Bibliografické citace*. Online, pdf. Brno: Citace.com, 2023. Licence CC-BY 4.0. Dostupné z: <https://www.citace.com/Vyklad-CSN-ISO-690-2022.pdf>. [cit. 2025-08-31].

⁸ KRČÁL, Martin. *Citační průvodce: norma ČSN ISO 690:2022*. 2. upravené vydání. Brno: Citace.com, 2024. ISBN 978-80-88230-02-1.

4 Základní pravidla citování

Než začnete psát absolventskou práci ujistěte se, zda znáte odpovědi na následující otázky:

1. Jaký je doporučený citační styl se pro studovaný vzdělávací program ekonomicko-právní činnost?
2. Jaká jsou pravidla vybraného citačního stylu?
3. Kdy a co citovat?
4. Jak pracovat s citačním manažerem, případně výkladem citační normy, který je vložen v kurzu Seminář k absolventské práci v classroomu?

Předpokladem odborného textu a odevzdání kvalitní absolventské práce je schopnost studujících vyhledat a přečíst odbornou literaturu, která se vztahuje k tématu práce, kriticky zpracovat a analyzovat řešený problém na odborné úrovni. V odborných pracích je běžné, že se kriticky navazuje na relevantní zdroje, ovšem je nutné dodržovat etické jednání, tzn. řádně citovat použité zdroje, aby nedošlo k plagiátorství.⁹

Správné citování zdroje, ze kterého autor/ka čerpá, patří mezi základní hodnocené stránky práce. Hodnotí se jak věcná správnost (vhodnost citace, volba autora a pramenu), tak formální správnost. Je nutné dodržovat citační normu,¹⁰ v práci je nutné od začátku až do konce používat jednotný způsob citování, tedy citační styl.¹¹

Při citování výroků se rozlišuje mezi přímou a nepřímou citací. Doslovné citace jsou vhodné používat jen tehdy, zvyšují-li odbornou kvalitu sdělení. Text teoretické části absolventské práce by měl být převážně složen z vlastních interpretací teorie a vědeckých poznatků, vlastních názorů vycházejících z odborných znalostí o dané problematice a empirických vstupů, respektive parafrází, zjištění a závěrů jiných autorů.

Správné citování prokazuje orientaci v odborné literatuře a práci s informačními zdroji, znalost významných autorů v oboru a stav současného poznání tématu. Umožňuje čtenáři vyhledat původní dokument, ze kterého autor/ka čerpal/a. Autor/ka je zavázán dodržovat

⁹ ČESKO. Zákon č. 121 ze dne 7. dubna 2000, o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Online. In: Zákony pro lidi. 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>. [cit. 2025-08-31].

¹⁰ FARKAŠOVÁ, Blanka; GARAMSZEGI, Tereza; JANSOVÁ, Linda; KONEČNÝ, Lukáš; KRČÁL, Martin et al. *Výklad ČSN ISO 690:2022 (01 0197) Bibliografické citace*. Online, pdf. Brno: Citace.com, 2023. Licence CC-BY 4.0. Dostupné z: <https://www.citace.com/Vyklad-CSN-ISO-690-2022.pdf>. [cit. 2025-08-31].

¹¹ KRČÁL, Martin. *Citační průvodce: norma ČSN ISO 690:2022*. 2. upravené vydání. Brno: Citace.com, 2024. ISBN 978-80-88230-02-1.

citační etiku, kterou stanovuje autorský zákon.¹² Necitování použité literatury je považováno za plagiátorství.¹³

4.1 Etický přístup k citacím a způsoby citace

Absolventská práce je odborný text, proto má speciální systém zpracování. Vymezený problém je nutné objektivně analyzovat, čemuž předchází systematické zpracování teoretických východisek práce, které čerpání z relevantních zdrojů a představuje dosavadní vědění o daném problému, proto je nutné precizně citovat převzaté myšlenky. I v praktické části je nutné zdroje dat citovat, poněvadž by zpracovaná analýza působila nedůvěryhodně. Navíc autor/ka v Prohlášení deklaruje, že neporušuje etická pravidla stanovená zákonem.¹⁴

Doporučení a etický přístup k citacím:

- Autor/ka vždy se cituje, pokud přebírá obsah z jiných děl, tzn. myšlenku, teorii, text, tabulky, grafy, statistická data...
- Je nutné citovat i myšlenky převzaté z rozhovorů (veřejně publikovaných, soukromých).
- Je nutné citovat i myšlenky převzaté z neveřejně dostupných pramenů např. od školitele nebo spolužáka.
- Je nutné provádět i autocitace, tzn. že jste předchozí práci vlastní výstupy již někde publikovali.
- Výjimku tvoří tzv. Common knowledge, respektive obecně známé informace, které jsou nezpochybnitelné, např. Praha je hlavní město ČR.
- Není nutné citovat odborné výrazy, které se běžně v daném oboru používají.
- Pokud si nejste jisti, zda citovat či ne, poraďte se svým vedoucím práce.

Citací se rozumí označení převzaté myšlenky v textové nebo netextové podobě a uvedení zdroje, proto každá citace má 2 části:

- citaci v textu neboli citační odkaz dle zvoleného citačního stylu,
- a záznam v seznamu použitých zdrojů neboli bibliografickou citaci v souladu s citační normou.¹⁵

Existují dva způsoby citace, a to přímá citace a parafráze. Speciální pozornost bude věnována citacím netextových částí.

¹² ČESKO. Zákon č. 121 ze dne 7. dubna 2000, o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Online. In: Zákony pro lidi. 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>. [cit. 2025-08-31].

¹³ FARKAŠOVÁ, Blanka; GARAMSZEGI, Tereza; JANSOVÁ, Linda; KONEČNÝ, Lukáš; KRČÁL, Martin et al. *Výklad ČSN ISO 690:2022 (01 0197) Bibliografické citace*. Online, pdf. Brno: Citace.com, 2023. Licence CC-BY 4.0. Dostupné z: <https://www.citace.com/Vyklad-CSN-ISO-690-2022.pdf>. [cit. 2025-08-31].

¹⁴ ČESKO. Zákon č. 121 ze dne 7. dubna 2000, o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Online. In: Zákony pro lidi. 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>. [cit. 2025-08-31].

¹⁵ FARKAŠOVÁ, Blanka; GARAMSZEGI, Tereza; JANSOVÁ, Linda; KONEČNÝ, Lukáš; KRČÁL, Martin et al. *Výklad ČSN ISO 690:2022 (01 0197) Bibliografické citace*. Online, pdf. Brno: Citace.com, 2023. Licence CC-BY 4.0. Dostupné z: <https://www.citace.com/Vyklad-CSN-ISO-690-2022.pdf>. [cit. 2025-08-31].

4.1.1 Přímá citace

Přímou citací se rozumí použití doslovného textu jiného autora, tzn. je přebrán text nebo data bez jakékoliv úpravy, potom je nutné dodržet následující pravidla:

- citovaný text je nutné zřetelně odlišit od ostatního textu, a to uvozovkami a písmo kurzívou,
- hned za uvozovkami je nutné umístit odkaz na původní zdroj dle vybraného citačního stylu včetně identifikace konkrétní stránky.

Přímá citace se používá jen v odůvodněné míře a neměla by v odborném textu přesáhnout 10 %.

Přímou citaci cizojazyčného zdroje lze použít dvěma způsoby:

- do textu se vloží originální text a v poznámce pod čarou je přeložen vlastním slovy,
- do textu se vloží doslovný vlastní překlad a do závorky nebo poznámky pod čarou se uvede, že se jedná o vlastní překlad.

Obrázek 2 představuje použití přímé citace a bibliografické citace v seznamu použitých zdrojů při použití harvardského citačního stylu.

V textu

Machková et al. (2007, s. 113) uvádí, že „*Celní politika je součástí společné obchodní politiky Evropské unie, což přináší jednotlivým členským státům určité povinnosti.*“

nebo

„*Celní politika je součástí společné obchodní politiky Evropské unie, což přináší jednotlivým členským státům určité povinnosti.*“ (Machková et al., 2007, s. 113)

V seznamu použitých zdrojů je uvedeno v abecedním řazení, protože byl použit harvardský citační styl

MACHKOVÁ, Hana; ČERNOHLÁVKOVÁ, Eva; SATO, Alexej et al., 2007. *Mezinárodní obchodní operace*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1590-2.

Obrázek 2 Ukázka přímé citace za použití harvardského citačního stylu

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 3 představuje použití přímé citace a bibliografické citace v seznamu použitých zdrojů při použití číselného citačního stylu.

V textu

„Celní politika je součástí společné obchodní politiky Evropské unie, což přináší jednotlivým členským státům určité povinnosti.“ [1, s. 113]

V seznamu použitých zdrojů je uvedeno dle číselného řazení, protože byl použit číselný citační styl

[1] MACHKOVÁ, Hana; ČERNOHLÁVKOVÁ, Eva; SATO, Alexej et al. *Mezinárodní obchodní operace*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1590-2.

Obrázek 3 Ukázka přímé citace za použití číselného citačního stylu

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 4 představuje použití přímé citace a bibliografické citace v seznamu použitých zdrojů při použití citačního stylu poznámky pod čarou.

V textu

„Celní politika je součástí společné obchodní politiky Evropské unie, což přináší jednotlivým členským státům určité povinnosti.“¹

¹ MACHKOVÁ, Hana; ČERNOHLÁVKOVÁ, Eva; SATO, Alexej et al. *Mezinárodní obchodní operace*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1590-2.

V seznamu použitých zdrojů je uvedeno dle číselného řazení, protože byl použit číselný citační styl

MACHKOVÁ, Hana; ČERNOHLÁVKOVÁ, Eva; SATO, Alexej et al. *Mezinárodní obchodní operace*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1590-2.

Obrázek 4 Ukázka přímé citace za použití citačního stylu poznámka pod čarou

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.2 Parafráze

Nepřímou citací se rozumí parafrázování textu nebo myšlenky jiného autora, případně shrnutí předchozí textu nebo zpracování vlastní tabulky z převzatých. Na konec parafrázovaného textu je třeba uvést zdroj dle zvoleného citačního stylu:

- Pokud se jedná o parafrázi jedné věty, potom se odkaz na zdroj uvede před interpunkčním znaménkem.
- Pokud se jedná o parafrázi celého odstavce, potom se odkaz na zdroj uvede za interpunkčním znaménkem.

Obrázek 5 představuje použití parafráze a bibliografické citace v seznamu použitých zdrojů při použití číselného citačního stylu.

V textu

Ze společné obchodní politiky EU vyplývají určité povinnosti členským státům i v oblasti celnictví [1, s. 113].

V seznamu použitých zdrojů je uvedeno dle číselného řazení, protože byl použit číselný citační styl

[1] MACHKOVÁ, Hana; ČERNOHLÁVKOVÁ, Eva; SATO, Alexej et al. *Mezinárodní obchodní operace*.

Obrázek 5 Ukázka parafráze za použití číselného citačního stylu

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.3 Netextové části

K citovaným netextovým částem děl jiných autorů patří obrázky, tabulky a grafy. Při citování objektů je nutné je ponechat v původním tvaru, jinak by se jednalo o zásah do cizího autorského díla. Při citování je nutné umístit titulek objektu s využitím referencí (tj. vložit titulek), což následně umožní vygenerovat seznam obrázků/tabulek/grafů. Zároveň musí být uveden odkaz na původní zdroj ve formátu zvoleného citačního stylu, který se jednotně používá v celé práci. Detailní informace o formálním zpracování jsou uvedeny v Kapitole 8.4.

Obrázek 1 Komparace cirkulární a lineární ekonomiky
Zdroj: (Lindström, 2022)

Závisí na používaném **citačním stylu** a **grafických podmínkách**, protože titulek a zdroj by neměla přesahovat šířku objektu.

TATO UKÁZKA používá **citační styl harvardský**, tj. **autor-datum**.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Lindström, Průvodce na téma: Cirkulární ekonomika. Online. 3. 9. 2022. Dostupné z: <https://lindstromgroup.com/cz/article/cirkularni-ekonomika-aneb-odpad-jako-hodnotny-zdroj-surovin/>. [cit. 2024-02-11]

18

Obrázek 6 Ukázka citace obrázku

Zdroj: ¹⁶

¹⁶ HERINKOVÁ, Klára. *Udržitelnost v kosmetickém průmyslu*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 10.6.2023. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/ai1ggb/>. [cit. 2025-08-31]. str. 10

Obrázek 7 obsahuje ukázkou citace tabulek jak v teoretické části, tak v praktické části, kde autorka provedla vlastní výpočty s využitím dat z účetních výkazů vybrané společnosti. Tabulka 30 na obrázku má drobné nesrovnalosti ve formální úpravě, poněvadž čísla ve sloupcích nejsou zarovnána horizontálně na střed.

Tabulka 1 Vykazovací povinnost dle kategorizace účetních jednotek			
Typ účetní jednotky	Povinnost sestavovat výkaz CF a VK	Sestaven výroční zprávy	Způsoby zveřejnění
Mikro účetní jednotka	Ne	Ne	Pouze rozvahu
Malá účetní jednotka	V případě povinnosti auditu ano	Za určitých okolností ano ¹	Pouze rozvahu v případě nepovinného auditu
Střední účetní jednotka	Ano	Ano	V rozsahu ověřeném auditorem
Velká účetní jednotka	Ano	Ano	V rozsahu ověřeném auditorem

Zdroj: vlastní zpracování s využitím [3, str.23]

Tabulka 30 Ukazatele zadluženosti v letech 2017–2021 v %					
Ukazatel	2017	2018	2019	2020	2021
Celková zadluženost	50,64	41,53	37,91	36,29	34,57
Koeficient samofinancování	49,36	58,47	62,09	63,71	65,43
Zadluženost vlastního kapitálu	102,67	71,03	61,05	56,97	52,83
Koeficient zadluženosti vlastního kapitálu	1,03	0,71	0,61	0,57	0,53
Úrokové krytí	17,29	60,62	50,56	27,72	5,03
Běžná zadluženost	5,11	5,70	2,72	6,95	7,50
Dlouhodobá zadluženost	45,54	35,83	35,18	29,34	27,06

Zdroj: vlastní zpracování s využitím účetních výkazů AGRO Rozstání, družstvo

Závisí na používaném citačním stylu.

TATO UKÁZKA používá **citační styl číselný**.

V praktické části výstupy analytické části, Za slovem využití by stačil číselný odkaz na zdroj účetních výkazů, které jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů. Vhodné je použít jednotný styl v celé práci.

22

Obrázek 7 Ukázkou citace tabulky v teoretické a praktické části práce

Zdroj: ¹⁷

4.1.4 Plagiátorství

„Plagiátorství je využití (myšlenek, obsahu nebo struktury) jiného díla bez řádného uvedení odkazu na zdroj k získání určité výhody tam, kde se očekává původní dílo.“¹⁸

Formy plagiátorství

- klonování
- kopírování
- drobné úpravy
- jeden zdroj
- spojování textů
- necitování v textu
- citáty bez uvozovek
- vylepšování literatury
- nedohledatelný zdroj
- zneužití autocitací

¹⁷ OSTRÁ, Eliška. *Finanční analýza AGRO Rozstání, družstvo*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 14. 6. 2023. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/owkayx/>. [cit. 2025-08-31]. str. 13, str. 56

¹⁸ FOLTÝNEK, Tomáš et al. *Jak se vyhnout plagiátorství. Příručka pro studenty*. Online, pdf. Praha: Univerzita Karlova, Karolinum, © 2020. ISBN 978-80-246-4790-6. Dostupné z: <https://www.akademickaetika.cz/static/soubory/stranka-36/jak-se-vyhnout-plagiatorstvi-prirucka-pro-studenty-23.pdf>. [cit. 2025-08-31]. str. 9

„Contract cheating je forma plagiátorství, která sice neporušuje autorský zákon, ale dobré mravy a akademickou etiku. Podle vysokoškolského zákona tu hrozí vyloučení ze studia nebo odebrání titulu. Nehledě na riziko, že nás skutečný autor textu nebo firma, která s pracemi napsanými na objednávku podniká, mohou snadno vydírat.“¹⁹

Plagiátorstvím není použití všeobecně známé informace, ovšem je třeba těmito informacemi šetřit, poněvadž nepřispívají k vyšší informační a odborné kvalitě práce. Za plagiátorství se nepovažuje např. proofreading,²⁰ korektury textu nebo překlad, pokud podíl těchto služeb neovlivnil myšlenku absolventské práce. U přeloženého textu je vhodné uvést překladatele, případně v poděkování participující osobám poděkovat.

4.2 Postup při citování a citační styly dle ČSN ISO 690:2022

Citování zahrnuje tři základní kroky:

- výběr vhodného citačního stylu,
- odkazování v textu na bibliografické citace v seznamu použitých zdrojů,
- uspořádání zdrojů do seznamu použitých zdrojů dle zvoleného citačního stylu.

Od začátku zpracování absolventské práce je nutné brát zřetel na to, že odkaz v textu musí navazovat na bibliografické citace v seznamu a řazení seznamu je formálně předepsáno dle použitého citačního stylu. Způsoby tvorby bibliografických citací a odkazů na ně v textu stanovují určité náležitosti. Existují různé citační styly, které se ve světě používají, např. APA 7, který se používá na vysokých školách, MLA a další.

Pro účely absolventské práce se citace řídí citačním předpisem ČSN ISO 690:2022.²¹ V normě jsou stanovena obecná pravidla pro psaní údajů. Norma nepředepisuje konkrétní styl odkazů nebo citací, ale doporučuje různé varianty. V absolventské práci je nutné dodržovat jednotný styl odkazů a bibliografických citací jak pro textové části, tak netextové části, tedy tabulky, obrázky, grafy. Údaje v citaci by měly být dostatečné k jasné identifikaci citovaného dokumentu.²²

Metody citace dle ČSN ISO 690:2022(01 0197) platné od 1. 12. 2022 lze označit jako způsoby, jak citovat použité dokumenty v textu, jak a kam psát odkazy na použité dokumenty:

- harvardský citační styl
- číselné reference
- poznámka pod čarou

¹⁹ FOLTÝNEK, Tomáš et al. *Jak se vyhnout plagiátorství. Příručka pro studenty*. Online, pdf. Praha: Univerzita Karlova, Karolinum, © 2020. ISBN 978-80-246-4790-6. Dostupné z: <https://www.akademickaetika.cz/static/soubory/stranka-36/jak-se-vyhnout-plagiatorstvi-prirucka-pro-studenty-23.pdf>. [cit. 2025-08-31]. str. 14

²⁰ TEXTOVÉ SLUŽBY. *Co je to proofreading*. Online. 12. 2. 2020. Dostupné z: <https://www.textovesluzby.cz/co-je-to-proofreading/#:~:text=Proofreading%20je%20posledn%C3%AD>. [cit. 2025-08-31].

²¹ ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ [ÚNMZ]. ČSN ISO 690:2022, *Informace a dokumentace - Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*.

²² VŠE KNIHOVNA. *Citace*. Online. aktualizováno 26. 11. 2023. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/>. [cit. 2025-08-31].

Klíčové doporučení k výběru citačního stylu, vybraný citační styl musí být konzistentní v celém práci, tzn. jednotný citační styl se používá pro citování jak textových částí v teoretické, případně praktické části práce, tak netextových součástí práce, tzn. obrázků, tabulek, grafů a dalších objektů.

4.2.1 Harvardský systém odkazování

Harvardský systém odkazován často označovaný jako systém author-date spočívá v následujících krocích:

- metoda tzv. „jméno-datum“, tj. jméno autora a rok vydání,
- abecední řazení bibliografických citací v seznamu použitých zdrojů dle příjmení autorů a roku vydání.

Obrázek 8 je ukázkou přímé citace a parafráze textu dle ČSN ISO 690:2022, následuje obrázek 9, který je ukázkou citace netextových částí práce. Obrázky jsou propojeny ukázkou seznamu použitých zdrojů, který obsahuje obrázek 8.

V textu

„Daň z přidané hodnoty je povinnou daní ve státech Evropské unie.“ (Vančurová et al., 2022, s. 49) Daň je vybírána na každém stupni zpracování a distribuce, avšak ne z celého obrátu, ale pouze z toho, co bylo přidáno. (Vančurová et al., 2022, s. 49)

...později v textu

„Senát ČR dnes projednal a schválil novelu zákona o dani z přidané hodnoty (DPH) a novelu zákona o spotřebních daních.“ (MFČR, 2024)

V seznamu použitých zdrojů je uvedeno v abecedním řazení

HOCHMANNOVÁ, Olga; REINOHA, Marek; PILAŘOVÁ, Ivana. 2023. *DPH! 2023*, 4. vydání. Bohuňovice: Účetní portál a.s. ISBN 978-80-7682-020-3.

MINISTERSTVO FINANCÍ [MFČR]. 11. 12. 2024. *Novela zákona o DPH a novela zákona o spotřebních dani byly schváleny senátem*. Online. mfcr.cz. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/ministerstvo/media/tiskove-zpravy/2024/novela-zakona-o-dph-a-novela-zakona-o-spotrebni-da-58128>. [cit. 2024-12-17].

VANČUROVÁ, Alena; ZÍDKOVÁ, Hana. 2022. *Daňový systém ČR 2022*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7676-362-3.

Obrázek 8 Ukázka textové přímé citace a parafráze harvardským citačním stylem

Zdroj: vlastní zpracování^{23, 24}

²³ VŠE KNIHOVNA. *Příklady citací*. Online. aktualizováno 26. 11. 2023. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/>. [cit. 2025-08-31].

²⁴ HRUBÁ, Hana. *DPH ve stavebnictví*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 17.6.2024. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/wqzsko/>. [cit. 2025-08-31]. str. 10

Obrázek 9 navazuje na obrázek 8, je ukázkou citace netextové části práce, a to tabulky. Bibliografická citace je uvedena v obrázku 8.

Důvody registrace	Ustanovení	Poznámka
Pořízení zboží, které je předmětem spotřební daně z jiného členského státu	§ 6g	Bez ohledu na hodnotu zboží
Pořízení zboží (jiného než výše uvedeného) z jiného členského státu za hodnotu vyšší než 326 000 Kč za kalendářní rok	§ 6g	
Přijetí služby / zboží s instalací, montáží / zboží soustavami, sítěmi od osoby neusazené v tuzemsku	§ 6h	Bez ohledu na hodnotu
Poskytnutí služby dle § 9 odst. 1 s místem plnění v jiném členském státě, s výjimkou služby, která je v něm osvobozena od daně	§ 6i, 6l	Bez ohledu na hodnotu
Poskytnutí vybraných plnění ve zvláštním režimu jednoho správního místa	§ 6j	

Obrázek 4 Důvody povinné registrace identifikované osoby
Zdroj: (Hochmalnová et al., 2023. str. 46)

Obrázek 9 Ukázka citace netextové části harvardským citačním stylem dle
Zdroj: vlastní zpracování^{25, 26}

Obrázek 10 navazuje na obrázek 8, jedná se o citaci netextové části práce, a to obrázku, který byl výstupem vlastního autorčina zpracování do daňového přiznání.

B. ODDÍL					
Číslo řádku	Kód země	DIČ pořizovatele zboží	Kód plnění	Počet plnění	Celková hodnota plnění v Kč
1	SK	22113344	3	1	313 125
2					
3					
4					

Obrázek 26 Daňový doklad 24004 - vykazování v souhrnném hlášení
Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 10 Ukázka citace netextové části harvardským citačním stylem
Zdroj: vlastní zpracování²⁷

4.2.2 Číselná metoda odkazování

Odkaz se uvádí jako číslo v textu, a to na konci citace jako pořadové číslo tak, jak se postupně citovala díla v textu. Pořadové číslo se uvádí v kulaté nebo hranaté závorce nebo horní index. Řazení bibliografických citací v seznamu použitých zdrojů je podle čísel odkazů. Každý citovaný dokument se uvádí v seznamu jen jednou, pokud se cituje na více místech textu, uvádí se vždy jedno pořadové číslo.

²⁵ VŠE KNIHOVNA. *Příklady citací*. Online. aktualizováno 26. 11. 2023. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/>. [cit. 2025-08-31].

²⁶ HRUBÁ, Hana. *DPH ve stavebnictví*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 17.6.2024. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/wqzsko/>. [cit. 2025-08-31]. str. 14

²⁷ Tamtéž str. 52

Obrázek 11 je ukázkou přímé citace a parafráze textu dle ČSN ISO 690:2022, následuje obrázek 12, který je ukázkou citace netextových částí práce. Obrázky jsou propojeny ukázkou seznamu použitých zdrojů.

V textu

„Daň z přidané hodnoty je povinnou daní ve státech Evropské unie.“ [1, s. 49]. Daň je vybírána na každém stupni zpracování a distribuce, avšak ne z celého obrátu, ale pouze z toho, co bylo přidáno [1, s. 49].

...později v textu

„Senát ČR dnes projednal a schválil novelu zákona o dani z přidané hodnoty (DPH) a novelu zákona o spotřebních daních.“ [2]

V seznamu použitých zdrojů je uvedeno v abecedním řazení

[1]. VANČUROVÁ, Alena; ZÍDKOVÁ, Hana. *Daňový systém ČR 2022*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-362-3.

[2] MINISTERSTVO FINANCÍ [MFČR]. *Novela zákona o DPH a novela zákona o spotřebních dani byly schváleny senátem*. Online. mfcz.cz. 11. 12. 2024. Dostupné z: <https://www.mfcz.cz/cs/ministerstvo/media/tiskove-zpravy/2024/novela-zakona-o-dph-a-novela-zakona-o-spotrebni-da-58128>. [cit. 2024-12-17].

[3] HOCHMANNOVÁ, Olga; REINOHA, Marek; PILAŘOVÁ, Ivana. *DPH! 2023*, 4. vydání. Bohuňovice: Účetní portál a.s., 2023. ISBN 978-80-7682-020-3.

Obrázek 11 Ukázka textové přímé citace a parafráze číselným citačním stylem

Zdroj: vlastní zpracování^{28, 29}

²⁸ VŠE KNIHOVNA. *Příklady citací*. Online. aktualizováno 26. 11. 2023. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/>. [cit. 2025-08-31].

²⁹ HRUBÁ, Hana. *DPH ve stavebnictví*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 17.6.2024. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/wqzsko/>. [cit. 2024-11-17]. str. 10

Obrázek 12 navazuje na obrázek 11, je ukázkou citace netextové části práce, a to tabulky. Bibliografická citace je uvedena v obrázku 11.

Důvody registrace	Ustanovení	Poznámka
Pořízení zboží, které je předmětem spotřební daně z jiného členského státu	§ 6g	Bez ohledu na hodnotu zboží
Pořízení zboží (jiného než výše uvedeného) z jiného členského státu za hodnotu vyšší než 326 000 Kč za kalendářní rok	§ 6g	
Přijetí služby / zboží s instalací, montáží / zboží soustavami, sítěmi od osoby neusazené v tuzemsku	§ 6h	Bez ohledu na hodnotu
Poskytnutí služby dle § 9 odst. 1 s místem plnění v jiném členském státě, s výjimkou služby, která je v něm osvobozena od daně	§ 6i, 6l	Bez ohledu na hodnotu
Poskytnutí vybraných plnění ve zvláštním režimu jednoho správního místa	§ 6j	

Obrázek 4 Důvody povinné registrace identifikované osoby
Zdroj: [3, s. 46]

Obrázek 12 Ukázka citace netextové části číselným citačním stylem dle
Zdroj: vlastní zpracování^{30, 31}

Obrázek 13 navazuje na obrázek 11, jedná se o citaci netextové části práce, a to obrázku, který byl výstupem vlastního autorčina zpracování do daňového přiznání.

B. ODDÍL					
Číslo řádku	Kód země	DIČ pořizovatele zboží	Kód plnění	Počet plnění	Celková hodnota plnění v Kč
1	SK	22113344	3	1	313 125
2					
3					
4					

Obrázek 26 Daňový doklad 24004 - vykazování v souhrnném hlášení
Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 13 Ukázka citace netextové části číselným citačním stylem
Zdroj: vlastní zpracování³²

4.2.3 Průběžné poznámky

V poznámkách pod čarou se uvádí jak odkazy na citované dokumenty, tak i vysvětlivky. Pokud se odkazuje na informační zdroj poprvé, uvádí se celá bibliografická citace. Pokud se odkaz na tentýž zdroj opakuje, lze uvést zkrácený tvar, např. číslo předchozí poznámky a doplnit citovanou stránku textu. Zatímco u číselné metody má každý citovaný dokument jeden číselný odkaz, u metody průběžných poznámek má stejný dokument při každé další

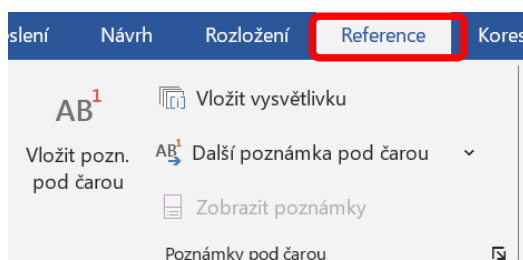
³⁰ VŠE KNIHOVNA. *Příklady citací*. Online. aktualizováno 26. 11. 2023. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/>. [cit. 2025-08-31].

³¹ HRUBÁ, Hana. *DPH ve stavebnictví*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 17.6.2024. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/wqzsko/>. [cit. 2025-08-31]. str. 14

³² Tamtéž str. 52

citaci nové pořadové číslo. Řazení bibliografických citací v seznamu použitých zdrojů je v abecedním řazení dle příjmení autora.

Vzhledem k tomu, že tento dokument používá citační styl průběžné poznámky je příkladem praktického použití citačních odkazů, bibliografické citace a seznamu použitých zdrojů.

Obrázek 14 Vložení poznámky pod čarou

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 15 je ukázkou přímé citace a parafráze textu dle ČSN ISO 690:2022, následuje obrázek 16, který je ukázkou citace netextových částí práce. Obrázky jsou propojeny ukázkou seznamu použitých zdrojů.

V textu

“Daň z přidané hodnoty je povinnou daní ve státech Evropské unie.”¹ Daň je vybírána na každém stupni zpracování a distribuce, avšak ne z celého obratu, ale pouze z toho, co bylo přidáno.²

...později v textu

„Senát ČR dnes projednal a schválil novelu zákona o dani z přidané hodnoty (DPH) a novelu zákona o spotřebních daních.“⁵

V seznamu použitých zdrojů je uvedeno v abecedním řazení

HOCHMANNOVÁ, Olga; REINOHA, Marek; PILAŘOVÁ, Ivana. *DPH! 2023*, 4. vydání. Bohuňovice: Účetní portál a.s., 2023. ISBN 978-80-7682-020-3.

MINISTERSTVO FINANCÍ [MFČR]. *Novela zákona o DPH a novela zákona o spotřebních dani byly schváleny senátem*. Online. mfcz.cz. 11. 12. 2024. Dostupné z: <https://www.mfcz.cz/cs/ministerstvo/media/tiskove-zpravy/2024/novela-zakona-o-dph-a-novela-zakona-o-spotrebni-da-58128>. [cit. 2024-12-17].

VANČUROVÁ, Alena; ZÍDKOVÁ, Hana. *Daňový systém ČR 2022*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-362-3.

Obrázek 15 Ukázka textové přímé citace a parafráze citačním stylem průběžnou poznámkou

Zdroj: vlastní zpracování^{33, 34}

³³ VŠE KNIHOVNA. *Příklady citací*. Online. aktualizováno 26. 11. 2023. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/>. [cit. 2025-08-31].

³⁴ HRUBÁ, Hana. *DPH ve stavebnictví*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 17.6.2024. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/wqzsko/>. [cit. 2025-08-31]. str. 10

Obrázek 16 navazuje na obrázek 15, je ukázkou citace netextové části práce, a to tabulky. Bibliografická citace je uvedena v obrázku 15.

Důvody registrace	Ustanovení	Poznámka
Pořízení zboží, které je předmětem spotřební daně z jiného členského státu	§ 6g	Bez ohledu na hodnotu zboží
Pořízení zboží (jiného než výše uvedeného) z jiného členského státu za hodnotu vyšší než 326 000 Kč za kalendářní rok	§ 6g	
Přijetí služby / zboží s instalací, montáží / zboží soustavami, sítěmi od osoby neusazené v tuzemsku	§ 6h	Bez ohledu na hodnotu
Poskytnutí služby dle § 9 odst. 1 s místem plnění v jiném členském státě, s výjimkou služby, která je v něm osvobozena od daně	§ 6i, 6l	Bez ohledu na hodnotu
Poskytnutí vybraných plnění ve zvláštním režimu jednoho správního místa	§ 6j	

Obrázek 4 Důvody povinné registrace identifikované osoby
Zdroj: 7

Obrázek 16 Ukázka citace netextové části citačním stylem průběžnou poznámkou
Zdroj: vlastní zpracování^{35, 36}

Obrázek 17 navazuje na obrázek 15, jedná se o citaci netextové části práce, a to obrázku, který byl výstupem vlastního autorčina zpracování do daňového přiznání.

B. ODDÍL					
Číslo řádku	Kód země	DIČ pořizovatele zboží	Kód plnění	Počet plnění	Celková hodnota plnění v Kč
1	SK	22113344	3	1	313 125
2					
3					
4					

Obrázek 26 Daňový doklad 24004 - vykazování v souhrnném hlášení
Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 17 Ukázka citace netextové části citačním stylem průběžnou poznámkou
Zdroj: vlastní zpracování³⁷

³⁵ VŠE KNIHOVNA. *Příklady citací*. Online. aktualizováno 26. 11. 2023. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/>. [cit. 2025-08-31].

³⁶ HRUBÁ, Hana. *DPH ve stavebnictví*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 17.6.2024. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/wqzsko/>. [cit. 2025-08-31]. str. 14

³⁷ Tamtéž str. 52

4.3 Pravidla pro vytvoření bibliografických citací a citační manažery

K usnadnění práce s citačním odkazy a bibliografickou citací slouží citační manažery, které který vytváří citace dle citačního stylu ČSN ISO 690. Ke uživatelsky komfortní tvorbě záznamů bibliografických citací lze využít volně dostupné citační manažery, např.

- na webu citace PRO Free (<https://www.citace.com/citace-pro-free>)
- na webu citace.com (<https://www.citace.com/CSN-ISO-690>)
- na webu citace.com (<https://www.citace.com/Vyklad-CSN-ISO-690-2022.pdf>)
- na webu VŠE knihovna (<https://knihovna.vse.cz/citace/styly/iso-690/>)
- citační manažer v MS Word v referencích
- Zotero, Mendeley, LaTeX, BibTex a další.

Při tvorbě bibliografických citací je nutné dodržovat následující pravidla:

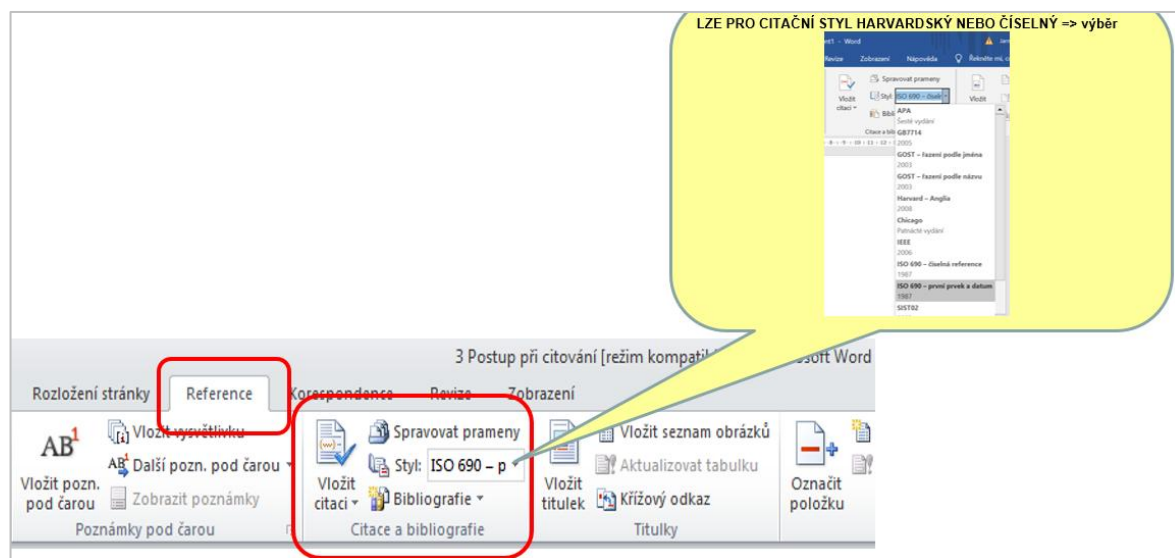
- Jednoznačně identifikovat citovaný dokument, tzn. uvést všechny údaje, které jsou potřebné k dohledání zdroje a ověření správnosti citované informace.
- Bibliografická musí vyjádřit přesné vydání či verzi.
- „Přebírání údaje z citovaného informačního zdroje pro bibliografickou citaci v následujícím pořadí:
 1. titulní list (nebo úvodní obrazovka webové stránky, etiketa na CD, lícová strana mapy apod.);
 2. vložená nebo externí metadata (úvodní strana citovaného informačního zdroje);
 3. metadatové údaje uvedené přímo ve zdroji (rub titulní strany, hlavička);
 4. obálka, etiketa, doprovodná dokumentace;
 5. pouzdro;
 6. průvodní dokumentace (vysvětlující leták, návod k obsluze);
 7. zdrojový soubor webové stránky (zdrojový kód webové stránky v HTML);
 8. jiná část dokumentu;
 9. externí zdroj - údaje uvedené z externího zdroje uvádíme v hranatých závorkách“³⁸
- Citování odvozeného díla, např. cituje se původní autor i autor, z jehož díla byla informace převzata.
- Vždy je nutné zvážit použití informačních zdrojů s ohledem na jejich dostupnost z důvodu zpětného ověření, zejména se jedná o osobní komunikace, jejíž dostupnost může mít etické limity.
- Jednotný vizuální styl odkazů v textu a bibliografické citace, tj. jednotný formát, styl a interpunkce.
- Tvorba dostatečně přesného záznamu bibliografické citace.
- Veškeré citované zdroje se do záznamu bibliografické citace uvádí v původním jazyce.

³⁸ FARKAŠOVÁ, Blanka; GARAMSZEGI, Tereza; JANSOVÁ, Linda; KONEČNÝ, Lukáš; KRČÁL, Martin et al. *Výklad ČSN ISO 690:2022 (01 0197) Bibliografické citace*. Online, pdf. Brno: Citace.com, 2023. Licence CC-BY 4.0. Dostupné z: <https://www.citace.com/Vyklad-CSN-ISO-690-2022.pdf>. [cit. 2025-08-31]. str. 8

Pro správné vygenerování záznamu bibliografické citace je důležité si ujasnit základní podmínky, a to:

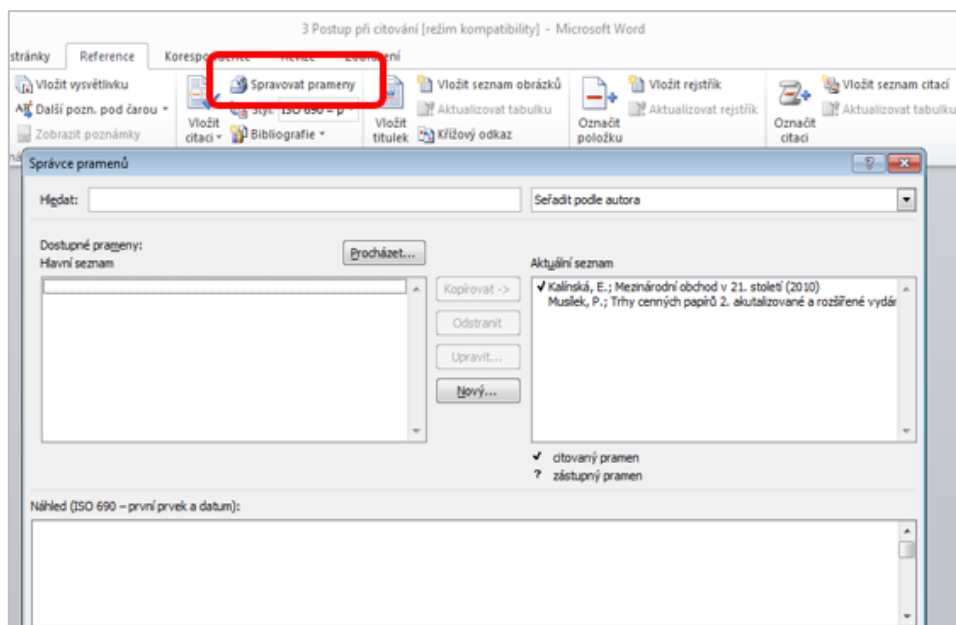
- citační styl, tj. způsob odkazování v textu, který byl vysvětlen v Kapitole 4.2
- typ použitého zdroje, zda se jedná o monografii v tištěné nebo elektronické podobě, webovou stránku nebo webové sídlo,...
- veškeré údaje potřebné k vygenerování bibliografické citace

Ve výuce Semináře k absolventské práci a v příslušném kurzu v classroomu jsou praktické ukázky práce s citačním manažerem v MS Word. Obrázky 18–22 jsou ukázkou funkcionalit citačního manažeru v MS Word.

Obrázek 18 Výběr citačního stylu dle ČSN ISO 690:2022

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 19 Knihovna používaných zdrojů

Zdroj: vlastní zpracování

Upravit pramen

Typ pramene: **Kniha** Jazyk: **Výchozí**

Bibliografická pole pro ISO 690 – číselná reference

Autor: **MACHKOVÁ, Hana E. ČERNOUŠKOVÁ, Nela JATO, Jolana** Spravovat

☐ Podnikový Autor

Název: **Mezinárodní obchodní operace**

Rok: **2007**

Město: **Praha**

Vydavatel: **Grada**

Standardní číslo: **ISBN 978-80-247-1590-2**

☐ Zobrazit všechna bibliografická pole

Název značky: **MAC07** Příklad: Veselý, Petr; Svoboda, Jan

OK Zrušit

Obrázek 20 Vložení nového zdroje do knihovny zdrojů
Zdroj: vlastní zpracování

V textu AP:
Světové jádro se proměnilo.

VLOŽIT CITACI

3 Postup při citování [režim kompatibility]

Reference Korespondence Revize Zobrazení

Vložit citaci

Světové jádro se proměnilo. (Kalinská, 2010)

Obrázek 21 Vložení citačního odkazu do textu
Zdroj: vlastní zpracování

ve wordu – vytvořit seznam použitých zdrojů - **BIBLIOGRAFIE +**
upravit graficky dle pokynů k AP

NUTNÉ UPRAVIT V SOULADU S NOVOU CITACÍ NORMOU.

3 Postup při citování [režim kompatibility] - Microsoft Word

Reference Korespondence Revize Zobrazení

Vložit bibliografii

Seznam použitých zdrojů

Kalinská, E. 2010. Mezinárodní obchodní operace. Praha: EKOPRESS, 2011.

Musilek, P. 2011. Trhy cenných papírů 2. aktualizované a rozšířené vydání. (2011) Praha: EKOPRESS, 2011.

Obrázek 22 Generování seznamu použitých zdrojů
Zdroj: vlastní zpracování

4.4 Citace a pravidla pro využití AI nástrojů

Možnosti citování AI nástrojů vždy konzultujte s vedoucími absolventské práce a dodržujte domluvený rozsah využití nástrojů AI v souladu s § 6 školního řádu VOŠ (čj. 2771/2026/OAKO).

Doporučení k použití AI nástrojů:

- Důsledná kontrola ověřování výstupů vytvořených pomocí AI, poněvadž za správnost a pravdivost informací uváděných v absolventské práci odpovídá autor/ka práce.
- Nedoporučuje se sdílet citlivé údaje s AI.³⁹
- V závislosti na charakteru práce, pokud to umožní, se důrazně doporučuje uvádět v přílohách práce přepisy rozhovorů či screenshoty/screencasty nebo odkazy na sdílení v rámci příslušného nástroje.
- „Při citování těchto nástrojů se knihovna VŠE přiklání k doporučení citačního stylu APA, který doporučuje AI nástroje v kvalifikačních pracích citovat jako použitý software. To znamená, že v textu práce bude přesně popsáno co a jakým způsobem (včetně promptu) bylo vygenerováno a v seznamu literatury bude uveden citační záznam daného nástroje (ne konkrétního výstupu). Více informací můžete najít zde <https://apastyle.apa.org/blog/how-to-cite-chatgpt>.“⁴⁰

Pokud se nástroj AI v absolventské práci použije k formálním úpravám práce, např. ke kontrole pravopisu, potom není nutné citovat.

Vhodné a eticky korektní je do metodiky práce uvést, že při zpracování absolventské práce byl využit AI nástroj např. ChatGPT (OpenAI, GPT-5) pro brainstorming, návrh struktury textu, jazykové korektury a formulaci dílčích pasáží. Veškeré výstupy byly kriticky posouzeny, ověřeny odbornými zdroji a upraveny autorem práce. Autor nese plnou odpovědnost za obsah, interpretaci dat a závěry práce.

Tvorba odkazu pro konkrétní konverzace v ChatGPT

„V konverzaci, kterou chcete sdílet, klikněte na šipku pro sdílení v pravém horním rohu. Prostřednictvím vytvořeného odkazu (po kliknutí na Copy Link) můžete sdílet celou konverzaci. Každý, kdo bude mít k dispozici odkaz, může číst celou konverzaci.“⁴¹

³⁹ EUROPEAN PARLIAMENT. The impact of the General Data Protection Regulation (GDPR) on artificial intelligence. Online, pdf. STUDY Panel for the Future of Science and Technology. Brussels © European Union, 2020. ISBN: 978-92-846-6771-0.

Dostupné z: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/641530/EPRS_STU\(2020\)64153_0_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/641530/EPRS_STU(2020)64153_0_EN.pdf). [cit. 2025-08-31].

⁴⁰ VŠE KNIHOVNA. Jak citovat chatGPT a další GenAI. Online. aktualizováno 10. 7. 2025. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/citace/ai/>. [cit. 2025-08-31].

⁴¹ Tamtéž

Obrázek 23 obsahuje ukázky citace záznamu AI dle ČSN ISO 690:2022 pro jednotlivé citační styly.

V seznamu použitých zdrojů pro číselný citační styl a poznámku pod čarou

Tvůrce AI nástroje. Název AI nástroje (verze). AI program. Datum/rok vydání verze. Dostupné z: url odkaz. [cit. RRRR-MM-DD].]

Konkrétní ukázky

OPENAI. *ChatGPT-4*. AI program. 2024. Dostupné z: <https://openai.com/blog/chatgpt>. [cit. 2024-02-27].

OPENAI. *Dall E 2*. AI generátor obrázků. 2024. Dostupné z: <https://openai.com/dall-e-2>. [cit. 2024-02-27].

MIDJOURNEY, INC. *Midjourney* (Model Version 6). AI generátor obrázků. 2024. Dostupné z: <https://www.midjourney.com/home>. [cit. 2024-02-27].

V seznamu použitých zdrojů pro harvardský citační styl

Tvůrce AI nástroje, datum/rok vydání verze. *Název AI nástroje* (verze). AI program. Dostupné z: url odkaz. [cit. RRRR-MM-DD].

Konkrétní ukázky

OPENAI. 2024. *ChatGPT-5*. AI program. 2024. Dostupné z: <https://openai.com/blog/chatgpt>. [cit. 2024-02-27].

OPENAI. 2024. *Dall E 2*. AI generátor obrázků. 2024. Dostupné z: <https://openai.com/dall-e-2>. [cit. 2024-02-27].

MIDJOURNEY, INC. 2024. *Midjourney* (Model Version 6). AI generátor obrázků. Dostupné z: <https://www.midjourney.com/home>. [cit. 2024-02-27].

Perplexity. 2024. Perplexity Copilot. AI vyhledávač. Dostupné z: <https://www.perplexity.ai/>. [cit. 2024-02-27].

Obrázek 23 Ukázky záznamu AI v seznamu použitých zdrojů dle ČSN ISO 690:2022

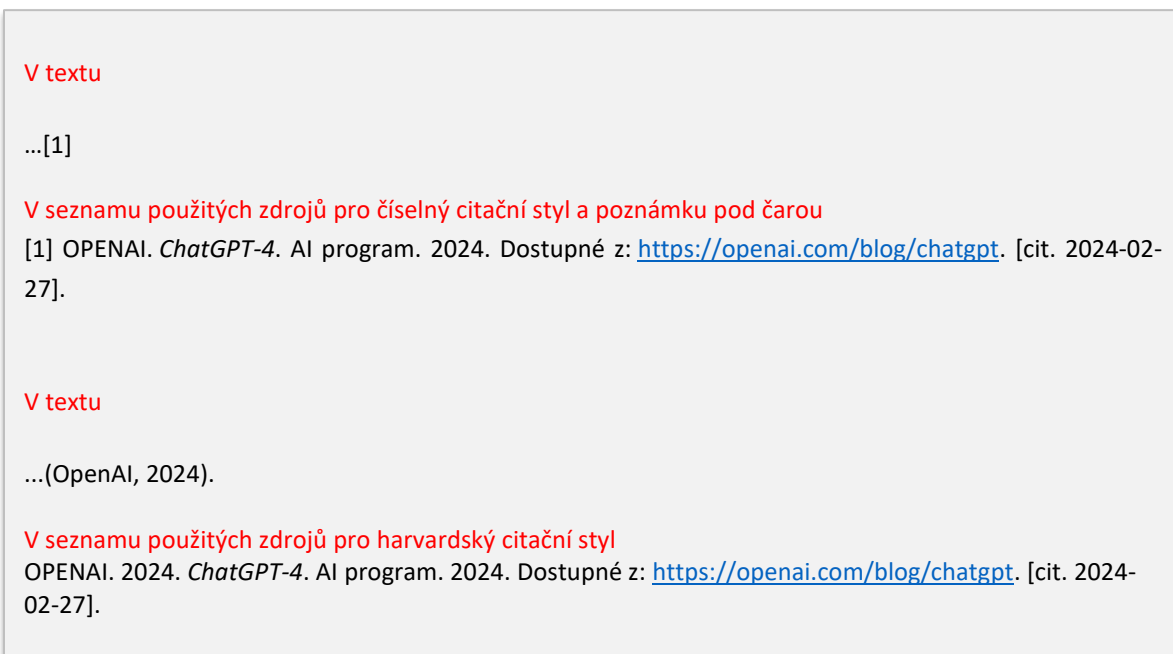
Zdroj:⁴²

⁴² VŠE KNIHOVNA. *Jak citovat chatGPT a další GenAI*. Online. aktualizováno 10. 7. 2025. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/citace/ai/>. [cit. 2025-08-31].

Citace promptů

Text promptu by měl být uveden v textu práce včetně linku na konverzaci, pokud nástroj AI toto umožňuje. Celá konverzace by měla být uvedena v příloze práce, aby bylo možné doložit její průběh.

Obrázek 24 předkládá ukázky citace promptů dle citačních stylů.

Obrázek 24 Ukázky citace AI promptů v seznamu použitých zdrojů dle ČSN ISO 690:2022

Zdroj:⁴³

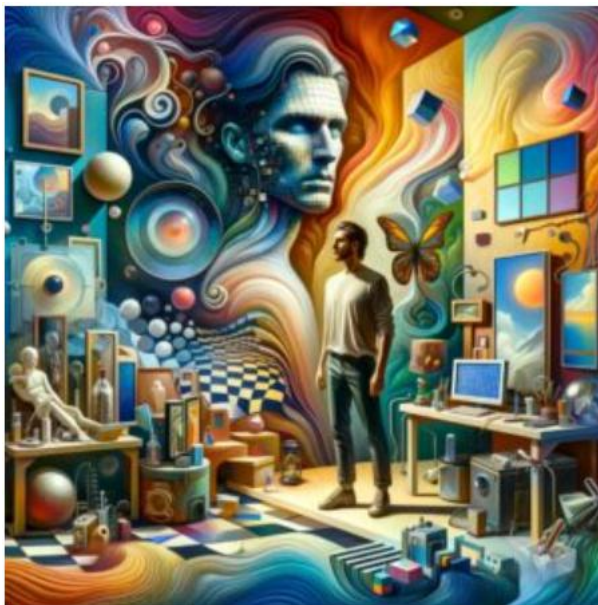
⁴³ VŠE KNIHOVNA. *Jak citovat chatGPT a další GenAI*. Online. aktualizováno 10. 7. 2025. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/citace/ai/>. [cit. 2025-08-31].

Citace obrázků generovaných AI

Pokud se v práci použije obrázek generovaný AI, je třeba v textu práce uvést, způsob tvorby, tzn. vypsát celý prompt a k vysvětlivce obrázku uvést upozornění, že obrázek byl vytvořen umělou inteligencí. „Některé AI (např. ChatGPT-4) neumožňují vytvoření odkazu na konverzaci, jež vedla k vytvoření obrázku, proto ji vždy archivujte, uvádějte v textu nebo v příloze práce.“⁴⁴

Obrázek 25 byl vygenerován umělou inteligencí, potom do seznamu zdrojů bude uveden OpenAI. 2024. ChatGPT-4 [Large language model]. Dostupné z:

<https://chat.openai.com/chat>. [cit. 2025-08-31].

Obrázek 25 Jeana Baudrillardiho v postmoderním stylu

Zdroj:⁴⁵

Poznámka: Obrázek vytvořen pomocí promptu „Obrázek Jeana Baudrillardiho v postmoderním stylu inspirovaný jeho myšlenkami“ s využitím ChatGPT-4 (OpenAI, 2024).

⁴⁴ VŠE KNIHOVNA. *Jak citovat chatGPT a další GenAI*. Online. aktualizováno 10. 7. 2025. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/citace/ai/>. [cit. 2025-08-31].

⁴⁵ Tamtéž

5 Metodologie teoretické a praktické části práce

Řešení problému je vždy tvůrčím procesem, proto je nutné zvolit promyšlený a objektivně správný postup řešení problému. Volba metod závisí na charakteru AP a tvůrčím přístupu autora/ky. Je vhodné stanovit relevantní metody práce jak pro teoretickou část, tak pro praktickou část.

5.1 Stanovení pracovních hypotéz a cíl práce

Řešený problém je rámcově vymezen zadaným názvem absolventské práce, jeho konkretizace probíhá během studia odborné literatury, dle konkrétních podmínek firmy, pro kterou je práce zpracovávána. Check list kroků definování tématu práce je uveden v tabulce 1 v Kapitole 2.3 a v Kapitole 3.8.

Nejtěžší je problém dobře formulovat. K základním východiskům řešení problému patří stanovení cílů, které vedou k jeho řešení, tzn. poznávacího, aplikačního a návrhového, případně symbolického.

Po ujasnění podmínek a upřesnění cílů si lze vytvořit určité představy řešení problému ve formě pracovních hypotéz. V dalších etapách zpracování AP se provádí potvrzení nebo vyvrácení hypotéz. Formulace hypotéz by měla vycházet z dosavadní znalosti problému, slouží k tomu, aby se pro jejich potvrzení nebo vyvrácení vybraly vhodné metody zkoumání a zjišťovaly se potřebné údaje.

5.2 Zdroje informací

Při zpracování práce lze využít sekundární a primární zdroje informací. V následujícím textu je vysvětleno obezřetné využívání informačních zdrojů.

K získání a shromažďování informací lze využít vyhledávače Google Scholar, books.google.com, Bookport, elektronický katalog časopisů EZB, citační rejstříky Web of Science, Journal Citation Reports, Scopus, platformu EBSCO, ProQuest Central, katalogy jako Souborný katalog ČR, Online British Library Catalogue, Library of Congress Online Catalog, Worldcat a další.

5.2.1 Sekundární zdroje informací

Sekundární zdroje informací byly již prezentovány, dají se získat studiem literatury a relevantních elektronických zdrojů, lze je rozdělit na interní (např. podnikové dokumenty) a externí (např. odborné monografie, informace ČSÚ a další).

Práce s literaturou:

- Informativní čtení, tzn. autor/ka získává přehled o informačních zdrojích.
- Důkladné studium, při kterém autor/ka promýšlí a studuje text, poznámkuje, (volným výtahem, textový výtahem, anotačním záznamem).

5.2.2 Primární zdroje informací

Jsou informace získané za konkrétním účelem. K nejpoužívanějším metodám sběru informací lze zařadit pozorování, šetření (dotazování, rozhovor) a experiment, metody budou podrobněji vysvětleny v Kapitole 5–7.

Pozorování je cílevědomé a plánovité sledování skutečnosti. Konkrétním příkladem této metody je např. snímek pracovního dne, měření. Druhy pozorování mohou být různé, např. zúčastněné nebo nezúčastněné, osobní nebo neosobní, skryté nebo zjevné.

Šetření je prováděné dotazováním nebo rozhovorem. Rozhovor je náročná technika z hlediska odborné přípravy, zejména u standardizovaného, tedy řízeného rozhovoru. Je nutné získat značné množství informací.

Dotazování se využívá ke komunikaci mezi tazatelem a respondentem. Dotazník představuje standardizovaný soubor otázek, na které respondenti odpovídají. Výhodou je možnost obsáhnout rozsáhlý počet zkoumaných osob a zpracování je relativně snadné, zejména využije-li autor/ka elektronické formy dotazníku např. prostřednictvím Google Formuláře, Vyplňto.cz, Survio.

5.3 Základní metody zpracování absolventské práce

V následujícím textu jsou představeny základní metody, které jsou využitelné při zpracování teoretické a praktické části absolventské práce.

Při psaní absolventské práce lze využít různé metody zpracování, které pomohou dosáhnout stanovených výzkumných cílů. Každá z níže uvedených metod má své výhody a omezení, výběr vhodné metody závisí na výzkumném cíli a povaze tématu. Mezi běžně používané metody zpracování pro účely absolventské práce lze zařadit:

- literární rešerše,
- komparativní metoda,
- analýza a syntéza
- indukce a dedukce
- analogie
- modelace a simulace
- case study a kazuistika
- kvantitativní výzkum
- kvalitativní výzkum

5.3.1 Literární rešerše

Rešerši lze chápat ve dvou rovinách. Na jedné straně se jedná o vyhledávání informací o určité problematice na základě rešeršního dotazu, na druhé straně představuje samotný výsledek vyhledávání informací vztahujících se k zadanému rešeršnímu dotazu. K efektivnímu vyhledávání vhodných zdrojů je nutné si připravit klíčová slova k tématu, případně rozšířenou databázi provázaných slov. Pro úspěšné hledání není vhodné zadávat do vyhledávačů samotné téma práce.

K základním rešeršním strategiím lze řadit:

- strategii stavebních kamenů
- strategii rostoucí perly
- strategii osekávání

Literární rešerše je text, který podává aktuální pohled na danou problematiku s využitím aktuální literatury, jedná se o souhrn teoretických východisek k analytické (praktické) části práce.

Cílem rešerše:

- Je vytvořit **ucelený přehled aktuální literatury** o dané problematice.
- Literární rešerše není text, jehož obsahem je tzv. co se podaří zajímavého z literatury vypsat, ale **uceleným souborem** názorů, přístupů, metod s citačním odkazem na renomované odborné autority.
- Literární rešerše by měla svým obsahem **logicky navazovat na řešení** problémů v praktické části práce.
- Při zpracování literární rešerše autor/ka využívá celou řadu literárních pramenů od různých autorů/ek a je nutné zachovat jejich autorská práva, tzn. důsledně aplikovat citační normy, které jsou podrobně vysvětleny v Kapitole 4.

5.3.2 Komparativní metoda

Metoda komparace, neboli srovnávací metoda se používá se při srovnání různých jevů, systémů řízení, odvětví, zemí. Lze také srovnávat názory, hypotézy, vlastní a cizí stanoviska, úrovně ukazatelů (např. poměrových ukazatelů). Srovnání je základní metodou hodnocení, přičemž je nutné stanovit relevantní komparační kritéria, která poskytují vypovídací hodnotu srovnání.

Cílem komparace

- analyzovat a porovnávat různé jevy, teorie nebo data,
- může vést k hlubšímu pochopení zkoumaného tématu a kritickému myšlení.

Komparativní metodu lze využít jak v teoretické části absolventské práce, tak v praktické části. Pro přehlednost v textu se nabízí využití vizualizace prostřednictvím tabulky, případně jiných objektů.

Praktické aplikace metody byla provedena ve výuce Semináře k absolventské práci v dílčím praktickém úkolu 05 včetně formálního zpracování a citací a zpětné vazby k řešení.

Algoritmus kroků komparace

- **Výběr objektů ke srovnání**, tj. co budete porovnávat, objekty by měly mít společné rysy, ale také rozdíly, které stojí za prozkoumání.
- **Stanovení komparačních kritérií**, kritéria by měla být relevantní k výzkumnému cíli.
- **Shromáždění dat**, tj. dostatek informací pro důkladné srovnání.
- **Analýza a srovnání**, porovnání objektů dle stanovených kritérií.
- **Interpretace výsledků**, na základě srovnání vyvození závěrů.
- **Prezentace srovnání**, výsledky srovnání jasně a strukturovaně prezentovat v práci, např. tabulky, grafy, obrázky apod., které zpřehlední srovnání, v textu práce musí být odkaz na tabulku (graf, obrázek, ...).

5.3.3 Analýza a syntéza

Analýza je myšlenkový rozbor zkoumaného jevu na jednotlivé části. Každá část je předmětem hlubšího zkoumání, které umožní lépe poznat jev jako celek.

Cílem analýzy

- je poznat strukturu systému,
- definovat a zkoumat subsystémy a prvky, s
- ledovat jejich vazby a chování, tzn., že je možné odhalovat příčiny krizových jevů, např. poklesu tržeb, ztráty konkurenceschopnosti.

Algoritmus kroků analýzy

- **Identifikace prvků**, určit hlavní prvky nebo komponenty.
- **Rozklad**, rozdělit komplexní informace na menší části, které lze samostatně analyzovat.
- **Zkoumání vztahů**, jak jednotlivé části spolu souvisejí a jak ovlivňují celek.
- **Interpretace dat**, analýza data a informací, identifikace trendů nebo klíčových problémů.

Lze použít různé formy analytických metod:

- vztahová analýza (zkoumá závislosti mezi jevy),
- kauzální analýza (zkoumá příčiny jevů),
- klasifikační analýza (slouží k třídění souboru do dílčích skupin),
- systémová analýza (zkoumá složitější systémy),
- odvětvová analýza (zkoumá např. vlivy jednotlivých makroekonomických a mikroekonomických faktorů na trh).

Syntéza je myšlenkové spojení jednotlivých částí, které byly vyčleněny prostřednictvím analýzy, v jeden celek. Po určitém analytickém postupu se autor/ka opět snaží dostat k původnímu celku.

Syntéza napomáhá

- odhalit vnitřní zákonitosti fungování,
- vývoj jevu v nových souvislostech.

Algoritmus kroků syntézy

- **Shromáždění informací**, všechny relevantní informace a výsledky analýzy.
- **Kombinace prvků**, spojení částí nebo informací do celku v souvislostech.
- **Tvorba závěru**, nové teorie nebo nové závěry.
- **Interpretace dat**, strukturovaná, jasná a srozumitelná prezentace výsledků syntézy.

Analýza a syntéza tvoří jednotu, oba postupy se prolínají a doplňují. Lze je využít jak v teoretické části AP, tak v praktické části AP.

5.3.4 Indukce a dedukce

Indukce postupuje od podrobností k všeobecným věcem, tzn. umožňuje zevšeobecnění. Má-li zevšeobecnění vyvolat důvěru, musí se opírat o rozsáhlý počet údajů nebo pozorování. Induktivní závěr lze považovat za hypotézu, poněvadž nabízí vysvětlení, i když v praxi těchto vysvětlení existuje více, lze tedy podotknout, že induktivní myšlenkové pochody jsou ovlivněny zkušenostmi a znalostmi a mají proto časově omezenou platnost.

Algoritmus kroků indukce

- **Shromáždění dat** týkajících se řešeného problému.
- **Identifikace modelů/vzorců**, určité pravidelnosti..
- **Formulace hypotéz** nebo teorie.
- **Ověřování** obecné platnosti hypotéz.

Dedukce způsob myšlení, kdy od všeobecných závěrů se přechází k podrobnostem, respektive ověřuje, zda vyslovená hypotéza je schopna vysvětlit zkoumaný jev.

Algoritmus kroků dedukce

- **Formulace teorie**.
- **Stanovení hypotéz**, na základě teorie se formulují konkrétní hypotézy.
- **Shromažďování dat**, která mohou hypotézy potvrdit nebo vyvrátit.
- **Testování hypotéz**, analýza dat a ověřování, zda podporují nebo vyvracejí stanovené hypotézy.

Indukce a dedukce spolu velmi úzce souvisí, jelikož indukci se dospěje k teoretickému zobecnění na základě zkoumání jednotlivých jevů praxe, teoretické závěry se dedukcí ověřují v praxi. Lze je využít jak v teoretické části absolventské práce, tak v praktické části.

5.3.5 Analogie

Analogie se opírá o metodu srovnávání. Jedná se o hledání obdoby znaků u různých předmětů, jevů nebo procesů. Hledá zákonitost a pravidelnost různých jevů, což umožňuje

navazování části na celek. Analogii lze využít jak v teoretické části absolventské práce, tak v praktické části.

Algoritmus kroků analogie

- **Identifikace objektů ke srovnání**, dvou nebo více objektů, jevů nebo systémů, které mají určité podobnosti. Jeden z těchto objektů by měl být dobře známý a druhý méně známý nebo složitější.
- **Analýza podobností**, zaměření se na klíčové vlastnosti, struktury nebo funkce, které jsou společné.
- **Přenesení poznatků**, zahrnuje aplikaci známých principů nebo teorií na nový kontext.
- **Vyvození závěrů**, by měly být logicky odvozeny z identifikovaných podobností.
- **Ověření a kritika**, kritické myšlení k ověření, zda analogie skutečně poskytuje užitečné a přesné poznatky.

5.3.6 Modelování

Modelování může být cílem nebo prostředkem při řešení daného problému. V ekonomických disciplínách nahrazují modely experiment. Jedná se o myšlenkové experimentování vývoje ekonomického systému na modelu. Využívá se např. simulace, tj. napodobování skutečné situace modelovou situací. V praktické části práce jsou využívány modelové situace.

Cíl modelace

- využití v praktické části
- vytváření a používání modelů
- simulace reálných situací nebo systémů
- umožňuje lépe porozumět a analyzovat složité jevy

Algoritmus kroků modelace

- **Identifikace problému**, tj. definovat problém nebo otázku, kterou chcete řešit.
- **Vytvoření modelu**, připravit modelovou situaci (reálnou) a představit popis metodiky a popis nástrojů, identifikovat vstupní předpoklady.
- **Testování a validace**, ověření, zda model správně reprezentuje realitu, např. porovnání výsledků modelu s reálnými daty nebo provádění citlivostních analýz.
- **Analýza výsledků**, analýza a získání odpovědí na původní otázku, interpretace výsledků a diskuze nad výstupy
- **Prezentace a vizualizace výsledků**, jejich interpretace a případně návrh doporučení, která jsou vyargumentována.
- case study (kazuistika, případová studie)

5.3.7 Case study a kazuistika

Kazuistika se využívá v lékařství, psychologii, právnické vědě, méně pak v sociologii, kde se více využívá případová studie, tzv. case study, která však většinou neobsahuje aktuální intervence v případě.

Kazuistika je využívána i v případech průmyslových, obchodních nebo jiných konfliktů, poruch zařízení apod. V oblasti kriminologie a práva kazuistiky objevují a vylučují výsledky lidských interakcí a jejich podstatných charakteristik jako důležitý zdroj ilustrace, poznávání a objektivizace jednotlivých údajů a vyvození závěrů.

Ve vzdělávání obecně má kazuistika nezastupitelné místo na dokreslení rozhodování v rámci individuální péče v oblasti výchovy a vzdělávání jednotlivců se speciálně-vzdělávacími potřebami.

Rozdíl mezi kazuistikou a případovou studií je především v cíli a čase použití výsledků. Zatímco kazuistika se zabývá i krátkodobým zhodnocení případu a sleduje průběžný vývoj případu za účelem zhodnocení dosud přijatých opatření a navržení nových. Případová studie hloubkově analyzuje ukončený případ ve všech souvislostech a vyvozuje závěry pro podobné případy.

Celkově však převažují společné body kazuistiky a případové studie, a to v komplexní analýze všech dostupných materiálů o případě, orientace na problém, hledání optimálního řešení.

5.3.8 Kvantitativní výzkum a kvalitativní výzkum

Před samotným výzkumem je důležitý návrh designu výzkumu, tj. plány a procedury výzkumu, které zahrnují rozhodnutí od širokých předpokladů výzkumu k detailnímu výběru metod pro sběr a analýzu dat. K základním typům designu výzkumu patří kvantitativní výzkum, kvalitativní výzkum a smíšený výzkum, který se snaží odpovědět na výzkumné otázky propojením kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

Kvantitativní i kvalitativní výzkum je zaměřen na získání primárních dat, přičemž kvantitativní výzkum se opírá o dedukci, poněvadž vychází z formulace hypotéz. Kvalitativní výzkum se naopak opírá o indukci, jelikož cílem je objasnit význam získané informace. V praktické části absolventské práce lze použít různé typy výzkumu nebo zaměření výzkumu.

Typy výzkumu a jeho využití v rozhodovacím procesu

- Monitorovací, např. provádí analýza trhu a prostředí.
- Deskriptivní, tzn. popisuje.
- Kauzální hledá vztahy, odvozuje příčiny.

Kvantitativní výzkum umožňuje získat od respondentů informace popisné, demografické, geografické, ekonomické, o chování zákazníka, kupní, spotřební, o nákupních úmyslech. Je charakteristický tím, že získá omezený rozsah informací od velkého počtu jedinců nebo pozorování určitého jevu. Minimální počet respondentů pro účely absolventské práce je

100 respondentů. Používá statistické a matematické nástroje k analýze dat. Může zahrnovat dotazníky, experimenty nebo analýzu sekundárních dat.⁴⁶

Kvalitativní výzkum umožňuje získání primárních dat, zjišťuje motivy, mínění, postoje, příčiny, skupinové (focus group, brainstorming) nebo individuální hloubkové rozhovory, asociační testy. Case study (kazuistika, případová studie).

Kvantitativní přístup umožňuje snadnější generalizaci, naopak kvalitativní přístup umožňuje odhalit příčiny zkoumaných jevů, vhodné je oba přístupy kombinovat.

Při rozhodování o využití výzkumu je třeba zvážit odlišnosti těchto výzkumů, následující tabulka uvádí zásadní odlišnosti mezi využitím kvalitativního a kvantitativního výzkumu.

Tabulka 6 Komparace využití kvantitativního a kvalitativního výzkumu

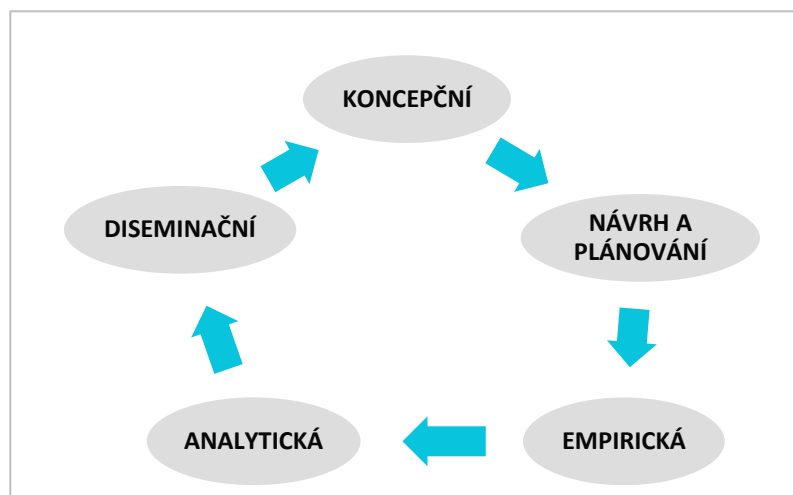
Komparační kritéria	Kvantitativní výzkum	Kvalitativní výzkum
Časová náročnost	Zpravidla rychle proveditelný a časově méně náročný.	Časově velmi náročný pro výzkumníka. (informovaný souhlas)
Velikost vzorku respondentů	Výzkumný vzorek je velký co do počtu	Výzkumný vzorek je malý co do počtu
Testování hypotéz	Ano	Bez hypotéz
Statistické zpracování	Ano	Ne
Rychlost analýzy dat	Rychlá	Pomalá
Nezávislost výsledků	Nezávislé na výzkumnících	Výsledky lze snadněji ovlivnit výzkumníkem
Hloubka zkoumání problému	Nejde zcela do hloubky	Problémy zkoumá do hloubky
Výstup získaných dat	Vysvětlující	Zjišťující
Využití metody pro vyvození závěrů výzkumu	Převážně dedukce	Převážně indukce
Výstup výzkumu	Přehled o zkoumaném problému	Může být nová teorie

Zdroj: vlastní zpracování

⁴⁶ EGER, Ludvík a EGEROVÁ, Dana. *Metodologie výzkumu*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2022. ISBN 978-80-261-1108-5.

6 Kvantitativní výzkum

Základní otázka kvantitativního výzkumu je „KOLIK?“ Výzkum je založený na tzv. tvrdých datech, tedy získání statistických nebo numerických dat, přičemž jsou využívány statistické metody pro popis dvou a více jevů a jejich vzájemných vztahů. Vzájemné vztahy lze testovat na předem stanovených hypotézách a z analýzy se vyvozují závěry, které se následně zobecňují. Obrázek 26 představuje jednotlivé fáze designování kvantitativního výzkumu, které je třeba zorganizovat v navrhovaných krocích.

Obrázek 26 Fáze kvantitativního výzkumu

Zdroj: vlastní zpracování

6.1 Fáze koncepční

Koncepční fáze zahrnuje 6 kroků, které představuje obrázek 27. Jednotlivé kroky koncepční fáze byly rozebrány v Semináři k absolventské práci.

1	• Stanovení oblasti výzkumu
2	• Předběhá teoretická analýza
3	• Stanovení tématu výzkumu
4	• Formulace problému
5	• Stanovení cílu výzkumu, který koresponduje s cílem absolventské práce
6	• Formulace hypotéz

Obrázek 27 Kroky koncepční fáze

Zdroj: vlastní zpracování

Je nutné si stanovit oblast výzkumu, dobré je nepodcenit příprava teoretických podkladů, tedy studovat a analyzovat dostupné zdroje ta, aby se eliminovaly případné chyby.

Dalším krokem je stanovení tématu výzkumu a formulace problému, což je nejdůležitější část, tedy srozumitelně, jednoznačně a konkrétně, aby bylo zřejmé, jaká data budou

potřeba k zodpovězení klíčové otázky výzkumu. K formulaci problému se často využívá otázky nebo souboru několika otázek.

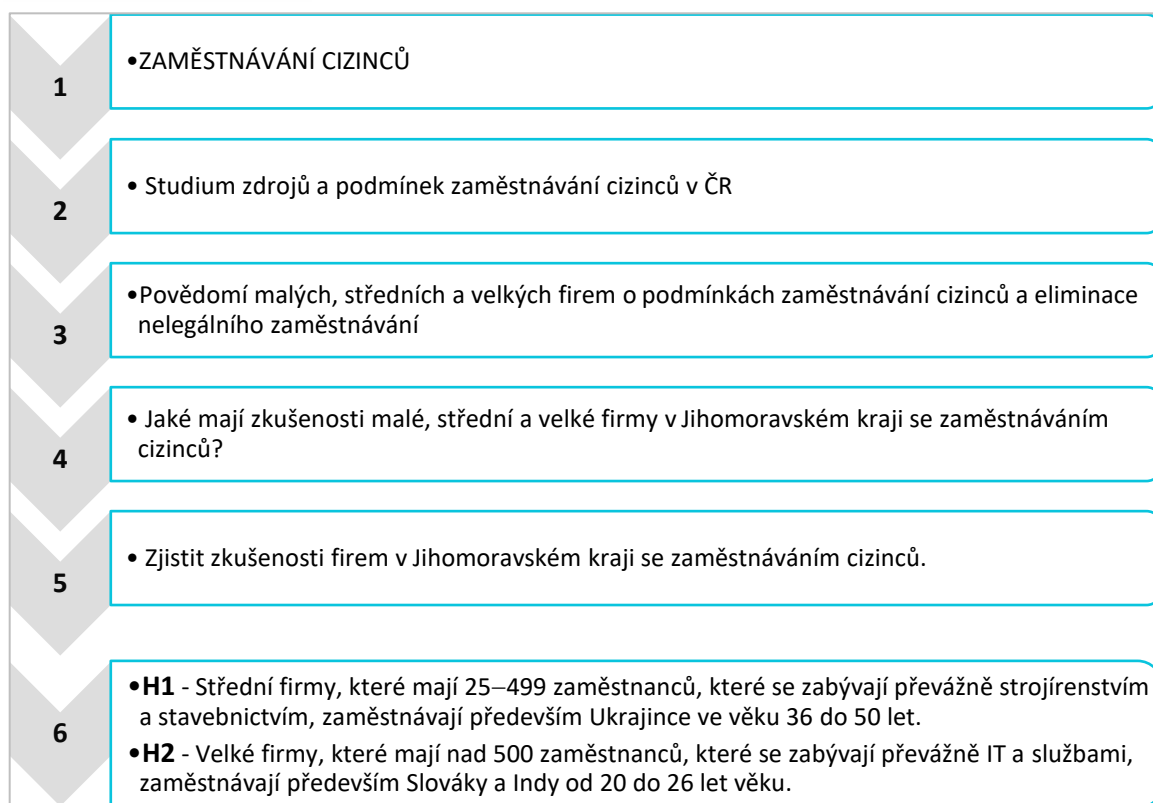
Na základě formulovaného problému lze stanovit cíl/e výzkumu, tedy co chceme zjistit nebo čeho chceme výzkumem dosáhnout.

S ohledem na stanovené cíle lze formulovat hypotéz/y. Hypotéza je vlastně predikce vztahu mezi dvěma, respektive více proměnnými. Při formulaci hypotéz často dochází k chybám, je proto důležité dodržovat tři následující pravidla:

- Deklaruje rozdíl/vztah/vliv dvou nebo více proměnných, které musí být měřitelné.
- Je formulována jako oznamující věta.
- Musí být empiricky ověřitelná.
- Pokud je v práci formulováno více hypotéz, je třeba označit pořadí.

Následuje operacionalizace, tedy rozhodnutí, co bude výzkumným záměrem a jaká data bude výzkum obsahovat, aby byl postup možný za stejných podmínek a příslušné metodiky zopakovat.

Koncepční fáze by měla být obsažena v kapitole absolventské práce, která se zabývá cílem a metodickou výzkumu.

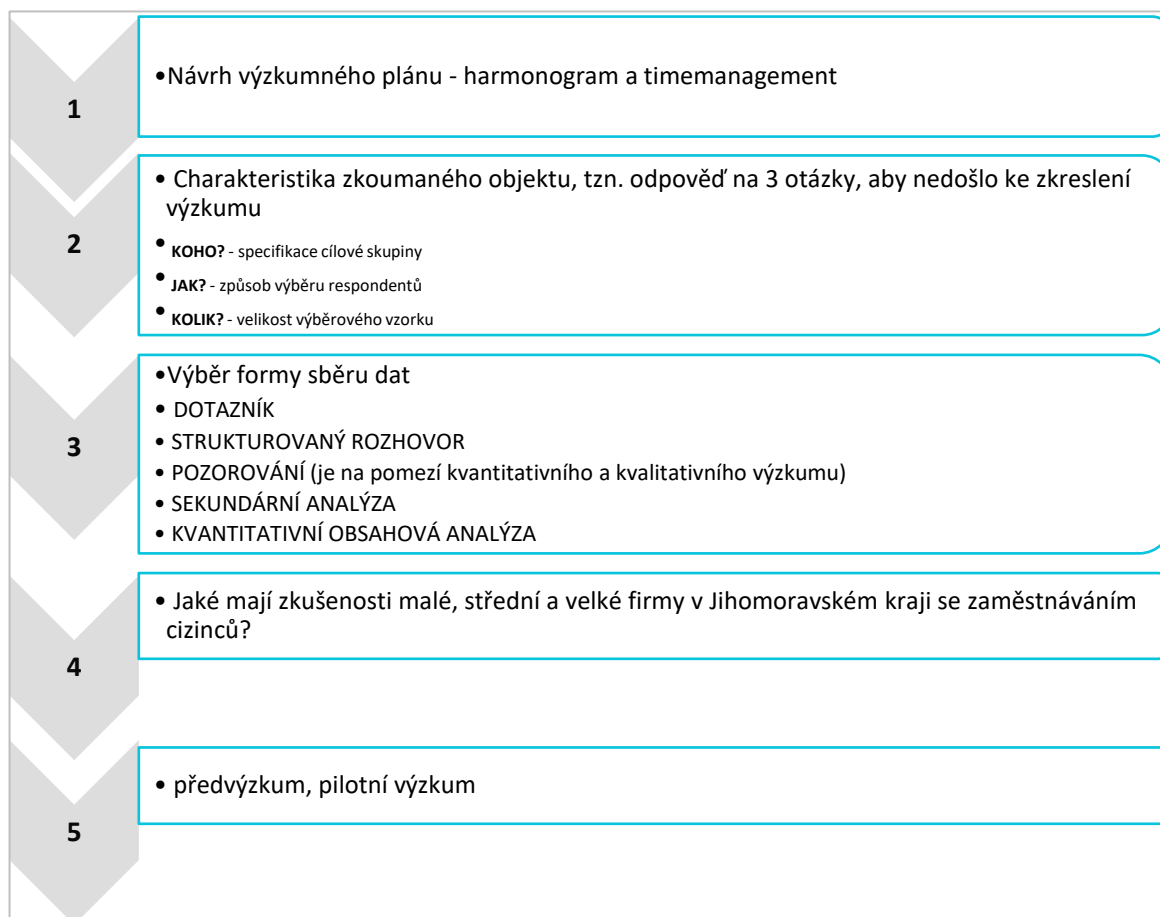
Obrázek 28 Příklad praktické aplikace koncepční fáze

Zdroj: vlastní zpracování

6.2 Fáze návrhů a plánování

V druhé fázi výzkumu se připravuje výzkumný plán. Je nutné přesně charakterizovat zkoumaný objekt a vybrat vhodnou metodu sběru dat.

Při návrhu výzkumného plánu je třeba brát v úvahu timemanagement a časový harmonogram dle Pokynů pro psaní absolventské práce. Obrázek 29 simuluje jednotlivé kroky fáze návrhů a plánování.

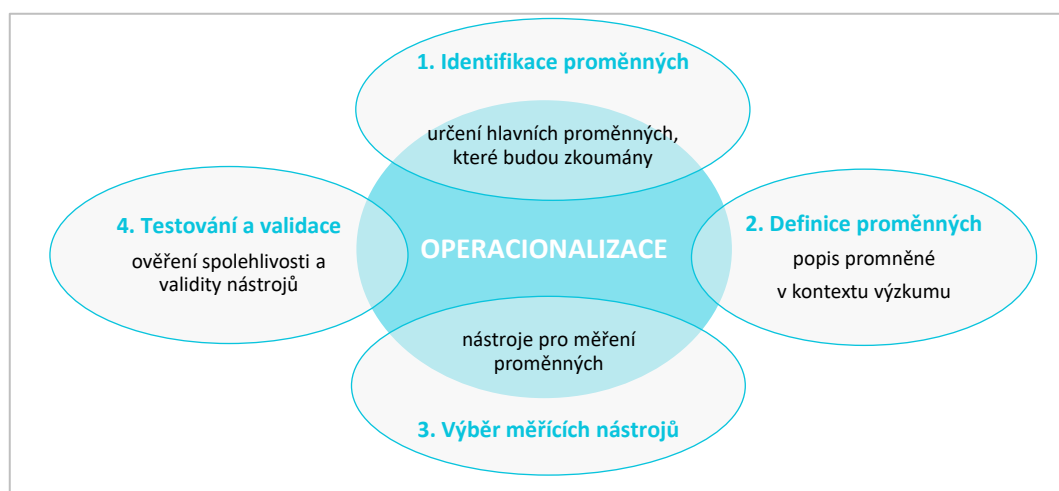

Obrázek 29 Kroky plánovací fáze

Zdroj: vlastní zpracování

Kroky plánovací fáze je součástí kapitoly přípravná fáze. Výběrový soubor by měl být reprezentativní, tzn. měl by obsahovat takové respondenty/skupiny, aby nedošlo ke zkreslení výzkumu. Pro kvantitativní výzkum se používá pravděpodobnostního výběru, např. náhodného, systematického, kvótního, aby byla zachována reprezentativnost zkoumaného vzorku. Následuje výběr vhodné formy sběru dat. V kvantitativním výzkumu se nejčastěji používá dotazník.

Teoretický koncept je nutné převést do měřitelných forem, obrázek 30 představuje prvky operacionalizace.

Obrázek 30 Operacionalizace

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 7 je předloženo shrnutí problémových aspektů dotazníkového šetření.

Tabulka 7 Limity dotazníkového šetření

Komparační kritérium	Výhody	Nevýhody
Distribuce dotazníků	rychlá, nenáročná čas, s využitím např. sociálních sítí, e-mailu	volba nevhodné a neefektivní distribuční cesty
Návratnost	vysoká při volbě vhodné distribuční cesty	nízká při volbě nevhodné distribuční cesty
Anonymita	zaručena anonymita	dotazník může vyplnit kdokoliv za respondenta
Pravdivost odpovědí	závisí na srozumitelnosti formulovaných otázek	nemusí být zaručena pravdivost odpovědí
Časový prostor na odpověď	dostatečný	nebezpečí kolektivního vyplnění a zkreslení responzí, zejména u znalostních položek
Nároky na zaškolení výzkumníka	většinou není nutné zaškolení	-

Zdroj: vlastní zpracování

Pro výzkum lze využít standardizovaných dotazníků, které mají pevnou strukturu otázek, přičemž jejich platnost pro zkoumaný vzorek respondentů byla ověřena, mohou sloužit jako komparační nástroj. Dotazník je vždy součástí příloh absolventské práce.

Nestandardizovaný dotazník je vlastní konstrukce, proto je vhodné otestovat pilotáží srozumitelnost a jednoznačnost otázek.

Dotazník začíná úvodem, ve kterém se osloví respondenti a uvede se důvod šetření a k čemu budou zkoumaná data sloužit, zároveň je nutné sdělit respondentům

srozumitelné pokyny pro vyplnění dotazníku, případně doplnit odhadovaný čas na vyplnění dotazníku, např. časová zátěž maximálně 15 minut. V dotazníku lze využít otevřené, polouzavřené nebo uzavřené otázky. Otázky by měly na sebe logicky navazovat. Na začátku by měly být sociodemografické otázky, které slouží jako filtrační, aby vyřadily jedince, kteří do výzkumného souboru nepatří.

Otevřené otázky, respektive nestrukturované, nenabízí respondentovi připravenou odpověď, naopak mu dávají možnost vyjádřit názor nebo postoj. Zpracování otevřených otázek je náročnější. Vhodné je použít otevřenou otázku v závěru dotazníku a dát tím příležitost respondentovi vyjádřit názor. K výhodám polouzavřených otázek lze přiřadit snadnější zpracování než u otevřených. Součástí otázky je nabídka odpovědí, zároveň možností odpovědi „jiné“ má respondent možnost vyjádřit svůj názor nebo vyjádření.

Uzavřené otázky, které se označují strukturované, nabízí možnosti odpovědí. Lze tedy konstatovat, že jsou snazší na třídění a zpracování, ovšem nezachytí drobné názorové odlišnosti respondenta.

Další pohled na konstrukci otázek je z hlediska počtu nabízených odpovědí:

- Dichotomické, které nabízí pouze dvě možné odpovědi, které se vzájemně vylučují.
- Polynomické naopak nabízí více možností odpovědí, přitom je vhodné vzít v úvahu, že nabídka odpovědí má být vyčerpávající, ovšem s určitou mírou rozsahu.
V dotaznících se často užívá škály, a to Likertova typu. Stupnicové otázky umožní respondentům určit pořadí, respektive důležitost nabízených odpovědí.

Při přípravě dotazníků je třeba zohlednit několik faktorů, a to obsahovou a formální správnost, vhodné grafické členění a gramatickou správnost. Doporučuje se realizovat předvýzkum, tedy na menším vzorku respondentů provést všechny fáze výzkumu, což slouží k eliminaci chyb, např. nevhodně formulovaný výzkumný problém, nesrozumitelně a nejednoznačně naformulované otázky. Zkušenosti z předvýzkumu a zjištěné chyby je možné opravit před započítáním samotného sběru dat.

Vyšší návratnosti lze dosáhnout s využitím distribuce prostřednictvím důvěryhodných spolupracovníků, ovšem k distribuci se využívá sdílení prostřednictvím sociálních sítí nebo prostřednictvím určených webových stránek (např. Survio.cz, VyplňTo), e-mailem, Google Formuláře, Office 365 Forms.

6.3 Empirická fáze

K získávání dat lze využít různé distribuční cesty, ovšem vždy je nutné respektovat etické a právní zásady výzkumu.

Pokud se podařilo získat reprezentativní vzorek, tj. cca 100–150 respondentů, lze přistoupit k další fázi, a to přípravě dat pro analýzu. Při využití Google Form lze stáhnout tabulku responzí a provádět potřebné analýzy.

6.4 Fáze analytická

V tomto kroku jsou analyzována data, která jsou interpretována a následně jsou vyvozeny závěry.

Hodnoty se vyjadřují prostřednictvím absolutních a relativních četností. Lze provést i zjištění druhé stupně, tedy zda respondenti, kteří odpověděli na danou otázku stejně, budou v další otázce volit stejnou odpověď. Druhý stupeň se využívá při ověřování stanovených hypotéz. Ke zpracování se využívají tabulky nebo grafy, které přehledně a transparentně vyjadřují výsledky analýzy, formální náležitosti jsou součástí Kapitoly 8.4. Titulek tabulky nebo grafu by měl být výstižný s ohledem na prezentovaný obsah a vždy oznamovacím způsobem, tedy ne otázka z dotazníku. Každá tabulka nebo graf musí mít komentář, pokud je komentář uveden u tabulky, potom graf vyjadřuje přehledné zobrazení. Není nutné uvádět graf i tabulku, vždy je vhodné zvolit smysluplnější nástroj zobrazení výstupů analýzy. V tabulce 8 je ukázka grafického zpracování tabulky k otázce „Jaké je vaše vzdělání“.

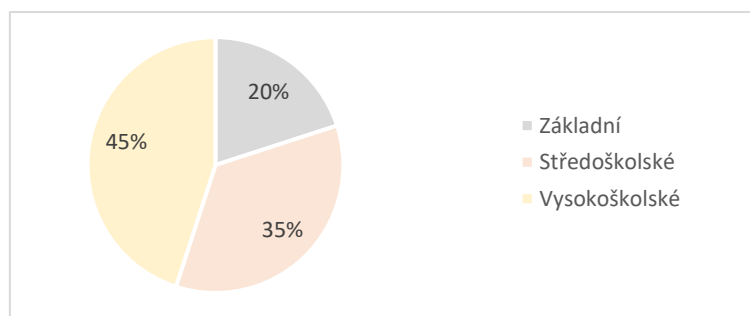
Tabulka 8 Struktura respondentů dle vzdělání

Možnosti odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Základní	40	20 %
Středoškolské	70	35 %
Vysokoškolské	90	45 %
Celkem	200	100 %

Zdroj: vlastní zpracování

Grafy slouží jako vhodný demonstrační nástroj cíle, od čeho se odvíjí volba typu grafu, zpravidla se zobrazují v relativní četnosti, tj. v %. Chceme-li vyjádřit strukturu respondentů dle pohlaví, potom je vhodný kruhový graf. V grafu musí být popisky

Graf 1 Vzdělání respondentů

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MS Excel

6.5 Fáze diseminační

Jedná se o poslední fázi výzkumu, ve které se zveřejňují výsledky výzkumu a interpretují se závěry. V absolventských pracích do této závěrečné fáze lze zařadit ověřování stanovených hypotéz a diskuzi, kdy student/studentka prokazuje schopnost analytických a logických úvah včetně komparace dosažených výsledků s jinými realizovanými výzkumy.

7 Kvalitativní výzkum

Tato kapitola prezentuje nejdůležitější specifika kvalitativního výzkumu. Pokud se studující rozhodnou v absolventské práci provést kvalitativní výzkum, je nutné se dohodnout s vedoucími práce a detailněji nastudovat jednotlivé kroky výzkumu, jelikož se jedná o náročné zpracování dat, případné riziko zkreslení výstupů.

Výzkumná strategie pro kvalitativní výzkum obvykle zdůrazňuje slova než kvantifikaci při sběru dat a v jejich analýze. Kvalitativní výzkum je obvykle méně strukturovaný, výzkumníci interpretují data s cílem zachytit jejich význam. Strategie kvalitativního výzkumu jsou předmětem designu výzkumu. Tabulka 9 prezentuje základní cíle nejčastěji používaných metod kvalitativních výzkumů.

Tabulka 9 Metody kvalitativního výzkumu

Metoda	Charakteristika
Tematická analýza	Tematická analýza by měla být pro kvalitativní analýzu považována za základní metodu. Cílem není pouhý popis a shrnutí obsahu zkoumaných dat, ale nalezení a vysvětlení klíčových charakteristik analyzovaných dat nezbytných k zodpovězení výzkumné otázky.
Diskurzivní analýza	Je interdisciplinární strategií, zejména kritická analýza diskurzu analyzuje jazyk a zkoumá ho jako součást širšího sociálního konceptu.
Zakotvená teorie	Má induktivní charakter, zahrnuje více etap sběru dat. Cílem je objasnění toho, jak a proč k nějaké události dochází nebo jak a proč se lidé chovají určitým způsobem.
Situační analýza	Pro použití situační analýzy je nutné porozumění zakotvené teorii. Nejčastějším přístupem je mapovací systém, tj. situační mapy, mapy sociální světů, poziční mapy.
Etnografie	Výzkumník se snaží porozumět významům a chováním spojeným s členy určité skupiny/týmu. Data sbírá v přirozeném prostředí zejména pozorováním a rozhovory.
Fenomenologie	Výzkumník se zaměřuje na identifikování podstaty lidské zkušenosti o fenoménu, který je popisován účastníky, tzn. snaží se porozumět podstatě jevu z pohledu účastníků, kteří ho prožili nebo mají s ním osobní zkušenost.
Narativní analýza	Je to práce s citlivými daty, kde respondenti vystupují jako vypravěči životních příběhů nebo událostí okolo sebe. Formalizuje a systematizuje způsob, jakým se kultura projevuje ve zkušenostech, ovlivňování mínění respondentů, rozhodnutích a činech vypravěče

Zdroj: vlastní zpracování⁴⁷

⁴⁷ DOLANOVÁ, Dana; PEŠÁKOVÁ, Edita; BŮŘILOVÁ, Petra a POKORNÁ, Andrea. *Principy kvalitativního výzkumu*. Online. Metodika ke zpracování závěrečné práce pro vybrané nelékařské zdravotnické obory. Brno: Masarykova univerzita Lékařská fakulta. 2023. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/lf/js23/metodika_prace/web/pages/07_01_metody_vyzkumu.html. [cit. 2025-08-31].

8 Formální náležitosti práce

Kapitola je stručným souhrnem formálních požadavků kladených na zpracování absolventské práce. V kapitola obsahuje doporučení pro práci s textem v MS Word, respektive školní licence Office 365. Podoba pravidel a doporučení k psaní kvalifikační práce se liší mezi školami i mezi vzdělávacími programy. Formální úprava zabere určitý čas, proto je vhodné využít připravenou zjednodušenou šablonu určenou pro psaní absolventské práce (viz kurz Seminář k AP v classroomu), která obsahuje připravené styly pro formální úpravu a výrazně zjednoduší formátování a zkrátí čas s tímto spojený.

Tiskne se **jednostranně** na normalizovaný formát bílého kancelářského papíru formátu A4 (210 × 297 mm, standardně 80 g/m²) z důvodu zachování okrajů.

8.1 Styly

V classroomu v kurzu Seminář k absolventské práci je připravena zjednodušená šablona pro psaní absolventské práce, ve které jsou nastaveny styly dle pokynů pro formální úpravu práce, jejich využívání přispěje k uživatelskému komfortu při formální úpravě textu. Pokud pro formátování konkrétní práce je třeba další styl, který zabezpečí uživatelský komfort a jednotnost při formální úpravě práce, potom je vhodné tento styl nadefinovat a přidat do galerie používaných stylů.

Tabulka 10 podává přehled základních stylů, parametry pro nastavení a použití v absolventské práci. V tabulce nejsou zcela dodržena formální pravidla pro formátování tabulek, poněvadž cílem tabulky je podat přehled stylů a umístit tabulku na jedné straně.

Tabulka 10 Identifikace stylů ve zjednodušené šabloně

Název stylu	Parametry	Použití
text-základní	ODSTAVEC – řádkování 1,5, zarovnání do bloku, meziodstavcová mezera za 12 bodů/před 0 bodů, kontrolovat osamocené řádky PÍSMO – velikost 12 bodů, Times New Roman	základní text
text-základní + Tučné zvýraznění	založen na stylu text-základní TUČNÉ PÍSMO, propojený (odstavec a znak)	zvýraznění v základním textu
text-základní + Kurzíva	založen na stylu text-základní PÍSMO KURŽÍVA, propojený (odstavec a znak)	přímá citace
Nadpis 1	ODSTAVEC – řádkování 1,5, zarovnání vlevo, úroveň osnovy 1 a víceúrovňové číslování, meziodstavcová mezera za 12 bodů/před 0 bodů, kontrolovat osamocené řádky, vložit konec stránky před PÍSMO – velikost 16 bodů, tučně, Times New Roman	název kapitol
Nadpis 2	ODSTAVEC – řádkování 1,5, zarovnání vlevo, úroveň osnovy 2 a víceúrovňové číslování, meziodstavcová mezera za 12 bodů/před 0 bodů, kontrolovat osamocené řádky PÍSMO – velikost 14 bodů, tučně, Times New Roman	název podkapitol
Nadpis 3	ODSTAVEC – řádkování 1,5, zarovnání vlevo, úroveň osnovy 3 a víceúrovňové číslování, meziodstavcová mezera za 12 bodů/před 0 bodů, kontrolovat osamocené řádky velikost 12 bodů, tučně, Times New Roman	název podkapitol
text-Úvod, závěr, seznamy	založen na stylu Nadpis 1 bez číslování	uvedené kapitoly
text-abstrakt, obsah	založen na stylu text-základní TUČNÉ PÍSMO, velikost 14 bodů	list abstrakt a obsah
text-odrážky první	založen na stylu text-základní bez meziodstavcové mezery znak odrážky	pro výčet
text-odrážky poslední	založen na stylu text-odrážky první meziodstavcová mezera 12 bodů	Pro výčet
text-do tabulky	založen na stylu text-základní bez meziodstavcové mezery, řádkování jednoduché PÍSMO – velikost 10 bodů	text do tabulky
text-titulek obrázek	založen na stylu text-základní bez meziodstavcové mezery, řádkování jednoduché PÍSMO – velikost 10 bodů, tučně	titulek obrázku
text-titulek tabulka, graf	založen na stylu text-základní meziodstavcová mezera za 3 body/před 0 bodů, řádkování jednoduché PÍSMO – velikost 11 bodů, tučně	titulek tabulky, grafu
text-zdroj pod objektem	založen na stylu text-základní meziodstavcová mezera za 12 body/před 0 bodů, řádkování 1,5 PÍSMO – velikost 10 bodů	zdroj pod tabulkou, grafem, obrázkem
text-poznámka pod čarou	založen na stylu text-základní bez meziodstavcové mezery, řádkování jednoduché PÍSMO – velikost 10 bodů	text na stránce pod čarou
text-bibliografie	založen na stylu text-základní meziodstavcová mezera za 18 body/před 0 bodů, řádkování jednoduché PÍSMO – velikost 11 bodů	v seznamu zdrojů

Zdroj: vlastní zpracování

8.2 Formát a úprava stránky

Kapitola obsahuje doporučení k formátování stránky, font a velikost písma, řádkování, zarovnání textu, číslování stran, přehled přednastavených stylů ve zjednodušené šabloně a jejich použití.

8.2.1 Formát a okraje strany

Všechny strany práce mají jednotné okraje, levý okraj je vždy širší z důvodu tisku a knižní vazby. Levý okraj by neměl být širší než 2 cm. Dolní okraj je širší z důvodu číslování stránek. Ve zjednodušené šabloně jsou okraje nastaveny dle požadovaných pravidel.

Doporučení k velikosti okrajů:

- od levého okraje 3,5 cm
- od pravého okraje 2 cm
- od horního okraje 2 cm
- od dolního okraje 2,5 cm

8.2.2 Font a velikost písma

Do stylu pro psaní základního textu, na který jsou navázány ostatní styly ve zjednodušené šabloně, je nejvhodnější použití patkového písma (např. Times New Roman, Cambria, Garamond), poněvadž se v tištěné verzi lépe čte než písmo bezpatkové. V základním textu se nedoporučuje kombinovat více fontů písma. Bezpatkové písmo (např. Arial, Calibri) je vhodnější pro titulky a nadpisy, ale titulky a nadpisy mohou být v jednotném fontu písma jako základní text.

V současnosti se toleruje využití i pro psaní základního textu, protože většina tvorby práce a její revize probíhá na obrazovce. Základní text práce by měl být psán dobře čitelným písmem o velikosti 12 bodů. Velikost písma v poznámce pod čarou, tabulce, zdroji pod objektem by neměla být větší než 10 bodů. Zásady formálních náležitostí tabulek a dalších objektů jsou uvedeny v samostatné Kapitole 8.4.

Pro zvýraznění textu se nepoužívá zvýrazňování podtržením, poněvadž takto se označují hypertextové odkazy, nýbrž se zvýrazňuje tučně. Ve zjednodušené šabloně je nastaven styl Text-základní + Tučné zvýraznění nebo Text-základní + Kurzíva u přímé citace.

Pro kapitoly a podkapitoly se volí odlišná velikost písma:

- kapitola (1. úroveň) – velikost 16 bodů, tučně
- podkapitola (2. úroveň) – velikost 14 bodů, tučně
- podkapitola (3. úroveň) – velikost 12 b, tučně

8.2.3 Řádkování a rozsah práce v normostranách

Normostrana je standardizovaná jednotka pro měření délky textu, která se používá zejména v oblasti literatury, žurnalistiky a překladatelství. Typograficky je normostrana definována jako strana obsahující 1 800 znaků včetně mezer (v textových editorech je specifikována jako 30 řádků o 60 úhozech). Tato definice umožňuje jednotné hodnocení

délky textu bez ohledu na formátování, velikost písma nebo rozložení na stránce. V praxi to znamená, že pokud text o délce 5 400 znaků tvoří tři normostrany. Počtem normostran je vysokými školami udáván také požadavek na rozsah kvalifikační práce, proto v závazném zadávacím listu je minimální požadavek na rozsah práce stanoven na 10 000 slov nebo 70 000 znaků, což je zhruba 39–40 normostran, přitom do rozsahu práce se počítá pouze základní text od úvodu po závěr práce včetně.

V návaznosti na definici normostrany se pro absolventské práce doporučuje řádkování 1,5 nebo o něco menší. Dobrým kompromisem může být řádkování 1,15–1,3. Řádkování základního textu by mělo být jednotné pro celý dokument.

8.2.4 Zarovnání textu

Základní text se zarovnává do bloku a nastaví se meziodstavcová mezera 12 bodů, která oddělí odstavce, proto se u prvního řádku v odstavci nepoužívá odsazení.

Při zarovnání textu do bloku lze použít automatické dělení slov, které eliminuje roztahování mezer mezi slovy na některých řádcích. U nadpisů kapitol se doporučuje zarovnání vlevo. Pro text na stejné úrovni je nutné použít jednotné zarovnání.

8.2.5 Číslování stran

Strany se číslují arabskými číslicemi v dolním okraji vpravo (v zápatí). Při oboustranném tisku se čísla stran střídají vpravo a vlevo tak, aby byla při rozevření svazku na vnějších okrajích stran. Při oboustranném tisku by zároveň měly být na stranách vpravo lichá čísla, dále je nutné respektovat vnitřní okraj, který je 3,5 cm z důvodu knižní vazby.

Strany se počítají od úvodních stran, ovšem číslo strany se zobrazuje až od kapitoly Úvod, na které začíná hlavní text práce. Počet stran se tedy počítá od titulního listu 1, potom Úvod začíná např. na straně 8 nebo 9 dle počtu listů poděkování nebo stran obsahu. Z důvodu zobrazení čísel od určité stránky je ve Wordu potřeba text rozdělit na oddíly a číslování stran ponechat pouze v požadovaném oddílu, který není s ostatními propojen. Seznam příloh je poslední stranou, na které je uvedeno číslo. Jednotlivé přílohy práce se nečíslují. Každá příloha je označena v horní části strany se zarovnání vpravo a tučně např. „**Příloha 1**“.

8.3 Členění textu

Text práce musí být maximálně vstřícný vůči čtenářům, proto je třeba, aby byl vhodně rozčleněn do kapitol, podkapitol a odstavců. Členění textu zajišťuje nejen přehlednost, ale zároveň vypovídá o uchopení logické struktury tématu. V absolventských pracích se doporučuje členění na maximálně 3 úrovně, tzn. využití stylů Nadpis 1, Nadpis 2 a Nadpis 3.

8.3.1 Odstavce, věty a výčty

Odstavec reprezentuje vždy určitou myšlenku, respektive obsahuje více vět zabývajících se určitou věcí. Členění textu do odstavců vyplývá z obsahového členění a subjektivního záměru autora/ky. Doporučení k oddělení odstavců je uvedeno v Kapitole 8.2.4. Základem textu je věta, která by měla být srozumitelným a logicky provázaným sdělením, která

obsahuje sloveso výjimkou je výčet. Pravidla pro grafickou úpravu výčtu závisí na tom, zda se jedná o větný nebo nevětných charakter výčtu, přitom typ odrážky výčtu musí být jednotný v celé práci (např. pomlčky nebo jiný typ odrážky), případně může být označen písmeny abecedy nebo čísly. Číselné označení položek se používá pro naznačení pořadí, písmena abecedy se hodí pro naznačení možností nebo pro snazší odkazování. V ostatních případech je vhodné volit odrážky., pro které je ve zjednodušené šabloně nastaven styl Text-odrážky první/poslední. Pokud výčty představují větné položky, začínají zpravidla velkým písmenem a ukončují se tečkou. Obrázek 31 je ukázkou výčtu s větnými položkami.

Účetní profese se v následujících letech pravděpodobně změní takto:

- **Automatizace stále se opakujících úkonů.** Bude se více používat automatické účtování z automaticky pořízených dat podle daných vzorců (předkontace), většina procesů bude automatická a bude vyžadovat pouze případné opravy.
- **Pravděpodobné vymizení typářů dokladů.** Data se z dokladů nebudou ručně přepisovat, ale budou se vytěžovat automaticky pomocí příslušného softwaru.
- **Účetní jako kontrola.** Náplní účetní profese bude kontrola automatických procesů, zda doklady byly správně snímací technikou vytěženy.
- **Účetní jako poloviční IT-pracovník.** Účetní bude muset umět správně nastavit účetní systém, dobře ho znát a umět řešit případné problémy. bude třeba měnit naučené postupy práce, tzn. více spolupracovat s IT podporou a orientovat se i v oblasti možností účetních softwarů (moneymag.cz, 2018).

Obrázek 31 Výčet s větnými položkami

Zdroj:⁴⁸

V případě nevětných položek výčtu, jednotlivé položky začínají malým písmenem, ukončují se čárkou a poslední položka se ukončuje tečkou. Obrázek 32 je ukázkou výčtu nevětných položek.

Činnost účetních poradců, vedení účetnictví a daňové evidence spadá podle Přílohy č. 2 k Zákonu č. 455/1991 Sb. (živnostenský zákon) do živnosti vázané a je třeba doložit potřebné vzdělání a délku odborné praxe, a to:

- vysokoškolské vzdělání a 3 roky praxe v oboru,
- vyšší odborné vzdělání a 5 let praxe v oboru,
- střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let praxe v oboru,
- osvědčení o rekvalifikaci a 5 let praxe v oboru. (Česko, 1991 a).

Obrázek 32 Výčet s nevětnými položkami

Zdroj:⁴⁹

⁴⁸ VIRGLOVÁ, Yveta. *Současná účetní profese a její výzvy se zaměřením na digitalizaci*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 18. 6. 2024. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/uciqi7/>. [cit. 2025-08-31]. str. 18

⁴⁹ Tamtéž, str. 15

8.3.2 Kapitoly a podkapitoly

Hlavní kapitoly a podkapitoly práce se označují číselně arabskými číslicemi. Kapitoly a podkapitoly se číslovají následujícím způsobem, přitom číslování je vhodné nastavit u daného stylu jako víceúrovňový seznam. Za posledním číslem se nepíše tečka, poněvadž nejde o pořadové číslo. Text nadpisu se od čísla odděluje mezerou o šířce nejméně dvou běžných mezislovních mezer. V absolventských pracích není vhodné používat podnadpisy čtvrté či dokonce páté úrovně, poněvadž číslování je nepřehledné. Je-li třeba dokument dále členit, potom je vhodné tzv. podkapitolu uvést stylem text-základní + Tučné zvýraznění, ovšem tato úroveň členění už pochopitelně není součástí vygenerovaného obsahu.

Odkazování na čísla kapitol nebo podkapitol práce se provádí např. v kapitole 2 nebo viz 1.1. Opět platí doporučení pro jednotné použití v celé práci. Obrázek 33 je ukázkou postupu číslování kapitol a podkapitol.

1	Kapitola (1. úroveň, např. styl nadpis 1)
1.1	Podkapitola (2. úroveň, např. nadpis 2)
1.2	Podkapitola (2. úroveň, např. nadpis 2)
2	Kapitola
2.1	Podkapitola
2.1.1	Podkapitola (3. úroveň, např. nadpis 3)
2.1.2	Podkapitola
2.2	Podkapitola

Obrázek 33 Ukázka číslování kapitol a podkapitol

Zdroj: vlastní zpracování

Kapitoly Úvod, Závěr, Seznamy a Přílohy mají styl kapitoly jako nadpis 1. úrovně, ovšem nečíslovají se, proto se doporučuje nastavit si zvláštní styl, ve zjednodušené šabloně je k nalezení styl pod názvem TEXT-úvod, závěr, seznamy.

Jeden nebo více odstavců tvoří podkapitolu (2. nebo 3. úroveň), více podkapitol pak kapitolu (1. úroveň), která postihne celé jedno téma. Například v absolventské práci zaměřené na Finanční analýzu vybrané společnosti může být název jedné z kapitol teoretické části Metody finanční analýzy a v praktické části může být název jedné z kapitol představení vybraného podnikatelského subjektu. V absolventské práci zaměřené na podnikání OSVČ může být název jedné z kapitol teoretické části Živnostenské podnikání. Kapitola musí mít výstižný název, aby bylo patrné, čeho se kapitola týká. Kapitoly začínají vždy na nové stránce, tato funkcionality je nastavena ve stylu Nadpis 1.

Obecný návod, jak členit text, neexistuje, ale je vhodné respektovat, že na jedné stránce je potřeba vytvořit alespoň jeden odstavec, naopak odstavec o jediné větě není vhodný, stejně jako není vhodné, aby podkapitola byla příliš stručná např. v rozsahu 1 nebo 3 vět.

Při číslování kapitol a podkapitol ve MS Wordu je ideální používat různé úrovně nadpisů, a to styl Nadpis 1, Nadpis 2, Nadpis 3 a styl Text-úvod, závěr, seznamy, ze kterých je pak tvořen automaticky vygenerovaný obsah. Obsah se generuje v záložce Reference, vlastní

obsah, respektive ve zjednodušené šabloně je přednastaven, tedy stačí aktualizovat obsah, celou tabulku.

8.3.3 Svázání odstavů a pevná mezera

Typograficky je nepřípustné, aby nadpis zůstal na konci stránky, zatímco text pokračuje na stránce další, nebo na konci stránky zůstala jedna odrážka, případně první řádek nového odstavce, eventuálně poslední řádek odstavce je prvním řádkem na nové stránce. Tomu lze zabránit systémovým řešením, a to svázat s následujícím nebo kontrola osamocených řádků (formát odstavce a nastavit tok textu), tato funkcionality je implementována do stylu Text-základní.

Je třeba zkontrolovat jednoslovné předložky neslabičné (k, s, v, z) i slabičné (o, u) s následujícím slovem, zda nezůstaly na konci řádků. Podobně je třeba zkontrolovat, aby konec řádků nerozdělil slova, která k sobě logicky patří (např. Karel IV.), nebo data, jméno a příjmení, peněžní částky (10 000 Kč), zkratky s čísly (21 %). K tomu se využívá tzv. pevná mezera. Ve Wordu se tvoří klávesovou zkratkou Ctrl + Shift + mezerník. Věta by neměla začínat číslem nebo datem.

8.4 Tabulky, grafy, obrázky a jiné objekty

V odborné práci ekonomického charakteru se nejčastěji používají pro znázornění dat a výsledků zkoumání tabulky a grafy, obrázky, případně schémata. Vkládat se mohou buď do textu (vodorovně na střed, případně zarovnat doleva⁵⁰), pokud doplňují text, nebo do příloh. Rozměry objektů v textu by neměly přesáhnout $\frac{1}{3}$ (maximálně $\frac{1}{2}$) textové stránky, ovšem v textu by měl být odkaz na vložený objekt, aby byl jasný důvod použití příslušného objektu, respektive grafické shrnutí textu. Pokud objekt zabírá polovinu nebo celou stranu, potom je vhodnější umístění v přílohách absolventské práce a v textu uvést odkaz na příslušnou přílohu.

Styl všech tabulek a grafů by měl být napříč celou prací jednotný, např. titulky, velikost písma, horizontální zarovnání. K systematickému dodržení jednotného grafického designu slouží styly pro titulky (Text-titulek obrázků, Text-titulek tabulka, graf) a styl Text-do tabulky. Pod každým objektem (grafem, tabulkou, obrázkem) musí být doplněn zdroj, který musí být uveden jednotným citačním stylem, který je používán i pro text, citační styly jsou detailně zpracovány v Kapitole 4. Pokud je příslušný objekt výstupem vlastní tvorby, potom se označí zdroj jako vlastní zpracování. V případně využití firemních dat je nutné uvést např. vlastní zpracování s využitím interních dat nebo vlastní zpracování s využitím MS Excel (např. Google Formuláře, Survio).

8.4.1 Tabulky

Tabulka je umístěna horizontálně na střed stránky nebo zarovnána na levý okraj, volba závisí na obsahu dané stránky. Výška řádků má být v celé tabulce stejná. Všechny buňky v tabulce jsou zarovnány svisle (vertikálně) na střed a horizontálně zpravidla na střed, vyjma legendy prvního sloupce. Souvislý text před tabulkou a za tabulkou se odděluje mezerami před a za 12 bodů, zmíněné meziodstavcové mezery jsou součástí stylu Text-základní.

⁵⁰ Umístění závisí na konkrétní situaci, ale opět je vhodné dodržet jednotný styl v celé práci.

Jednotky mohou být uvedeny v názvu tabulky nebo jako poznámka pod tabulkou, respektive zdrojem. Obrázky 34– 37 zobrazují ukázky formátování tabulky.

Titulek

Každá tabulka musí být očíslována a pojmenována. Název tabulky by měl stručně a výstižně vyjádřit obsah tabulky, neměl by přesáhnout šířku tabulky, v případě dlouhého nadpisu je nutné ho logicky rozdělit do dvou řádků. Titulek je nad tabulkou a zarovnaný vlevo, respektive na levý okraj tabulky. Mezi titulkem a tabulkou se doporučuje mezera o velikosti 3–4 bodů. Pro číslování tabulek je vhodné si nastavit titulek, a to v záložce reference, vložit titulek, nový titulek, který zabezpečí automatické číslování tabulek a slouží k vygenerování seznamu tabulek. Ke grafickému formátování se používá styl Text-titulek tabulka, graf s velikostí písma 11 bodů, který je součástí zjednodušené šablony. Titulek tabulky neobsahuje slovo přehled, poněvadž tabulka je přehledným zobrazením sledovaných údajů.

Zdroj

Pod každou tabulkou musí být uveden zdroj, např. vlastní konstrukce či zpracování, případně příslušný knižní nebo internetový zdroj v souladu s vybraným citačním stylem v práci. Velikost písma pro uvádění zdroje je vhodná 10 bodů, mezery před odstavcem 0 bodů nebo 3 b, za odstavcem 12 b a řádkování 1,5. Pro efektivní a jednotné použití v celé práci je nastaven styl Text-zdroj pod objektem.

Text je zarovnán k levému okraji tabulky a nesmí přesahovat šířku tabulky, respektive se používá zdroj dle jednotného citačního stylu. Případná poznámka pod tabulkou končí tečkou, na rozdíl od zdroje.

Poznámka

Poznámka ve formě věty se zakončuje tečkou, za nevětnou poznámkou se tečka nepíše. Text poznámky by neměl přesahovat šířku tabulky. Zvláštní poznámky, které obsahují vysvětlující text k údajům uvedeným v tabulce, se uvádějí pod tabulkou za obecnou poznámkou. Stejně jako text obecné poznámky, ani text zvláštní poznámky by neměl přesahovat šířku tabulky. Zvláštní poznámky k údajům v tabulce se označují malými písmeny abecedy, číselně nebo jinými grafickými prvky. Abecední označení je preferováno z důvodu možné záměny s poznámkami pod čarou.

Ohraničení

V tabulce musí být ohraničené všechny řádky a sloupce tenkou čarou. Současné trendy grafického designu prací pro oddělení záhlaví používají barevný podklad, vhodné je šedé zabarvení z důvodu vyšších nákladů na barevný tisk práce. Podobná pravidla platí i pro případný součtový řádek. Znakem kvalitního grafického zpracování je dodržení jednotného designu v celé práci.

Písmo

Pro text v tabulce je vhodné zvolit řádkování jednoduché a nepoužívat mezery před a za odstavcem. Font písma je možné ponechat stejný jako v základním textu nebo je možné použít bezpatkové písmo, zejména obsahuje-li tabulka číselné údaje. Velikost písma v tabulce může být menší o 2–4 body, než je velikost písma v základním textu za předpokladu zachování čitelnosti.

Sloupce a řádky

Při konstrukci tabulky je třeba rozhodnout o struktuře řádků a sloupců tak, aby byla respektována přehlednost, proto počet řádků je větší než počet sloupců. Levý sloupec tabulky (legendu) je nutné zarovnat doleva a odsadit od levého ohraničení. Názvy sloupců (záhlaví) se píšou s velkým počátečním písmenem, názvy podsloupců u složeného záhlaví se píšou malými písmeny. Sloupce složeného záhlaví jsou stejně široké. Číselné hodnoty v tabulce je nutné řádově zarovnat. Pokud v některé buňce tabulky chybí údaj, potom se píše pomlčka, která se zarovná na střed buňky.

Tabulka 1 Vykazovací povinnost dle kategorizace účetních jednotek

Typ účetní jednotky	Povinnost sestavovat výkaz CF a VK	Sestaven výroční zprávy	Způsoby zveřejnění
Mikro účetní jednotka	Ne	Ne	Pouze rozvahu
Malá účetní jednotka	V případě povinnosti auditu ano	Za určitých okolností ano ¹	Pouze rozvahu v případě nepovinného auditu
Střední účetní jednotka	Ano	Ano	V rozsahu ověřeném auditorem
Velká účetní jednotka	Ano	Ano	V rozsahu ověřeném auditorem

Zdroj: vlastní zpracování s využitím [3, str. 23]

Obrázek 34 Ukázka práce s tabulkou v teoretické části práce

Zdroj: ⁵¹

Pod tabulkou následuje komentář, který vysvětluje obsah tabulky (min. na 2 řádky). Za tabulkou může následovat graf, který transparentněji dokresluje údaje a v textu je nutné se odkázat k příslušné tabulce.

Tabulka 1 Důležitost jednotlivých aspektů dle všech respondentů

Aspekt	Hodnocení					Průměrné hodnocení
	1	2	3	4	5	
Značka	22	19	40	30	8	2,857
Cena	4	3	30	48	34	3,882
Složení	8	17	34	36	24	3,429
Slevy/výhodná balení	6	14	36	45	18	3,462
Certifikáty	19	29	41	23	7	2,748
Vzhled obalu	30	28	42	12	7	2,479

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MS Excel

Obrázek 35 Ukázka 1 práce s tabulkou se složeným záhlavím v praktické části

Zdroj: ⁵²

⁵¹ OSTRÁ, Eliška. *Finanční analýza AGRO Rozstání, družstvo*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 14. 6. 2023. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/owkayx/>. [cit. 2025-08-31]. str. 13

⁵² HERINKOVÁ, Klára. *Udržitelnost v kosmetickém průmyslu*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 10. 6. 2023. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/ai1ggg/>. [cit. 2025-08-31]. str. 41

Tabulka 8 Objem poskytnuté lékařské péče dle lékařských odborností v KČ v letech 2015–2018

Stádium nemoci	Klinická onkologie		Chirurgie		Radiční onkologie	
	celkem	průměr	celkem	průměr	celkem	průměr
Stádium I.	7 224 754	1 328	79 028 817	14 527	53 041 654	9 750
Stádium II.	22 372 051	4 199	141 450 052	26 549	65 925 090	12 373
Stádium III.	50 225 535	8 787	345 539 224	60 451	71 561 387	12 520
Stádium IV.	43 879 731	18 656	51 624 199	21 950	26 861 874	11 421

Zdroj: vlastní zpracování⁴⁶

Obrázek 36 Ukázka 2 práce s tabulkou se složeným záhlavím v praktické části

Zdroj:⁵³

Pokud je v tabulce zobrazen vývoj např. nějakého ukazatele za určité období, potom do titulku tabulky i grafu je nutné uvést sledované období a jednotky.

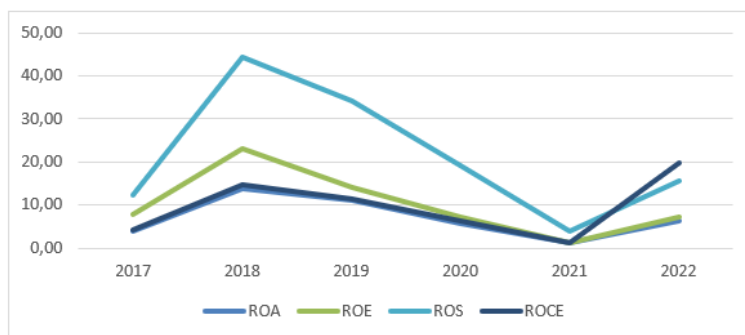
Tabulka 40 Ukazatelé rentability v roce 2021–2022 v %

Ukazatel v %	2021	2022
ROA	1,19	6,35
ROE	1,19	7,28
ROS	4,00	15,59
ROCE	1,29	19,80

Zdroj: vlastní zpracování s využitím [9]

Z níže uvedeného grafu je patrné růst všech ukazatelů rentability v roce 2022 způsobený meziročním nárůstem výsledku hospodaření po zdanění (EAT) o 563 %.

Graf 29 Ukazatelé rentability v období 2017–2022 v %

Zdroj: vlastní zpracování s využitím MS Excel [9]

Obrázek 37 Ukázka práce s tabulkou a grafem

Zdroj:⁵⁴

⁵³ PAGÁČOVÁ, Jitka. *Ekonomické aspekty prevence se zaměřením na vybrané onkologické onemocnění*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 18. 6. 2023. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/w2bvrx/>. [cit. 2025-08-31]. str. 44

⁵⁴ OSTRÁ, Eliška. *Finanční analýza AGRO Rozstání, družstvo*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 14. 6. 2023. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/owkayx/>. [cit. 2025-08-31]. str. 69

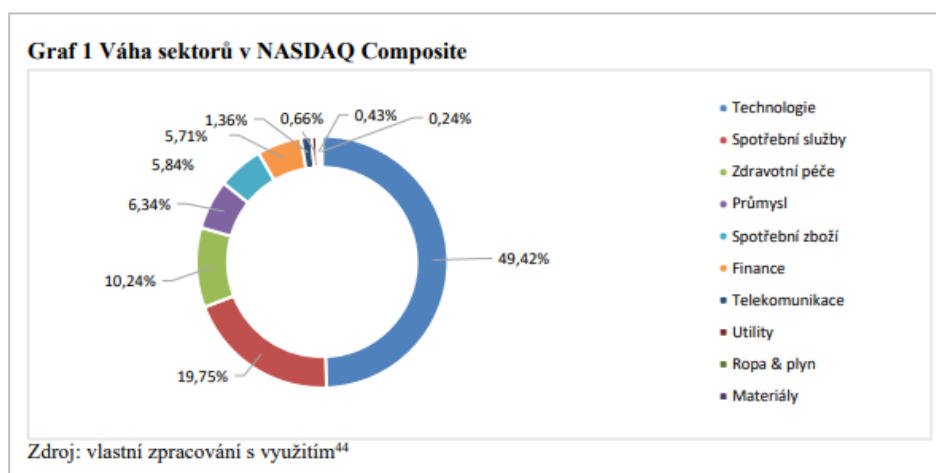
8.4.2 Grafy

Grafy se vkládají podobně jako tabulky. Způsob označování, formát titulků a popisků pod grafem by měl být konzistentní s úpravou tabulek. Pokud má graf přispět k lepšímu pochopení textu a má být vhodným vizuálním nástrojem, potom je důležitý výběr typu grafu, např. sloupcový nebo skládaný sloupcový, spojnicový, výsečový. Každý graf musí mít jasně popsané osy a legendu. Grafy musí být pojmenované a očíslované, aby i bez samotného textu práce bylo jasné, jaké informace obsahuje, musí být ozdrojované v souladu s vybraným citačním stylem v práci. Pokud graf nezachycuje všechny informace, potom je třeba poskytnout i tabulku s potřebnými daty. Název grafu (titulek) se obvykle uvádí nahoře, zarovnává se s okrajem grafu, pozor na dva názvy, tzn. nelze vložit název při tvorbě grafu v MS Excelu. Obrázek 38 je ukázkou práce s grafem.

Pro číslování grafů je vhodné si nastavit titulek v záložce reference, vložit titulek, nový titulek, který zabezpečí automatické číslování grafů a slouží k vygenerování seznamu grafů.

Titulek může být zarovnán na levý okraj grafu, potom je vhodnější dát ohraničení grafu nevýraznou čarou. Následoval by komentář ke grafu. V textu by měl být odkaz na příslušný graf. Pokud je v grafu zobrazen vývoj např. aktiv, dlouhodobého majetku a oběžného majetku za určité období, potom je nutné do titulku grafu uvést sledované období.

Do titulku grafu neobsahuje slovo vývoj, poněvadž zobrazení vývoje ve sledovaných letech je podstata grafu. Jednotky mohou být uvedeny v názvu grafu nebo jako poznámka pod grafem. Následoval by komentář ke grafu. V textu by měl být odkaz na příslušný graf.

Obrázek 38 Ukázka práce s grafem

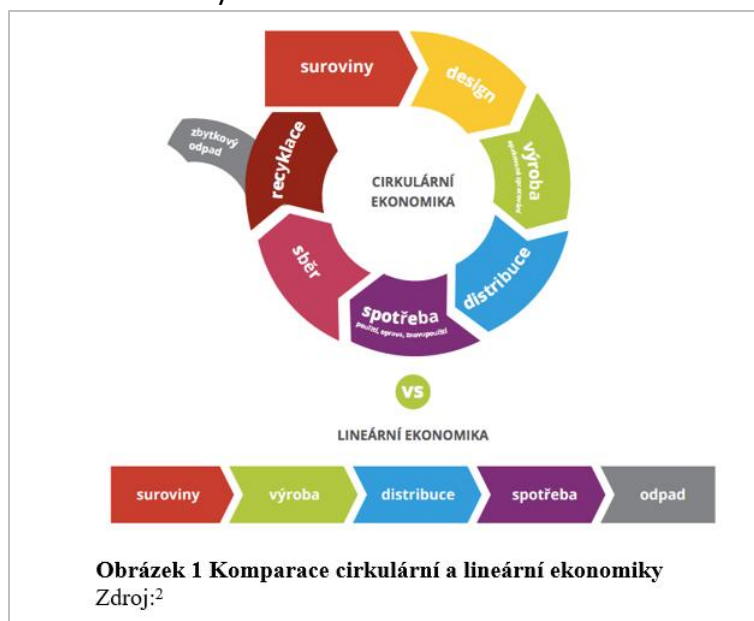
Zdroj: ⁵⁵

8.4.3 Obrázky

Obrázky, schémata, diagramy a jiné objekty se vkládají obdobně jako grafy a tabulky. Označují se a číslovají obdobným způsobem.

⁵⁵ MINAŘÍKOVÁ, B. *Investování na americké burze* Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 14. 6. 2022. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/3kx9vw/>. [cit. 2025-08-31]. str. 23

Název se uvádí pod objekt, tučně s písmem o velikost 8–10 bodů. Zdroj se uvádí v souladu s vybraným citačním stylem v práci. Obrázek 39 je ukázkou práce s obrázkem v absolventské práci. Následoval by komentář k uvedenému obrázku na minimálně 2 řádky a odkaz v textu na komentovaný obrázek.

Obrázek 39 Ukázka práce s obrázkem
Zdroj: ⁵⁶

8.4.4 Rovnice

Matematické rovnice se v textu práce zpravidla umísťují na samostatný řádek, pokud je na ně v textu odkazováno, potom je nutné rovnice číslovat. Pro psaní rovnic je vhodné použít v záložce vožení rovnice a vložit novou rovnici. Rovnice se umísťuje na střed, číslo rovnice na stejném řádku do závorek vpravo a rovnici je nutné ozdrojovat, pokud v teoretické části bylo čerpáno ze zdrojů. Následující ukázka je z teoretické části práce zaměřené na finanční analýzu. Text práce by obsahoval komentář k rovnici, zároveň by měla být vysvětlena zkratka EBIT a použití této kategorie zisku.

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu (ROA)} = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva celkem}}^{57}$$

8.4.5 Vkládání objektů do příloh

Do souboru příloh se umísťují velké objekty, tj. A4 a větší, které je pak možné skládat, a objekty netypické (dokumentační fotografie nalepené např. na kartonu). V přílohách se dodržují okraje stejné jako v textu dokumentu. Soubor příloh můžeme buď společně s prací vyvázat, nebo uložit do „kapsy“ na vnitřní straně zadní desky práce.

⁵⁶ HERINKOVÁ, Klára. *Udržitelnost v kosmetickém průmyslu*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 10. 6. 2023. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/ai1ggg/>. [cit. 2025-08-31]. str. 10

⁵⁷ RŮŽKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 7., aktualizované vydání, metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3124-2. str. 66

8.5 Typografická pravidla

Při psaní absolventské práce je nutné vždy dodržovat základní typografická pravidla, která mají nejen estetický, ale i významový dopad na celou práci.

Pokud narazíte na text, slovo nebo symbol, u kterých nevíte, jak se správně mají napsat, potom je dobré se držet zlatého pravidla typografie, a to nejdůležitější je jednotnost v celém textu práce.

Typografie je již více než pět set let stará a stále rozvíjená nauka o sazbě a úpravě tiskovin. Už od vynálezu knihtisku se začala formulovat první pravidla o tom, jak by texty měly správně vypadat. Typografická pravidla, ve kterých se nejčastěji chybuje, jsou shrnuta v následujícím textu.

8.5.1 Interpunkční znaménka a spojovník

Interpunkční znaménka člení text. V češtině platí obecné pravidlo, že se interpunkční znaménka (kromě pomlčky) připojují k předcházejícímu slovu těsně bez mezery, ovšem z tohoto obecného pravidla, však existují výjimky.

Tečka, čárka, dvojtečka, středník, vykřičník, otazník

Tečka, čárka, dvojtečka, středník, vykřičník, otazník se připojují k předcházejícímu slovu, zkratce, značce, znaku nebo číslu bez mezery, ovšem za nimi následuje mezera. Na konci věty se píše pouze jedna tečka, i když věta končí řadovou číslovkou zapsanou číslicí nebo zkratkou s tečkou nebo věta končí třemi tečkami nebo věta končí názvem s otazníkem nebo vykřičníkem. Na obrázku 40 je ukázka nejčastějšího porušení pravidla, a to je vynechání mezery nebo zápis mezery nejen za, ale i před interpunkčním znaménko.

Podstatou jevu, který nazýváme povodeň, je překročení množství vody, které jsou řeky schopny odvádět.	✓
Podstatou jevu, který nazýváme povodeň je překročení množství vody, které jsou řeky schopny odvádět.	✗
Podstatou jevu, který nazýváme povodeň, je překročení množství vody, které jsou řeky schopny odvádět.	✗

Obrázek 40 Ukázka použití interpunkčních znamének

Zdroj:⁵⁸

⁵⁸ DURČÁK, Pavel. *Typografická pravidla*. Online. In: NaPočítači.cz. 27. 7. 2018. Dostupné z: https://www.na-pocitaci.cz/33/typograficka-pravidla-uniqueidgOkE4NvrWuNY54vrLeM676nSxPa8k1rvWcEWLDBR_98/. [cit. 2025-08-31].

U psaní dvojteček závisí na přesném významu. Obrázek 41 představuje různé způsoby psaní dvojteček ve významové kontextu.

poměr ředění 3 : 2	✓	zápas skončil 2:0	✓
poměr ředění 3:2	✗	zápas skončil 2 : 0	✗
mapa 1 : 25 000	✓	akce začíná ve 12:30	✓
mapa 1:25 000	✗	akce začíná ve 12 : 30	✗

Obrázek 41 Ukázka použití dvojtečky

Zdroj:⁵⁹

Závorky a uvozovky

Závorky, které se zpravidla využívají v absolventských pracích, jsou kulaté (), hranaté []. Závorky se dávají těsně ke slovům nebo větám, tzn. mezera se píše před otevírací závorkou a za zavírací závorkou. Za otevírací a před zavírací závorkou se mezera nepíše. Pokud je za zavírací závorkou interpunkční znaménko, např. tečka na konci věty, potom se za zavírací závorkou nepíše mezera. Obrázek 42 poukazuje na správnost použití závorek a uvozovek.

Zmenšení průtočnosti koryta (např. ucpáním mostních otvorů) je jednou z častých příčin povodní.	✓
Zmenšení průtočnosti koryta (např. ucpáním mostních otvorů) je jednou z častých příčin povodní.	✗
Zmiňme ještě stoletý průtok (stoletou vodu), který představuje průtok dlouhodobě dosažený nebo překročený jednou za sto let.	✓
Zmiňme ještě stoletý průtok (stoletou vodu), který představuje průtok dlouhodobě dosažený nebo překročený jednou za sto let.	✗
Celkový výpar ze zemského povrchu do atmosféry se nazývá „evapotranspirace“.	✓
Jako prevence vylití řek z břehů se budují ochranná opatření (břehové hráze, nádrže, poldry).	✓
Dle vyhlášky se inundačním územím rozumí „území, které je zaplavováno při průtocích přesahujících kapacitu koryta vodního toku“.	✓
„Inundačním územím se rozumí území, které je zaplavováno při průtocích přesahujících kapacitu koryta vodního toku.“	✗

Obrázek 42 Ukázka použití uvozovek a závorek

Zdroj:⁶⁰

Do česky psaného textu je nutné použít české uvozovky. Ty dolní se vytvoří klávesovou zkratkou Alt + 0132, horní zmáčknutím klávesovou zkratkou Alt + 0147. České uvozovky mají mít tvar 99 a 66, tedy „ nebo “.

⁵⁹ DURČÁK, Pavel. *Typografická pravidla*. Online. In: NaPočítači.cz. 27. 7. 2018. Dostupné z: https://www.napocitaci.cz/33/typograficka-pravidla-uniqueidgOkE4NvrWuNY54vrLeM676nSxPa8k1rvWcEWLDBR_98/. [cit. 2025-08-31].

⁶⁰ Tamtéž

Spojovník a pomlčka, lomítko

Předně je nutné rozlišit krátký a dlouhý spojovník a pomlčku. Spojovník na rozdíl od pomlčky není interpunkční znaménko, proto se při psaní spojovníku uplatňují jiná pravidla. Spojovník je kratší než pomlčka. Obrázek 43 zobrazuje použití spojovníku a pomlčky.

spojovník (-) x pomlčka (–)			
Již tam byl – přijel zřejmě dříve.	✓	otevřeno 8–16 hodin	✓
Již tam byl – přijel zřejmě dříve.	✗	otevřeno 8 – 16 hodin	✗
vlak Opava–Ostrava	✓	chcete-li	✓
vlak Opava – Ostrava	✗	chcete – li	✗
v letech 1995–2002	✓	česko-ruský slovník	✓
v letech 1995 – 2002	✗	česko – ruský slovník	✗
Frýdek–Místek	✓	Praha – Staré město	✓
Frýdek – Místek	✗	Praha – Staré město	✗
Ostrava–Poruba	✓		
Ostrava – Poruba	✗		

Obrázek 43 Ukázka použití spojovníku a pomlčky

Zdroj:⁶¹

Lomítko se používá pro zápis jednotek, zlomků, naznačení alternativ nebo při zápisu různých označení. Pokud jsou výrazy oddělené lomítkem, potom se mezera před a za lomítko nepíše. Výraz 130 km/h nemůže být rozdělen do dvou řádků. Jedná-li o víceslovný výraz, potom se před a za lomítko píše mezera. Obrázek 44 obsahuje ukázkou použití

50 Kč/ks
130 km/h
pan/paní
školní rok 2024/2025
firma nabízí služby finance / auditing / daně

Obrázek 44 Ukázka použití lomítka

Zdroj: vlastní zpracování

8.5.2 Znaky a značky

Jedná se o značky jednotek, matematické znaky, měřítko, skóre, procento a promile, paragraf.

Znaky jednotek se píší za číselný údaj a oddělují se od něj mezerou. Číslo i značka musí stát na stejném řádku, např. 100 kg.

⁶¹ DURČÁK, Pavel. *Typografická pravidla*. Online. In: NaPočítači.cz. 27. 7. 2018. Dostupné z: https://www.napocitaci.cz/33/typograficka-pravidla-uniqueidgOkE4NvrWuNY54vrLeM676nSxPa8k1rvWcEWLDBR_98/. [cit. 2025-08-31].

Matematické znaky se oddělují z obou stran mezerami. Pokud ovšem znamená násobek, potom se píše bez mezery. Pro zápis znaku násobení se používá klávesová zkratka Alt + 0215, pro zápis matematického mínus se používá klávesová zkratka Alt + 8722. Obrázek 45 je ukázkou použití matematických znaků.

10 – 2 = 8, **chybně** 10-2=8
2 × 4 = 8, **chybně** 2 x 4 = 8 nebo 2 * 4 = 8
dvakrát nebo 2krát nebo 2×, **chybně** dva krát nebo 2 krát nebo 2 ×
Bylo jasno 18 °C, polojasno. **Chybně** Bylo jasno 18° C polojasno.

Obrázek 45 Ukázka použití matematických znaků

Zdroj: vlastní zpracování

Paragraf

Znak paragraf se píše před číslo/a označující určitý paragraf/y. Z obou stran se odděluje mezerou. I v případě odkazu na více paragrafů se vždy uvádí pouze jeden znak. Znak paragraf a číslo musí stát na stejném řádku. Pokud neodkazujeme na konkrétní paragraf/y, použije se v textu slovní vyjádření. Klávesová zkratka pro psaní paragrafu je Alt + 21. Obrázek 46 je ukázkou použití paragrafu.

§ 21
§ 6–10 zákona č. 586/1992 Sb. nebo § 6 až 10 zákona č. 586/1992 Sb.
podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 586/1992 Sb.

Obrázek 46 Ukázka použití paragrafu

Zdroj: vlastní zpracování

Procento a promile

Mezi číslem a znakem procent nebo promile se píše mezera, s výjimkou, kdy je ve významu přídavného jména. Číslo a znak pro procenta nebo promile musí stát na stejném řádku.

Dostal slevu 20 %. **chybně** Dostal slevu 20%.
Připravil 20%. **chybně** Připravil 20 %.
20 % = dvacet procent
20% = dvacetiprocentní
‰ znak promile

Obrázek 47 Ukázka použití procenta a promile

Zdroj: vlastní zpracování

8.5.3 Čísla a číslice

Psaní čísel se řídí pravidly českého pravopisu. Tabulka 11 obsahuje časté chyby při psaní čísel v absolventských pracích.

Tabulka 11 Pravidla pro psaní číslic a číslovek

Pravidlo	Správný tvar	Chybný zápis
Datum	15. 6. 2024 (v textu vždy vzestupně)	15.6.2024
	15.06.2024	15. 06. 2024
	2024-06-15	nepoužívá se pomlčka
Datum na začátku věty	Česká republika vstoupila do Evropské unie 1. května 2004.	1. května 2004 Česká republika vstoupila do Evropské unie.
	Dne 1. května 2004 Česká republika vstoupila do Evropské unie.	
Desetinná čísla	1,50	1.50
Peněžní částky	12 800 €, 12 800 EUR (vhodné psát jednotně v textu s mezerou, i když bude část 1 200 €) Čísla v tabulkách se píší vždy oddělují řády mezerou.	12800 €
	1 200 300 Kč, může být zapsáno i 1.200.300 Kč, ale v praxi se většinou používá první varianta	1,200.300 Kč 1 200 300,-
Letopočty	2025	2 025
Jednoslovné výrazy složené z číslic	14denní 24karátové	14ti-denní, 14tidenní 24-karátové
Psaní %, ‰ a značek	Namísto sazby daně z příjmů ve výši 19 %, byla zavedena 21% sazba.	Namísto sazby daně z příjmů ve výši 19%, byla zavedena 21-ti % sazba.
	20 m ² 20 ha	20m2 20ha
	CO ₂	CO2
Zlomky	1/3 nebo ⅓ ½ nebo ½	1 / 3 1 / 2
	4 2/3 nebo 4⅔	4 ⅔

Zdroj: vlastní zpracování

8.5.4 Zkratky a zkrácená slova

Používání zkratk v textu je rozšířené, ovšem je nutné zkratku uvést do seznamu použitých zkratk, kde je vysvětlen význam zkratky. Jelikož některá slova jsou příliš dlouhá, některá se v textu objevují vícekrát, tak je stačí rozepsat jen jednou. Většina zkratk je dokonce tak zažitá, že se vlastně ani nikdy nerozepisují. Zkrácené slovo většinou končí tečkou a věta pak

pokračuje dále malým písmenem, pokud zkratka nestojí na konci věty. V kvalifikační práci není vhodné příliš využívat atd., apod. na konci věty. Obrázek 48 uvádí běžné zkratky.

př., např., atp., atd., apod., tzv., tzn., popř., vs., př., mj., tj., aj., mil., mld., bil., ml., jr.,
st., srov., lat., zvl., spol. s r. o., a. s., tel., př. n. l., r., č., srov., cca, fce, ...

Obrázek 48 Příklady nejběžněji používaných zkratk

Zdroj: vlastní zpracování

Zkratky tvořené z počátečních písmen víceslovných názvů se píší velkými písmeny, např. ČR, EU, MMF (IMF).

9 Stylistická doporučení

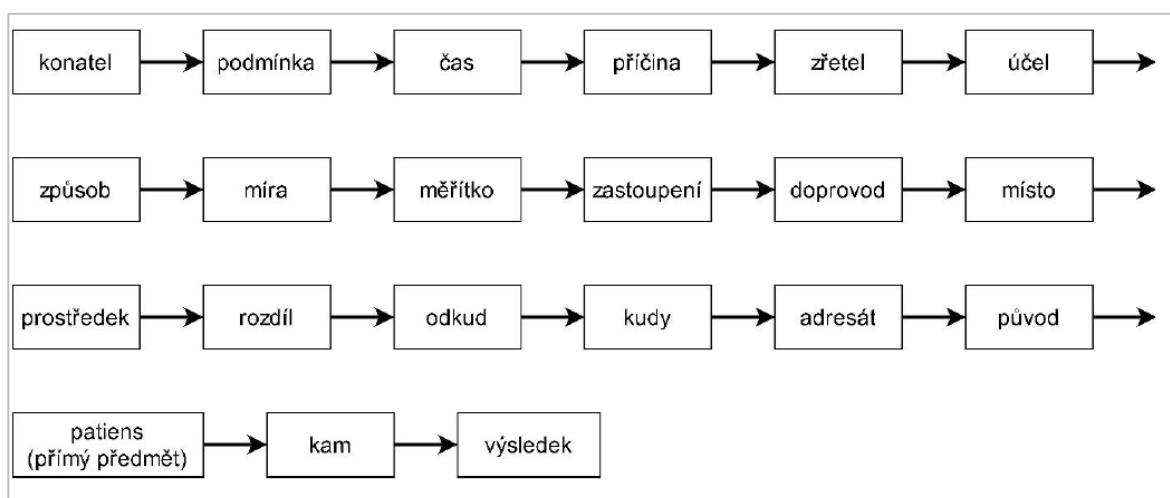
Kapitola obsahuje doporučení pro psaní absolventské práce, cílem je vytvořit průvodce zejména pro studující, pro které je kvalifikační práce prvních rozsáhlejším autorským textem.

9.1 Odborný text

Smyslem odborného textu je předat relevantní informace a tomuto cíli musí být přizpůsoben jazyk. Při psaní AP se používá odborný styl, je třeba používat odborné pojmy. Odborné texty by měly vycházet z relevantních prověřených zdrojů, které jsou doložené výzkumem, autor/ka respektuje objektivní přístup k problematice pomocí logických argumentů a důkazů.

Nepoužívají se citově zabarvené výrazy, poněvadž znemožňují konstruktivní kritiku výsledků. Nepoužívá se populárně odborný styl, neobrací se na čtenáře, nekladou se řečnické otázky, aby bylo umožněno čtenáři plynulé čtení. Vyvarovat v textu slov typu fantastické, poněvadž lze těžko měřit míru fantastičnosti. Obecně se vyvarovat expresivním výrazům nebo výrazům jako trochu, velmi, víceméně, velmi, poněvadž jejich použití vytváří pouze bezděčnou slovní vatu.

Odborný text je psaný spisovnou češtinou, která se vyznačuje specifickým slovosledem. „Podle jazykovědců je hlavním principem českého slovosledu rozdělení věty na východisko (téma) a jádro (réma).“⁶² Obrázek 49 zobrazuje uspořádání větných členů v české větě.

Obrázek 49 Systémové uspořádání vybraných větných členů v české větě

Zdroj: ^{63, 64}

Odborný text mohou oživit přímé citace, ovšem jejich míra využití je omezená, jedná-li se o autorský text. Pro psaní odborného textu používá neutrální osoby, např. graf zobrazuje,

⁶² KOUBA, Vojtěch a KUČEROVÁ, Andrea. *Jak napsat kvalifikační práci*. Praha: ©Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2024. ISBN 978-80-245-2522-8. str. 60

⁶³ PANEVOVÁ, Jarmila a SGALL, Petr. *Jak psát a jak nepsat česky* 2. vydání. Praha: Karolinum, 2014. ISBN: 978-80-246-2505-8. str. 110

⁶⁴ KOUBA, Vojtěch a KUČEROVÁ, Andrea. *Jak napsat kvalifikační práci*. Praha: ©Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2024. ISBN 978-80-245-2522-8. str. 60

v předchozí části bylo analyzováno. V první osobě je naopak vhodné stylizovat úvod a závěr. Při psaní souvětí je třeba sledovat srozumitelnost textu, formulovat věty přesně a správně používat interpunkci.

Obrázek 50 zobrazuje ukázky správného použití autorského singuláru, který se používá zpravidla v úvodu a závěru.

Uvádím členění, které považuji za nejvhodnější.	CHYBNĚ Uvádím členění, která já považuji za nejvhodnější.
---	---

Obrázek 50 Použití autorského singuláru v textu práce

Zdroj:⁶⁵

Obrázek 51 zobrazuje neosobní vyjadřování, který využívá vyjádření pomocí složeného pasiva (sloveso být a přičestí trpné) nebo pasiva zvrtného, tj. přidáním zvrtného zájmena se k činnému tvaru slovesa.

Obvykle se má za to, že uvedené případy... Všeobecně se předpokládá... Obecně se soudí...	V práci je řešena problematika z pohledu... Autor v práci řeší... Kapitola je věnována... Vzhledem k danému tématu byly vypuštěny skutečnosti o... Na základě uvedených podrobností by měly být důsledky dobře známy. Lze předpokládat pozvolný vývoj v dané oblasti...
---	--

Obrázek 51 Použití neosobního vyjádření v textu práce

Zdroj:⁶⁶

9.2 Jazyková stránka

Text práce musí být napsaný gramaticky správně, proto je nutné provádět důslednou kontrolu nebo využít kontrolu pravopisu prostřednictvím pokročilých funkcí textového editoru nebo internetových jazykových příruček.⁶⁷

V následujícím textu je vybráno několik problémových oblastí, které se v absolventských pracích chybně používají.

Vlastní jména

V odborném textu se nepoužívají akademické a jiné tituly, ani zdvořilostní označení, poněvadž nikdy není možné dohledat všechny tituly a funkce zmiňované osoby, navíc by

⁶⁵ PEPRNÍČKOVÁ, Mariana; PETERA, Petr a RUDOLFOVÁ, Lucie. *Metodologie kvalifikační práce*. Praha: © Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2020. ISBN 978-80-245-2332-3. str. 48

⁶⁶ Tamtéž

⁶⁷ JAZYKOVÁ PORADNA ÚJČ AV ČR. *Internetová jazyková příručka*. Online. Praha: Ústav pro jazyk český, Akademie věd České republiky, © 2008–2024. Dostupné z. <http://prirucka.ujc.cas.cz>. [cit. 2025-08-31].

mohla vzniknout nerovnost mezi zmiňovanými osobami, proto je vhodnější zachovat princip rovnosti a používat pouze jméno a příjmení citovaných autorů/ek.⁶⁸

Přechylování a gender

psaním vlastních jmen je spojena také aktuální problematika přechylování ženských jmen. Je vhodné použít příjmení zejména zahraničních autorek v originálním znění a být v celém textu práce konzistentní, což odstraní problémy v případě nesprávného použití při citaci.

Zpodstatnělá jména

Zpodstatnělá jména mohou přispět ke zestručnění vyjádření, ovšem není vhodné je příliš často používat, poněvadž nepůsobí odborně. Nebo neobratně jako například novotvar myšlení se, přitom existuje běžný výraz omyl.⁶⁹

Stupňování přídavných jmen

V odborném textu je třeba se vyvarovat superlativ, poněvadž jejich použití je nutné obhájit. Někdy se neobratně používají, např. nesprávné je používat dvojí způsob vyjádření vyšší míry produktivnější nebo více produktivní nebo více produktivnější, vyjadřuje dvakrát totéž.

Zájmeno jenž

Při skloňování zájmena jenž je třeba sledovat nejen pád, ale také rod podstatného jména, k němuž se zájmeno vztahuje. Protože s použitím zájmena je spojeno množství chyb v absolventských pracích, je vhodnější využívat vztažného zájmena který.

Zájmeno svůj

V absolventských pracích používání zvrátneho přivlastňovacího zájmena svůj přináší chyby a mnohdy i způsobí desinterpretace. Např. chybné uplatnění ve větě „*Nikde neexistují důkazy, že by akční výbor nějakého člena vyloučil pro své názory*“.⁷⁰ Pokud odborný text začne slovy: „*Cílem mé absolventské práce je...*“, jde o formulační neobratnost a je dobré se vyvarovat.

Čas a rod sloves

Z důvodu srozumitelnosti textu je nutné přesně pracovat s časovými údaji, tedy rozlišovat přítomnost a budoucnost.

„Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2021 žilo ve Frýdku-Místku 53 698 obyvatel.“ (ČSÚ, 2023)

„Ve Frýdku-Místku žije přibližně 50 000 obyvatel“ je přijatelné, pokud je zřejmé, že nejde o přesné číslo a dané město není předmětem zkoumání....

Obrázek 52 Použití vhodného slovesného času

Zdroj:⁷¹

⁶⁸ JAZYKOVÁ PORADNA ÚJČ AV ČR. *Internetová jazyková příručka*. Online. Praha: Ústav pro jazyk český, Akademie věd České republiky, © 2008–2024. Dostupné z. <http://prirucka.ujc.cas.cz>. [cit. 2025-08-31].

⁶⁹ KOUBA, Vojtěch a KUČEROVÁ, Andrea. *Jak napsat kvalifikační práci*. Praha: ©Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2024. ISBN 978-80-245-2522-8. str. 63

⁷⁰ Tamtéž, str. 64

⁷¹ Tamtéž. Str. 65

Předložková spojení

Z důvodu zestručnění sdělení v textu se často používají předložkové vazby, ovšem je nutné s nimi pracovat obezřetně, aby nezpůsobily negativní nebo komický kontext. Alternativou ke slovu díky může být kvůli, vlivem, následkem nebo v negativním kontextu vinou. V absolventských pracích je nadužíváno slovo skrz nebo skrze, které je stále považováno za hovorový výraz, který lze nahradit spisovnými slovy přes, kvůli, prostřednictvím, pomocí.

Závěr

Absolventská práce prokazuje schopnost studujících napsat a obhájit text, který splňuje obsahová a stylistická kritéria, přitom výstupy a závěry práce korespondují s výzkumnou otázkou a cílem práce. Přínos absolventské práce spočívá v řešení konkrétního problému ve firmě/instituci, ve které studující vykonávají odbornou stáž, nebo ve zpracování vlastního podnikatelského projektu.

Úvod a závěr práce patří k sobě, a proto je ideální zpracovávat tyto části společně. V úvodu a v závěru práce není vhodné citovat, poněvadž se jedná o autorský text. Vhodné závěry zpracovat v širším kontextu a souvislostech, eventuálně vyjádřit svůj názor na uvedená fakta, respektive zmínit omezení, se kterými se práce potýkala, nebo nastínit možnosti dalšího výzkumu.

Seznam použitých zdrojů

ČESKO. Vyhláška č. 306 ze dne 5. srpna 2025, kterou se mění některé vyhlášky v oblasti školství. Online. In: Zákony pro lidi. 2010–2026. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2025-306/zneni-20260901>. [cit. 2026-09-05].

ČESKO. Zákon č. 110 ze dne 12. března 2019, o zpracování osobních údajů. Online. In: Zákony pro lidi. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-110>. [cit. 2025-08-31].

ČESKO. Zákon č. 121 ze dne 7. dubna 2000, o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Online. In: Zákony pro lidi. 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-121>. [cit. 2025-08-31].

DOLANOVÁ, Dana; PEŠÁKOVÁ, Edit; BŮŘILOVÁ, Petra a POKORNÁ, Andrea. *Principy kvalitativního výzkumu*. Online. Metodika ke zpracování závěrečné práce pro vybrané nelékařské zdravotnické obory. Brno: Masarykova univerzita Lékařská fakulta. 2023. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/lf/js23/metodika_prace/web/pages/07_01_metody_vyzkumu.html. [cit. 2025-08-31].

DURČÁK, Pavel. *Typografická pravidla*. Online. In: NaPočítači.cz. 27. 7. 2018. Dostupné z: https://www.napocitaci.cz/33/typograficka-pravidla-uniqueidgOkE4NvrWuNY54vrLeM676nSxPa8k1rvWcEWLDBR_98/. [cit. 2025-08-31].

EGER, Ludvík a EGEROVÁ, Dana. *Metodologie výzkumu*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2022. ISBN 978-80-261-1108-5.

EUROPEAN PARLIAMENT. The impact of the General Data Protection Regulation (GDPR) on artificial intelligence. Online, pdf. STUDY Panel for the Future of Science and Technology. Brussels © European Union, 2020. ISBN: 978-92-846-6771-0. Dostupné z: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/641530/EPRS_STU\(20\)641530_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/641530/EPRS_STU(20)641530_EN.pdf). [cit. 2025-08-31].

FARKAŠOVÁ, Blanka; GARAMSZEGI, Tereza; JANSOVÁ, Linda; KONEČNÝ, Lukáš; KRČÁL, Martin et al. *Výklad ČSN ISO 690:2022 (01 0197) Bibliografické citace*. Online, pdf. Brno: Citace.com, 2023. Licence CC-BY 4.0. Dostupné z: <https://www.citace.com/Vyklad-CSN-ISO-690-2022.pdf>. [cit. 2025-08-31].

FOLTÝNEK, Tomáš et al. *Jak se vyhnout plagiátorství. Příručka pro studenty*. Online, pdf. Praha: Univerzita Karlova, Karolinum, © 2020. ISBN 978-80-246-4790-6. Dostupné z: <https://www.akademickaetika.cz/static/soubory/stranka-36/jak-se-vyhnut-plagiatorstvi-prirucka-pro-studenty-23.pdf>. [cit. 2025-08-31].

HERINKOVÁ, Klára. *Udržitelnost v kosmetickém průmyslu*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 10.6.2023. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/ai1gggb/>. [cit. 2025-08-31].

HOCHMANNOVÁ, Olga; REINOHA, Marek; PILAŘOVÁ, Ivana. *DPH! 2023*, 4. vydání. Bohuňovice: Účetní portál a.s., 2023. ISBN 978-80-7682-020-3.

HRUBÁ, Hana. *DPH ve stavebnictví*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 17.6.2024. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/wqzsko/>. [cit. 2025-08-31].

JAZYKOVÁ PORADNA ÚJČ AV ČR. *Internetová jazyková příručka*. Online. Praha: Ústav pro jazyk český, Akademie věd České republiky, © 2008–2024. Dostupné z: <http://prirucka.ujc.cas.cz>. [cit. 2025-08-31].

JUŘENÍKOVÁ, Petra. *Kvantitativní výzkum*. Online, HTML Brno: Masarykova univerzita, 2019 © 2019. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/lf/js19/metodika_zp/web/pages/07-kvantitativni.html. [cit. 2025-08-31]

KOUBA, Vojtěch a KUČEROVÁ, Andrea. *Jak napsat kvalifikační práci*. Praha: ©Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2024. ISBN 978-80-245-2522-8.

KRČÁL, Martin. *Citační průvodce: norma ČSN ISO 690:2022*. 2. upravené vydání. Brno: Citace.com, 2024. ISBN 978-80-88230-02-1.

MACHKOVÁ, Hana; ČERNOHLÁVKOVÁ, Eva; SATO, Alexej et al. *Mezinárodní obchodní operace*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1590-2.

MINAŘÍKOVÁ, B. *Investování na americké burze* Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 14.6.2022. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/3kx9vw/>. [cit. 2025-08-31].

MINISTERSTVO FINANCÍ [MFČR]. *Novela zákona o DPH a novela zákona o spotřebních dani byly schváleny senátem*. Online. mfcr.cz. 11. 12. 2024. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/ministerstvo/media/tiskove-zpravy/2024/novela-zakona-o-dph-a-novela-zakona-o-spotrebni-da-58128>. [cit. 2025-08-31].

OSTRÁ, Eliška. *Finanční analýza AGRO Rozstání, družstvo*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 14.6.2023. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/owkayx/>. [cit. 2025-08-31].

PAGÁČOVÁ, Jitka. *Ekonomické aspekty prevence se zaměřením na vybrané onkologické onemocnění*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 18.6.2023. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/w2bvrx/>. [cit. 2025-08-31].

PANEVOVÁ, Jarmila a SGALL, Petr. *Jak psát a jak nepsat česky* 2. vydání. Praha: Karolinum, 2014. ISBN: 978-80-246-2505-8.

PEPRNÍČKOVÁ, Mariana; PETERA, Petr a RUDOLFOVÁ, Lucie. *Metodologie kvalifikační práce*. Praha: ©Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2020. ISBN 978-80-245-2332-3.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7., aktualizované vydání, metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3124-2.

TEXTOVÉ SLUŽBY. *Co j to proofreading*. Online. 12. 2. 2020. Dostupné z: <https://www.textovesluzby.cz/co-je-to-proofreading/#:~:text=Proofreading%20je%20posledn%C3%AD>. [cit. 2025-08-31].

THESES.CZ. *Theses.cz*. Online. Online. Fakulta informatiky MU, 2024. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/student/>. [cit. 2025-08-31].

ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ [ÚNMZ]. ČSN ISO 690:2022, *Informace a dokumentace - Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*.

VANČUROVÁ, Alena; ZÍDKOVÁ, Hana. *Daňový systém ČR 2022*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-362-3.

VIRGLOVÁ, Yveta. *Současná účetní profese a její výzvy se zaměřením na digitalizaci*. Online, absolventská práce. In: Theses.cz, Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, vzdělávací program ekonomicko-právní činnost, 18.6.2024. Dostupné z: <https://theses.cz/auth/id/uciqi7/>. [cit. 2025-08-31].

VŠE KNIHOVNA. *Citace*. Online. aktualizováno 26. 11. 2023. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/>. [cit. 2025-08-31].

VŠE KNIHOVNA. *Jak citovat chatGPT a další GenAI*. Online. aktualizováno 10. 7. 2025. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/citace/ai/>. [cit. 2025-08-31].

VŠE KNIHOVNA. *Návody*. Online. aktualizováno 3. 3. 2021. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/>. [cit. 2025-08-31].

VŠE KNIHOVNA. *Příklady citací*. Online. aktualizováno 26. 11. 2023. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/>. [cit. 2025-08-31].

Seznam použitých zkratk

AP Absolventská práce

Seznam obrázků

Pokud se v práci daný objekt nevyskytuje, potom se seznam v AP neuvádí.

OBRÁZEK 1 UKÁZKA Z THESES NENAPLNĚNÉHO ARCHIVU ZÁVĚREČNÉ PRÁCE	13
OBRÁZEK 2 UKÁZKA PŘÍMÉ CITACE ZA POUŽITÍ HARVARDSKÉHO CITAČNÍHO STYLU	25
OBRÁZEK 3 UKÁZKA PŘÍMÉ CITACE ZA POUŽITÍ ČÍSELNÉHO CITAČNÍHO STYLU	26
OBRÁZEK 4 UKÁZKA PŘÍMÉ CITACE ZA POUŽITÍ CITAČNÍHO STYLU POZNÁMKA POD ČAROU	26
OBRÁZEK 5 UKÁZKA PARAFRÁZE ZA POUŽITÍ ČÍSELNÉHO CITAČNÍHO STYLU	27
OBRÁZEK 6 UKÁZKA CITACE OBRÁZKU	27
OBRÁZEK 7 UKÁZKA CITACE TABULKY V TEORETICKÉ A PRAKTICKÉ ČÁSTI PRÁCE	28
OBRÁZEK 8 UKÁZKA TEXTOVÉ PŘÍMÉ CITACE A PARAFRÁZE HARVARDSKÝM CITAČNÍM STYLEM	30
OBRÁZEK 9 UKÁZKA CITACE NETEXTOVÉ ČÁSTI HARVARDSKÝM CITAČNÍM STYLEM DLE	31
OBRÁZEK 10 UKÁZKA CITACE NETEXTOVÉ ČÁSTI HARVARDSKÝM CITAČNÍM STYLEM	31
OBRÁZEK 11 UKÁZKA TEXTOVÉ PŘÍMÉ CITACE A PARAFRÁZE ČÍSELNÝM CITAČNÍM STYLEM	32
OBRÁZEK 12 UKÁZKA CITACE NETEXTOVÉ ČÁSTI ČÍSELNÝM CITAČNÍM STYLEM DLE	33
OBRÁZEK 13 UKÁZKA CITACE NETEXTOVÉ ČÁSTI ČÍSELNÝM CITAČNÍM STYLEM	33
OBRÁZEK 14 VLOŽENÍ POZNÁMKY POD ČAROU	34
OBRÁZEK 15 UKÁZKA TEXTOVÉ PŘÍMÉ CITACE A PARAFRÁZE CITAČNÍM STYLEM PRŮBĚŽNOU POZNÁMKOU	34
OBRÁZEK 16 UKÁZKA CITACE NETEXTOVÉ ČÁSTI CITAČNÍM STYLEM PRŮBĚŽNOU	35
OBRÁZEK 17 UKÁZKA CITACE NETEXTOVÉ ČÁSTI CITAČNÍM STYLEM PRŮBĚŽNOU POZNÁMKOU	35
OBRÁZEK 18 VÝBĚR CITAČNÍHO STYLU DLE ČSN ISO 690:2022	37
OBRÁZEK 19 KNIHOVNA POUŽÍVANÝCH ZDROJŮ	37
OBRÁZEK 20 VLOŽENÍ NOVÉHO ZDROJE DO KNIHOVNY ZDROJŮ	38
OBRÁZEK 21 VLOŽENÍ CITAČNÍHO ODKAZU DO TEXTU	38
OBRÁZEK 22 GENEROVÁNÍ SEZNAMU POUŽITÝCH ZDROJŮ	38
OBRÁZEK 23 UKÁZKY ZÁZNAMU AI V SEZNAMU POUŽITÝCH ZDROJŮ DLE ČSN ISO 690:2022	40
OBRÁZEK 24 UKÁZKY CITACE AI PROMPTŮ V SEZNAMU POUŽITÝCH ZDROJŮ DLE ČSN ISO 690:2022	41
OBRÁZEK 25 JEANA BAUDRILLARDIHO V POSTMODERNÍM STYLU	42
OBRÁZEK 26 FÁZE KVANTITATIVNÍHO VÝZKUMU	51
OBRÁZEK 27 KROKY KONCEPČNÍ FÁZE	51
OBRÁZEK 28 PŘÍKLAD PRAKTICKÉ APLIKACE KONCEPČNÍ FÁZE	52
OBRÁZEK 29 KROKY PLÁNOVACÍ FÁZE	53
OBRÁZEK 30 OPERACIONALIZACE	54
OBRÁZEK 31 VÝČET S VĚTNÝMI POLOŽKAMI	62
OBRÁZEK 32 VÝČET S NEVĚTNÝMI POLOŽKAMI	62
OBRÁZEK 33 UKÁZKA ČÍSLOVÁNÍ KAPITOL A PODKAPITOL	63
OBRÁZEK 34 UKÁZKA PRÁCE S TABULKOU V TEORETICKÉ ČÁSTI PRÁCE	66
OBRÁZEK 35 UKÁZKA 1 PRÁCE S TABULKOU SE SLOŽENÝM ZÁHLAVÍM V PRAKTICKÉ ČÁSTI	66
OBRÁZEK 36 UKÁZKA 2 PRÁCE S TABULKOU SE SLOŽENÝM ZÁHLAVÍM V PRAKTICKÉ ČÁSTI	67
OBRÁZEK 37 UKÁZKA PRÁCE S TABULKOU A GRAFEM	67
OBRÁZEK 38 UKÁZKA PRÁCE S GRAFEM	68
OBRÁZEK 39 UKÁZKA PRÁCE S OBRÁZKEM	69
OBRÁZEK 40 UKÁZKA POUŽITÍ INTERPUNKČNÍCH ZNAMÉNEK	70
OBRÁZEK 41 UKÁZKA POUŽITÍ DVOJTEČKY	71
OBRÁZEK 42 UKÁZKA POUŽITÍ UVOZOVEK A ZÁVOREK	71
OBRÁZEK 43 UKÁZKA POUŽITÍ SPOJOVNÍKU A POMLČKY	72
OBRÁZEK 44 UKÁZKA POUŽITÍ LOMÍTKA	72
OBRÁZEK 45 UKÁZKA POUŽITÍ MATEMATICKÝCH ZNAKŮ	73
OBRÁZEK 46 UKÁZKA POUŽITÍ PARAGRAFU	73
OBRÁZEK 47 UKÁZKA POUŽITÍ PROCENTA A PROMILE	73
OBRÁZEK 48 PŘÍKLADY NEJBĚŽNĚJI POUŽÍVANÝCH ZKRATEK	75
OBRÁZEK 49 SYSTÉMOVÉ USPOŘÁDÁNÍ VYBRANÝCH VĚTNÝCH ČLENŮ V ČESKÉ VĚTĚ	76

OBRÁZEK 50 POUŽITÍ AUTORSKÉHO SINGULÁRU V TEXTU PRÁCE.....	77
OBRÁZEK 51 POUŽITÍ NEOSOBNÍHO VYJÁDRĚNÍ V TEXTU PRÁCE	77
OBRÁZEK 52 POUŽITÍ VHODNÉHO SLOVESNÉHO ČASU	78

Seznam tabulek

Pokud se v práci daný objekt nevyskytuje, potom se seznam v AP neuvádí.

TABULKA 1 CHECK LIST KROKŮ DEFINOVÁNÍ TÉMATU ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	10
TABULKA 2 CHECK LIST KONTROLY PRÁCE PŘED ODEVZDÁNÍM ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	12
TABULKA 3 KRITÉRIA HODNOCENÍ V POSUDKU	15
TABULKA 4 KLASIFIKAČNÍ BODOVÁ STUPNICE PRO NÁVRH VÝSLEDNÉHO HODNOCENÍ	16
TABULKA 5 PODMÍNKY BODOVÉHO HODNOCENÍ U JEDNOTLIVÉHO KRITÉRIA	16
TABULKA 6 KOMPARACE VYUŽITÍ KVANTITATIVNÍHO A KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU	50
TABULKA 7 LIMITY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	54
TABULKA 8 STRUKTURA RESPONDENTŮ DLE VZDĚLÁNÍ	56
TABULKA 9 METODY KVALITATIVNÍHO VÝZKUMU	57
TABULKA 10 IDENTIFIKACE STYLŮ VE ZJEDNODUŠENÉ ŠABLONĚ.....	59
TABULKA 11 PRAVIDLA PRO PSANÍ ČÍSLIC A ČÍSLOVEK	74

Seznam grafů

Pokud se v práci daný objekt nevyskytuje, potom se seznam v AP neuvádí.

GRAF 1 VZDĚLÁNÍ RESPONDENTŮ.....	56
----------------------------------	----

Seznam příloh

Příloha 1	Formulář posudku vedoucí práce
Příloha 2	Formulář oponentního posudku
Příloha 3	Žádost o sběr dat
Příloha 4	Informovaný souhlas
Příloha 5	Průvodce založením archivu práce v Theses
Příloha 6	Titulní list desek knižní vazby
Příloha 7	Titulní list (vložen v práci)
Příloha 8	Prohlášení autora/ky
Příloha 9	Komentář k náležitostem listu abstrakt v českém a anglickém jazyku

Příloha 1

Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno,
Kotlářská, příspěvková organizace
Kotlářská 9, 611 53 Brno

POSUDEK OPONENTA ABSOLVENTSKÉ PRÁCE		
Vzdělávací program		
Autor/autorka práce		
Název práce		
Vedoucí práce		
Oponent/ka		
Cíl práce a míra naplnění cíle práce		
0-10 bodů		
řádné definování cíle práce a návaznost na téma práce, náročnost cíle práce vzhledem k požadavkům kladeným na absolventskou práci		
Komentář		
Hodnocení teoreticko-metodické části		
0-10 bodů		
kvalita a rozsah zpracování teoreticko-metodické části a využitelnost pro vlastní práci, aktuálnost informačních zdrojů, práce s citacemi dle citacní normy ČSN ISO 690:2022, použitá odborná terminologie		
Komentář		
Vhodnost a přiměřenost metodiky zpracování práce		
0-10 bodů		
volba vhodných metod, správnost aplikace zvolených metod		
Komentář		
Vyhodnocení výsledků vlastní práce		
0-10 bodů		
vhodnost zdrojů dat, hloubka analýzy, interpretace výsledků, vlastní přínos autora/ky ke zpracovávání problému		
Komentář		

Závěr a shrnutí výsledků práce		0-10 bodů	
správnost a adekvátnost formulace závěrů, odůvodnění návrhů a doporučení, možnost praktického využití, vlastní přínos autora/ky			
Komentář			
Formální stránka práce, logická struktura práce		0-10 bodů	
jazyková a stylistická úroveň, logická návaznost textu, formální náležitosti, grafická úprava			
Komentář			
Celkem bodů			
Výsledné hodnocení (slovně)			
Závěrečné stanovisko		doporučuji/nedoporučuji práci k obhajobě	
Další připomínky a otázky k obhajobě (alespoň 3 dotazy), ke kterým by se měl autor/ka vyjádřit během obhajoby práce			

Datum: 31.5.2027

Podpis oponenta:

Klasifikační bodová stupnice pro návrh výsledného hodnocení

57 až 60 bodů	A (1) výborně
56 až 53 bodů	B (1,5) velmi dobře
52 až 47 bodů	C (2) dobře
46 až 41 bodů	D (2,5) uspokojivě
40 až 31 bodů	E (3) dostatečně
méně než 31 bodů	F (4) nedostatečně

Hodnotící stupnice pro jednotlivá kritéria:

- 10 b pro výjimečné, nadstandardní naplnění kritéria
- 8-9 b úplné a správné zpracování, splnění kritéria bez výhrad
- 6-7 b zpracování s drobnými nedostatky, které podstatně neovlivní výsledky práce
- 4-5 b zpracování s výraznějšími nedostatky, které snižují kvalitu práce, ale ne zásadním způsobem
- 0-3 b výrazné, opakované nedostatky a chyby ve zpracování

Příloha 2

Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno,
Kotlářská, příspěvková organizace
Kotlářská 9, 611 53 Brno

POSUDEK VEDOUCÍHO ABSOLVENTSKÉ PRÁCE		
Vzdělávací program		
Autor/autorka práce		
Název práce		
Vedoucí práce		
Cíl práce a míra naplnění cíle práce	0–10 bodů	
řádné definování cíle práce a návaznost na téma práce, náročnost cíle práce vzhledem k požadavkům kladeným na absolventskou práci		
Komentář		
Hodnocení teoreticko-metodické části	0–10 bodů	
kvalita a rozsah zpracování teoreticko-metodické části a využitelnost pro vlastní práci, aktuálnost informačních zdrojů, práce s citacemi dle citační normy ČSN ISO 690:2022, použitá odborná terminologie		
Komentář		
Vhodnost a přiměřenost metodiky zpracování práce	0–10 bodů	
volba vhodných metod, správnost aplikace zvolených metod		
Komentář		
Vyhodnocení výsledků vlastní práce	0–10 bodů	
vhodnost zdrojů dat, hloubka analýzy, interpretace výsledků, vlastní přínos autora/ky ke zpracovávání problému		
Komentář		

Závěr a shrnutí výsledků práce	0–10 bodů	
správnost a adekvátnost formulace závěrů, zdůvodnění návrhů a doporučení, možnost praktického využití, vlastní přínos autora/ky		
Komentář		
Formální stránka práce, logická struktura práce	0–10 bodů	
jazyková a stylistická úroveň, logická návaznost textu, formální náležitosti, grafická úprava		
Komentář		

Celkem bodů	
Výsledné hodnocení (slovně)	
Závěrečné stanovisko	doporučuji/nedoporučuji práci k obhajobě
Ostatní připomínky, hodnocení přístupu studenta/ky	
vyjádření ke splnění rozsahu práce min. 10 000 slov, vyjádření k případným shodám v systému Theses	
Komentář	

Datum: 31. květen 2027

Podpis vedoucího práce:

Klasifikační bodová stupnice pro návrh výsledného hodnocení

57 až 60 bodů	A (1) výborně
56 až 53 bodů	B (1,5) velmi dobře
52 až 47 bodů	C (2) dobře
46 až 41 bodů	D (2,5) uspokojivě
40 až 31 bodů	E (3) dostatečně
méně než 31 bodů	F (4) nedostatečně

Hodnotící stupnice pro jednotlivá kritéria:

- 10 b pro výjimečné, nadstandardní naplnění kritéria
- 8–9 b úplné a správné zpracování, splnění kritéria bez výhrad
- 6–7 b zpracování s drobnými nedostatky, které podstatně neovlivní výsledky práce
- 4–5 b zpracování s výraznějšími nedostatky, které snižují kvalitu práce, ale ne zásadním způsobem
- 0–3 b výrazné, opakované nedostatky a chyby ve zpracování

Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno,
Kotlářská, příspěvková organizace
Kotlářská 9, 611 53 Brno

ŽADOST O SBĚR DAT/POSKYTNUTÍ INFORMACE PRO STUDIJNÍ ÚČELY
v souvislosti se zpracováním závěrečné absolventské práce

Žadatel:

Příjmení a jméno žadatele/ky:

Datum narození: Telefon: E-mail:

Adresa (pro zaslání vyjádření):

Škola:

Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace, Kotlářská 9, 611 53, Brno

Vzdělávací program: **ekonomicko-právní činnost**

Téma závěrečné práce:

Požadavek a jeho upřesnění (např. způsob provedení sběru responzů, počet respondentů, časové vymezení)

- a) kvantitativní/kvalitativní výzkum
- b) poskytnutí informací

Forma prezentace dat

- a) soubor ve formátu xls, doc
- b) knižní vazba závěrečné práce
- c) vyplněné dotazníky žadatele

Požaduji možnost uveřejnění zdroje informací

- a) ANO
- b) NE

Poučení:

Žadatel/ka souhlasí se zpracováním osobních údajů v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění, pro účely této žádosti.

Žadatel/ka se zavazuje, že zachová mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozví v souvislosti s prováděným výzkumem a sběrem dat/informací.

Případné použité dotazníky budou anonymní. Po zpracování a jejich vyhodnocení předloží písemně výsledky příslušnému vedoucímu zaměstnanci, který žádost o sběr dat/poskytnutí informace ve společnosti povolil.

Prezentace výsledků s uvedením jména společnosti je možná pouze s jeho souhlasem.

Datum:

Podpis (žadatele/ky):

Vyjádření vedoucího zaměstnance společnosti

K požadovanému rozsahu

- a) sběr dat/poskytnutí informací v **plném** požadovaném rozsahu
- b) sběr dat/poskytování informací v **omezeném** požadovaném rozsahu

Další specifikace ke sběru dat/poskytnutí informací

c) neposkytnutí informací z důvodu:

Datum

Podpis

Žadatel/ka byl/a upozorněn/a, že v případě, že požaduje možnost uveřejnění zdroje informací, je jeho povinností po zpracování a vyhodnocení dat předložit písemně výsledky společnosti a postoupí je ke schválení příslušnému vedoucímu zaměstnanci společnosti, který žádost o sběr dat/poskytnutí informace ve společnosti povolil.

Prezentace výsledků s uvedením jména společnosti je možná pouze s jejím souhlasem.

Převzal/a:

Dne:

SMYSL A OBSAH INFORMOVANÉHO SOUHLASU

SMYSL INFORMOVANÉHO SOUHLASU

- Seznámení účastníka výzkumu s cílem výzkumu/absolventské práce a co pro účastníka vyplývá z účasti ve výzkumu.
- Dokládá souhlas účastník se zapojením do výzkumu.
- Text informovaného souhlasu by měl být pro účastníky srozumitelný, aby rozuměli právům a povinnostem, které z výzkumu vyplývají.
- Text by měl být adresován účastníkovi výzkumu, např. psán ve 2. osobě, např. zúčastníte se ...

OBSAH INFORMOVANÉHO SOUHLASU

1. Informace o výzkumu a absolventské práci

- Co je účelem výzkumu
 - o krátce nastínit cíl výzkumu
 - o název absolventské práce
 - o jméno/kontakt na autora/ku absolventské práce, případně školitele/ku práce
 - o název školy

- Jak bude výzkum probíhat
 - o jak dlouho to bude trvat, případně kolikrát se bude opakovat
 - o jaký bude způsob zapojení, tj. měření, testování, odpovědi na otázky

- Jaká technická zařízení se budou používat
 - o zařízení pro zvukovou nahrávku
 - o ~~evetracking~~
 - o

Jaká pro účastníka vyplývají rizika z výzkumu

- o bezpečnostní opatření
- Zda jsou spojeny s účastí ve výzkumu nějaké benefity

2. Nakládání s osobními údaji

- způsob sběru dat/údajů
- zda budou data sbírána
 - o anonymně od počátku sběru dat - pokud výzkumník nepotřebuje znát totožnost účastníka, tj. účastníkům se přidělí se kód, který není spárován s identifikačními údaji účastníka
 - o budou anonymizována až po sběru
 - o neanonymně – účastníci musí být informováni, jak bude s osobními údaji (v souladu s právními předpisy, GDPR), nahrávkami, přepisy rozhovorů, odpověďmi z dotazníku naloženo, tedy k jakému účelu budou použity a jak budou nadále chráněny (např. kde budou uloženy a kdy budou smazány)

3. Možnost klást otázky výzkumníkům

- kontakt na výzkumníka a uvést, zda je možnost klást otázky

4. Souhlas

- o Účastníci by měli výslovně souhlasit s účastí ve výzkumu.
- o Souhlas se zpracováním osobních údajů, pokud jsou sbírány.
- o Upozornění, že účast ve výzkumu je dobrovolná a že je možnost odvolání informovaného souhlasu a z výzkumu odstoupit.

5. Prohlášení a souhlas účastníků s jejich zapojením do výzkumu

Prohlašuji a svým níže uvedeným vlastnoručním podpisem potvrzuji, že dobrovolně souhlasím s účastí ve výše uvedeném výzkumu, že jsem měl/a možnost si řádně a v dostatečném čase zvážit všechny relevantní informace o výzkumu, zeptat se na vše podstatné týkající se účasti ve výzkumu a že jsem dostal/a jasné a srozumitelné odpovědi na své dotazy.

Byl/a jsem poučen/a o právu odmítnout účast ve výzkumném projektu nebo svůj souhlas kdykoli odvolat bez represí. Zároveň jsem převzal/a podepsaný stejnopis tohoto formuláře.

Datum.....

Jméno a příjmení účastníka.....

Podpis účastníka

Podpis autora/ky absolventské práce

Informovaný souhlas s poskytnutím výzkumného rozhovoru a jeho následným využitím pro účely absolventské práce Problémy švarcsystému v ČR

Svým podpisem vyjadřuji souhlas s následujícími body:

- Byl/a jsem informován/a o účelu rozhovoru, kterým je sběr dat pro potřeby výzkumu absolventské práce s názvem Problémy švarcsystému v ČR. Cílem výzkumu je zjistit, jaké jsou motivy osob, které namísto toho, aby se na dané pozici nechali zaměstnat, pracovali na základě živnostenského oprávnění.
- Bylo mi sděleno, jak dlouho bude rozhovor a jaký bude mít průběh. Jsem seznámen/a s právem odmítnout odpovědět na jakoukoli otázku, případně do 7 dnů odmítnout účast na výzkumu.
- Souhlasím s nahráváním následujícího rozhovoru a jeho následným zpracováním. Zvukový záznam rozhovoru nebude poskytnut třetím stranám a po přepsání bude vymazán. Transkripce bude přístupná pouze komisi u obhajoby absolventské práce, jinak nikomu až na části citovány v textu práce, který bude volně dostupný online.
- Byl/a jsem obeznámen/a s tím, jak bude s rozhovory nakládáno a jakým způsobem bude zajištěna anonymita i po skončení rozhovorů, která znemožní identifikaci mé osoby. Nikde nebude uvedeno mé jméno či jiné osobní údaje, díky kterým bych mohl/a být identifikován/a.
- Dávám své svolení k tomu, aby výzkumnice použila rozhovor pro potřeby své absolventské práce, a některé části v ní může citovat, zvuková nahrávka a transkripce rozhovoru však bude po ukončení výzkumu smazána.

Datum:

Podpis respondenta:

Podpis výzkumníka

Theses.cz

Domů

MOJE APLIKACE

- Nápověda
- Dokumentace
- Podobnosti
- Lidé
- Konfigurátor
- Student

> Student

Student

Moje práce

Založit novou práci

Můj prostor

ZDE ZALOŽIT VAŠI PRÁCI

Anotace českým/slovensky

Vypíše anotaci v českém/slovenském jazyce. Pokud studujete v zahraničí, můžete použít i jiné jazyky. Pro správné vyplnění je potřeba vložit alespoň 100 znaků. Anotace v českém/slovenském jazyce musí obsahovat alespoň 100 znaků. Vložit lze i odkazy na jiné práce.

VYPLNÍ SE AŽ BUDE PRÁCE HOTOVÁ

Anotace v cizím jazyce

Vypíše anotaci v cizím jazyce. Vložit lze pouze text. Pro správné vyplnění je potřeba vložit alespoň 100 znaků. Anotace v cizím jazyce musí obsahovat alespoň 100 znaků. Vložit lze i odkazy na jiné práce.

VYPLNÍ SE AŽ BUDE PRÁCE HOTOVÁ

Klíčová slova

Vypíše klíčová slova, odděluje se čárkami a mezery. Vložit lze pouze text. Pro správné vyplnění je potřeba vložit alespoň 30 znaků. Klíčová slova musí obsahovat alespoň 30 znaků. Vložit lze i odkazy na jiné práce.

VYPLNÍ SE AŽ BUDE PRÁCE HOTOVÁ

Název práce

Vypíše název práce, který se zadá ve zkrácené formě.

ZDE NÁZEV PRÁCE DLE ZAVÁZNÉHO ZADÁVACÍHO LISTU

Studijní program / obor

Vypíše studijní program a obor, odděluje se čárkami a mezery. Vložit lze pouze text. Pro správné vyplnění je potřeba vložit alespoň 30 znaků. Studijní program / obor musí obsahovat alespoň 30 znaků. Vložit lze i odkazy na jiné práce.

NÁZEV VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Akademická hodnost

Vypíše akademickou hodnost, která odpovídá studijnímu programu. Vložit lze pouze text. Pro správné vyplnění je potřeba vložit alespoň 30 znaků. Akademická hodnost musí obsahovat alespoň 30 znaků. Vložit lze i odkazy na jiné práce.

DiS. Diplomovaný specialista

Jazyk práce

Vypíše jazyk, ve kterém je práce napsána. Vložit lze pouze text. Pro správné vyplnění je potřeba vložit alespoň 30 znaků. Jazyk práce musí obsahovat alespoň 30 znaků. Vložit lze i odkazy na jiné práce.

Uložit

**Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská,
příspěvková organizace**

ABSOLVENTSKÁ PRÁCE

Brno 2027

jméno a příjmení autora/ky

**Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská,
příspěvková organizace**

Vzdělávací program: Ekonomicko-právní činnost

Název práce

Vypracovala: jméno a příjmení autora/ky

**Vedoucí absolventské práce: titul jméno a příjmení případně titul za
jménem vedoucí práce**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem absolventskou práci s názvem xxxxx vypracoval/a samostatně. Veškerou použitou literaturu a ostatní zdroje jsem uvedl/a v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s možností využití této práce pro studijní účely Obchodní akademie a vyšší odborné školy Brno, Kotelářská, příspěvková organizace s odkazem na zdroj informace v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

V Brně dne 30. dubna 2027

.....

podpis studenta/ky

Abstrakt

Abstrakt obsahuje text, který je součástí archivu absolventské práce v Theses v části anotace. Slouží jako přehledný text pro fulltextové vyhledávání. Abstrakt obsahuje základní sdělení, vystihuje autorský záměr, tj. stručnou charakteristiku obsahu práce, cílů, metodiku práce a stěžejní výstupy/zjištění. Abstrakt se píše ve 3. osobě, jde o souvislý text v jednom odstavci v rozsahu 5–10 řádků, minimálně 100 znaků.

Klíčová slova

Klíčová slova identifikují práci, uvádí se v rozsahu 5-8 klíčových slov (minimálně 30 znaků), oddělují se čárkou práci.

Abstract

V angličtině.

Key Words

V angličtině.